

Годишен доклад за дейността
Декларация за корпоративно
управление
Доклад на независимия одитор
Годишен финансов отчет

Водоснабдяване и Канализация ЕАД
гр. Бургас

31 декември 2023 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Декларация за корпоративно управление	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата	3
Отчет за всеобхватния доход	4
Отчет за промените в собствения капитал	5
Отчет за паричните потоци	7
Пояснения към годишния финансов отчет	8

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

31 ДЕКЕМВРИ 2023

ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЕАД
гр. Бургас

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД гр. БУРГАС ЗА 2023 ГОДИНА

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО, ЧЛ. 100Н, АЛ. 7 ОТ ЗППК, ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 21, Т. 1, БУКВА „А“ ОТ НАРЕДБА №2 ОТ 09.11.2021 Г. ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО И ПОСЛЕДВАЩО РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ДОПУСКАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР.

Годишният доклад за дейността на Дружеството има за цел да анализира основните характеристики на дейността по водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води и да открие и очертае насоките и перспективите за бъдещото развитие в осъществяване предмета му на дейност. Разработва се на база информация за техническото и икономическото състояние на “Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас известна датата на изготвяне и към месец декември 2023 г.

I. Развитие, резултати от дейността и състоянието на дружеството през 2023 г.

1. Обща информация. Предмет и сфери на дейност.

Пълното наименование по съдебна регистрация на Дружеството е „Водоснабдяване и канализация” ЕАД със седалище и адрес на управление гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Генерал Владимир Вазов” № 3. Дружеството се представлява от изпълнителния директор Цветан Василев Мирчев и е регистрирано в Бургаски окръжен съд по фирмено дело № 7184 от 1991 година със седалище Бургас (решението е обнародвано в ДВ бр. 100/1991 г.).

Със заповед № РД-02-14-1094 от 12.06.2000 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, Еднолично дружество с ограничена отговорност Бургас е преобразувано в Еднолично акционерно дружество с държавно имущество с наименование „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас.

Към 31 декември 2023 г. едноличен собственик на акционерния капитал е „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, ЕИК: 206086428. Холдингът е еднолично акционерно холдингово дружество с държавно имущество в капитала, като негов едноличен собственик е Българската държава чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройството, ЕИК: 831661388.

Български ВиК холдинг ЕАД е принципал на всички дружества с държавно участие и с предмет на дейност водоснабдяване и канализация. Дружеството е учредено въз основа и в изпълнение на Разпореждане №1 на Министерски съвет от 22.01.2020 г. Създаването на холдинговото дружество е в съответствие и с разпоредбата на чл.5 от Закона за публичните предприятия

„Водоснабдяване и канализация” ЕАД е с акционерен капитал в размер на 2 227 800 лева, разпределен в 222 780 поименни акции с номинална стойност 10 лева на акция.

Управлението на Дружеството се осъществява по две основни направления: Техническо и Финансово-икономическо с ръководители Главен инженер „Експлоатация“ и Ръководител направление „Финансово–икономическо“.

В направление производствено-техническо са обособени пет отдела:

- отдел “Водоснабдяване и канализация”
- отдел “Енерго-механичен”
- отдел “Пречистване”
- отдел “Проектиране”
- отдел “Строителство”

Икономическата дейност се осъществява чрез отдели със специфични икономически функции.

На пряко подчинение на Изпълнителния Директор са отделни тясно специализирани специалисти, подпомагащи управленската дейност.

За всички отдели са разработени производствени щатове, които са в основата на изискванията за професионални умения, квалификация и задължения. Разработени са и са подписани длъжностни характеристики за всяко работно място.

Организационна структура на дружеството следва характера на изпълняваните услуги и обслужването на клиентите. Промените в списъчния и квалификационен състав на персонала е подчинен на целите на Дружеството.

Предмет на дейност

В съответствие с регистрацията в Търговския регистър Дружеството предоставя услуги по водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване; изграждане, поддържане и използване на водостопански системи и отделни водохранилища; проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията; експлоатация на язовири и пречистване на отпадни води.

Утвърденият предмет на дейност определя стопанските дейности, извършвани от Дружеството на територията на Бургаска област, свързани с доставяне питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, а също така и изграждане на нови съоръжения, свързани с тази дейност. С тази си функция, Дружеството е единствен доставчик на питейна вода на населението в областта и отговорен фактор за опазване на околната среда и екологичното равновесие в района.

През 2023 г. „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас осъществява тези си функции в съответствие с екологичните норми, като самостоятелна стопанска единица, която експлоатира, поддържа, модернизира и реконструира съоръжения, собственост на държавата и общините, като съблюдава нормативната уредба в сферата на водоснабдяването и екологичното равновесие в подпочвените и повърхностните води.

Персонал

Във „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас работят по трудови договори 1 243 човека към 31 декември 2023 г.

На основание чл.51а от Кодекса на труда, в началото на 2020 г. е подписан колективен трудов договор (КТД). Колективният трудов договор е юридически акт, който фиксира рамките на взаимоотношенията между страните и гарантира съблюдаването на социално-икономическите права и интереси на членовете на организациите, страни по него.

С КТД се определя минималното основно трудово възнаграждение за Дружеството, както и минималните основни трудови възнаграждения за отделните категории персонал, допълнителните трудови възнаграждения, размера на изплащаните обезщетения и извънреден труд, размерът на платения годишен отпуск, социалните разходи и др.

Съгласно чл.33 ал.1 и ал.2 от КТД на работниците и служителите, членове на синдикатите, страна по Договора се изплащат обезщетения при прекратяване на трудовия договор поради болест и при пенсиониране в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 5 месеца (поради болест) и за срок от 8 месеца (при пенсиониране). Условието на колективния трудов договор поражда съществен ефект при определянето на провизиите при пенсиониране на персонала.

Съгласно КТД е определено право на обезщетение в размер на 8 месеца (6 месеца по предходния КТД) брутно трудово възнаграждение, за персонал работил в Дружеството. Новите условия на колективния трудов договор поражда съществен ефект в размера на провизиите при пенсиониране на персонала, което е намира отражение и като разход за вече отработен минал стаж. Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

В началото на 2022 г. влиза в сила нов колективен трудов договор (КТД), със срок на действие от две години. Промените, спрямо КТД от 2020 г., в условията и клаузите към него касаят повишаване на качеството на условията на труд на служителите на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, но нямат пряк или значителен ефект върху финансовия отчет и текущия отчетен период.

В края на 2023 г., са договорени съществени промени в КТД – по-високи основни трудови възнаграждения; по-високо допълнително възнаграждение за нощен труд и средства за храна. Приета е диверсификация на трудовия стаж в Дружеството и размерът на обезщетението при пенсиониране, като полагащите се обезщетения са определени на 2 месеца (независимо от стажа в дружеството), 8 месеца (при 10 години стаж в дружеството), 9 месеца (при 15 години стаж в дружеството), 10 месеца (при 20 години стаж в дружеството) и при изпълнението на определените в КТД условия.

2. Преглед на резултатите от дейността и финансовото състояние на Дружеството

Общи данни за Дружеството

Във връзка с промените в Закона за водите /чл. 198п, ал. 1 във връзка с 198о, ал.1/, „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас (ВиК Оператор) и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор в сила от 01.04.2016 г., с който се предоставя на ВиК

Оператора изключителното право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на Закона за водите и Закона за опазване на околната среда. Операторът няма право да продава, заменя, отдава под наем, обременява с тежести и прехвърля публични активи. Съгласно сключения договор Публичните активи - ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Операторът има право да получи всички приходи от предоставянето на Услугите и ползването на публичните активи.

Договорът не прехвърля регулярното „право на ползване“, в общоприетия смисъл в счетоводната доктрина, както е при наем/лизинг, тъй като такова право е свързано с наличие или отсъствие на прехвърляне на елементи на контрола относно обстоятелствата и кой определя начина на използване на предоставените активи. При тези договори възложителят запазва своя контрол по отношение на конкретния начин на използване на публичните активи и на това какви услуги следва да предоставя ВиК оператора, на кого и при каква цена, както и това, че възложителят ще контролира всяко значително остатъчно участие в публичните ВиК активи в края на срока на споразумението. Остатъчното участие в публичните активи е приблизително изчислената текуща стойност на активите, все едно те вече са на възраст и са в състоянието, очаквани в края на срока на договора.

В замяна на получените по силата на договора права на достъп за експлоатация на публичните активи и приходи от предоставянето на ВиК услугите на потребителите, Операторът поема ангажимент за задължителни инвестиции в конкретно определен размер. Доколкото договорът не предвижда заплащане с парични средства за получените от ВиК Оператора права, то поетите ангажименти за задължителни инвестиции се явяват по същество възнаграждението, дължимо от ВиК Оператора за получените от него права.

Договорът не прехвърля върху ВиК Оператора правото на контрол върху генерираните ресурси от активите, нито предоставя стандартното право на ползване на публичните ВиК активи. Той осигурява право на достъп и експлоатация на публични активи, но за целево изпълнение с тях на обществена ВиК услуга.

Към 31.12.2023 г. водопроводната мрежа, експлоатирана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, Бургас е с дължина от 4 311,353 хил. лин. м., от нея почти 2 115 хил. лин. м или около 49% е тернит. Продължава подмяната на етернитовите тръби с нови, произведени от по-високотехнологични материали като ПЕВП, чийто дял към 31.12.2023 г. е почти 25%, или около 1 073 хил. лин. м. През 2023 г. са подменени приблизително 12 линейни км от тръби от етернит, стомана, чугун и цинк.

ВОДОПРОВОДНА МРЕЖА КЪМ 31.12.2023

вид материал	водопроводна мрежа					
	външна		вътрешна		всичко	
	км	%	км	%	км	%
етернит	713.913	42.27	1 400.987	53.42	2 114.9	49.05
стомана	586.666	34.74	271.823	10.37	858.489	19.91
чугун	69.3	4.10	63.327	2.41	132.627	3.08
ПЕВП	216.35	12.81	856.411	32.66	1072.761	24.88
PVC	2.8	0.17	1	0.04	3.8	0.09
поцинковани	-	-	28.93	1.10	28.93	0.67
каменин	7	0.41	-	-	7	0.16
стоманобет	85	5.03	-	-	85	1.97
PVC-о	7.846	0.46	-	-	7.846	0.18
всичко	1 688.875	100	2 622.478	100	4 311.353	100

Експлоатацията на водопроводните съоръжения се осъществява от 1 035 души персонал на Дружеството, съсредоточен в 14 експлоатационни района, разположени в общинските центрове на областта с основни функции поддръжка и текущ ремонт на мрежата (водопроводна и канализационна); отчитане водопотреблението от абонатите на Дружеството по трите основни дейности: доставка на питейна вода (помпажна и гравитачна), отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

Експлоатационните райони са както следва: район Бургас, район Айтос, район Камено, район Карнобат, район Малко Търново, район Несебър, район Обзор, район Поморие, район Приморско, район Руен, район Созопол, район Средец, район Сунгурларе и район Царево.

Производствените звена в Дружеството са общо 38, като освен гореспоменатите технически райони има ПСПВ, ПСОВ и специализирани звена със спомагателни и обслужващи функции, които подпомагат производствената дейност на Дружеството.

2.1. Анализ на ефективността на производствената дейност

Водоснабдяване

Дружеството поддържа пръстенообразна система от магистрални водопроводи за доставка на вода в повечето райони на дейност, които включват град Бургас и общините на региона. Някои селища се обслужват от местни системи, включително независими водоизточници. Дружеството продава вода на варненския и сливенския регион. Към 2023 г. обслужваното население в районите на дейност е 99.9%.

Към пръстенната система са включени четири главни водоизточника:

- язовир Камчия
- язовир Ясна Поляна
- язовир Ново Паничарево
- водосборна област при река Зелениковска

Съществената част от водоснабдяването се извършва от язовирите по гравитачен път, като помпи се използват за придвижване на водата през преносни тръби за захранване на районите с по-голяма надморска височина.

За пречистване на питейни води са изградени две пречиствателни станции до двата основни язовира – ПСПВ Камчия и ПСПВ Ясна Поляна.

Разпределителната система се състои от смесена мрежа, състояща се от различни по възраст и материали тръби. От това произтича и относително постоянният брой на аварията. Създадена е необходимата организация за своевременното им регистриране и отстраняване, осигурена е непрекъснатост на водоподаването на територията на Дружеството.

Допълнително резервно водоснабдяване

Във връзка с разпореждане на Министерството на околната среда и водите (МОСВ), в предходен период, са присъединени за експлоатация нови обекти (Язовир Ахелой и Язовир Порой), които не са били определени за водоизточници за питейно-битови нужди, предвиждащи разширяване на водопроводната мрежа, свързана с устойчивост на водоснабдяването. По разпореждане на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) са дадени предписания на Дружеството за предприемане на действия за включването на язовирите като алтернативни водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на обл. Бургас, които обаче не могат да бъдат включени за водоснабдяване, без извършването на необходимите за целта дейности, сред които: строително-монтажни работи по язовирни стени, водовземни кули и основни изпускатели, изграждане на пречиствателни станции, доставка на необходимото оборудване и привеждане на язовирите в изправно техническо състояние. Освен това, за довеждането на водите им до деривация „Китка – Бургас“ е нужно проектиране и изграждане на помпени станции и напорни тръбопроводи с достатъчен дебит. Общата стойност на проекта е оценена на около 53 000 хил. лв., като към 31.12.2023 г. вложените ресурси възлизат на 16 047 хил. лв., част от които в предадени публични активи на Областна администрация Бургас.

Язовирите Ахелой и Порой имат определен общ обем съответно 32 320 млн. м³ и 45 200 млн. м³, като максималният им полезен обем при пълнота е съответно около 94% и 96% от общия обем. За сравнение максималните общи обеми на основните водоизточници

– яз. Камчия и яз. Ясна поляна са съответно 233 550 млн. м³ и 32 320 млн. м³., а полезните им обеми при пълнота са съответно около 67% и 77%.

Отвеждане и пречистване на водите

През 2023 г. 80,38% от населението на бургаския регион е снабдено с канализационна система. Повечето от районите в Бургас имат изградена канализация предимно от бетонни тръби. Съществуват 87 канални помпени станции.

Отпадните води на град Бургас се отвеждат чрез колектори до двете пречиствателни станции – ПСОВ Бургас – реконструирана през 2009 г. за 7 802 хил. лв. средства на ЕБВР и ПСОВ Меден Рудник, построена с безвъзмездна финансова помощ по програма ИСПА на Община Бургас и експлоатирана от Дружеството от 2010 г. На ПСОВ Меден рудник през 2023 г. е извършена реконструкция, разширение чрез изграждане на два биобасейна и един вторичен утайтел.

Дружеството обслужва още седем ПСОВ – в Равда, Китен, Поморие, Обзор, Царево, Лозенец и Люляково. Пречиствателните станции за отпадни води в Бургас, Равда и Китен са били в активите на Дружеството до края на март 2017 година, и заедно с останалите пет – Поморие, Обзор, Царево, Лозенец и Люляково са предадени за ползване от съответните общини.

През 2016 г., чрез договора с Асоциацията по ВиК за регион Бургас, са предадени за експлоатация новоизградените и нововъведени в експлоатация пречиствателни станции: ПСОВ „Ветрен“, гр. Бургас, ПСОВ „Г. Езерово“, гр. Бургас, ПСОВ „Созопол“, ПСОВ „Веселие“, ПСОВ „Манолит“, ПСОВ „Средец“.

През 2019 г. е приета за експлоатация ПСОВ „Маринка“, изградена от Община Бургас. През 2020 г. е приета за експлоатация ПСОВ „Пирне“, изградена от Община Айтос. През 2021 г. е предадена на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД гр. Бургас ПСОВ „Айтос“, изградена от Община Айтос.

През 2023 г. са предадени от Община Бургас на Дружеството, ЛПСОВ Росенец 1 и ЛПСОВ Росенец 2. Двете ПСОВ работят и пречистват отпадъчните води образувани от „Парк Росенец“.

Не са въведени в експлоатация следните изградени пречиствателни станции: ПСОВ „Равна гора“ и ПСОВ „Кръстина“.

От цялата водоснабдителна система се вземат проби от питейната вода на населените места, както и от двете пречиствателни станции, ПСПВ „Камчия“ и ПСПВ „Ясна поляна“. Пробонабирането е съгласно изискванията на Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели.

Съгласно писмо на РЗИ – Бургас за резултатите за съответствие по Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели по показател „колиформни“ показателите за 2023 г. са:

- за гр. Бургас – 100%, при взети 103 проби
- за Бургаска област – 90,33%, при взети 626 проби

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ДЕЙНОСТ

01.01.2023-31.12.2023 год.

Показатели за ефективност на производствената дейност	По бизнес-план	За отчетния период
1. % на обслужваното население	99.98	99.99
2. % на обслужваното население с канализация	85.80	80.38
3. Загуби на вода % ВС Бургас	53.76%	52.08%
3. Загуби на вода % ВС Друг оператор	9.67%	6.54%
4. Персонал на 1000 броя отклонения	6.80	10.53
5. Персонал на дължина на водопроводната мрежа + отклоненията	0.23	0.23
6. Обслужвано население / численост на персонала	335.79	329.03
7. Разходи за персонала / общо експлоатационни разходи	0.20	0.32
8. Приходи от продажби / лице от персонала	64,610	71,120
9. Брой на аварията на година	2 950	2 945
10. Брой на аварията на година / дължина на водопроводната мрежа	0.68	0.68
11. Инвестиции хил. лв. / км от водопроводната мрежа	2.27	3.40
12. Инвестиции хил. лв. / произведена вода хил. м. куб	0.32	0.26
13. Брой аварии годишно / км водопроводна мрежа с отклоненията	0.56	0.55
14. Разходи за ел. енергия kWh. / м. куб произведена вода	0.17	0.45
15. Непрекъснатост на водоподаването	99.9	100
16. Потребление на вода - литри на глава от населението на денонощие	169.9	184

2.2. Финансов анализ

„Водоснабдяване и канализация” ЕАД, Бургас доставя вода по две водоснабдителни системи- система “Камчия”, по която се доставя вода за “В и К” Варна и система “Бургас”, която водоснабдява обществени, стопански и частни потребители на Бургаски регион.

Подадената вода за система Бургас за 2023 г. е 57 195 хил. м³, а за „Водоснабдяване и канализация – Варна” ООД е 38 328 хил. м³. Отчетените количества за продажбата на друг ВиК оператор - „Водоснабдяване и канализация – Варна” ООД са 35 821 хил. м³. Тук са отчетени технологични загуби 6.54%. Фактурираните количества за система Бургас са 27 408 хил. м³. Загубите по тази система са 52.08%.

За сравнение подадената вода за система Бургас за 2022 г. е 57 316 хил. м³, фактурираните количества за система Бургас са 27 515 хил. м³. Загубите по тази система са 51.99%.

През 2022 г. за „Водоснабдяване и канализация – Варна” ООД са подадени 40 207 хил. м³. Отчетените количества за продажбата на друг ВиК оператор за „Водоснабдяване и канализация – Варна” ООД са 37 350 хил. м³ за 2022 г. Тук са отчетени технологични загуби 7,11%.

Цените на регулираните услуги- по водоснабдяване, отвеждане на отпадъчни води и пречистването им са разработени на основание изискванията, определени в Наредбата по чл. 13, ал. 5 ЗРВКУ и в Методиката по чл. 9, ал. 4, ЗРВКУ и утвърдени на основание на Решение № Ц-32/30.12.2022 г. на КЕВР, в сила от 01.01.2023 г., са както следва:

I. Доставка на вода на потребителите	2,004 лв./м ³
II. Отвеждане на отпадъчни води	0,573 лв./м ³
III. Пречистване на отпадъчни води	
1. Битови и приравнени към тях потребители	1,112 лв./м ³
2. Промислени и др. стопански потребители:	
степен на замърсяване 1	1,663 лв./м ³
степен на замърсяване 2	1,800 лв./м ³
степен на замърсяване 3	2,319 лв./м ³
IV. Доставка на вода на друг ВиК оператор	0,041 лв./м ³
(Цените са без включен ДДС)	

2.3. Финансови показатели

Финансовото и имуществено състояние на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас са представени в следващия анализ, данните за който са от финансовия отчет на дружеството за периода, приключващ към 31.12.2023 г. Анализът обхваща посочените по-долу абсолютни и относителни финансови показатели.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИНАНСОВИТЕ КОЕФИЦИЕНТИ ЗА 2023 г.

Финансови коефициенти	По бизнес-план	За отчетния период
I. За измерване на ефективност		
1. Работен коефициент	0.814	0.827
2. Оперативен коефициент	0.96	0.92
3. Период на събираемост на вземанията		87
4. Коефициент на събираемост на вземанията	0.90	0.89
Финансови коефициенти	По бизнес-план	За отчетния период
1. Възвръщаемост на активите		0.112
2. Коефициент на марж на печалбата (рентабилност)	0.04	0.079
3. Коефициент на оборот на активите		1.397
1. Коефициент на обща ликвидност		1.89
2. Коефициент на бърза ликвидност		1.40
1. Коефициент на обслужване на дълга		1.52
2. Коефициент на дългосрочните пасиви		0.7

След счетоводното приключване на 2023 г., финансовите резултати от дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, Бургас имат следния вид:

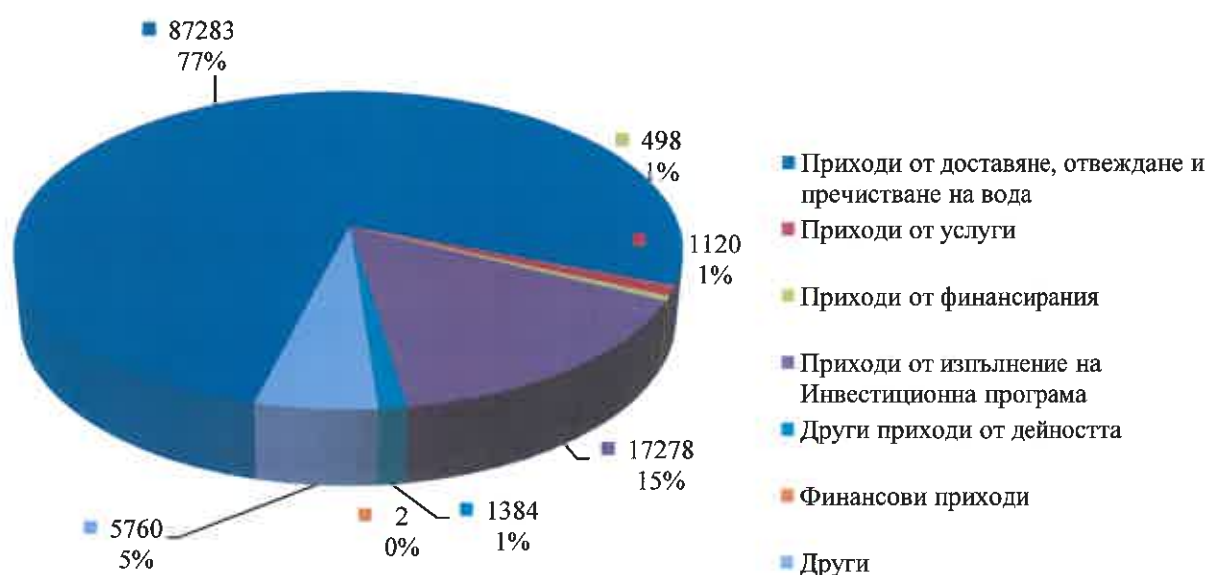
Наименование	хил. лв.
Приходи	112 623
Разходи	104 138
Счетоводна печалба, преди данъци	8 485

2.4. Източници на финансиране

Приходи в размер на 112 623 хил. лв. Основният дял, в размер на 87 283 хил. лв. или 78% от годишните приходи, се формира от предоставянето на услуги, свързани с водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадни води. Дружеството е реализирало 1 120 хил. лв. приходи и от предоставянето на други услуги - издаване на разрешителни, калибриране на водомери, становища, съгласуване на скици и проекти и др., или около 1%.

През периода Дружеството е отчетло 498 хил. лв. приход от финансираня, свързани с компенсации за ценови шокове на електроенергията, които формират около 0,4%. Други съществени приходи в размер на 17 278 хил. лв. съставляват 15% от общата стойност на приходите, като това са отчетените извършените приходи от предадени инвестиции в публични активи.

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИТЕ

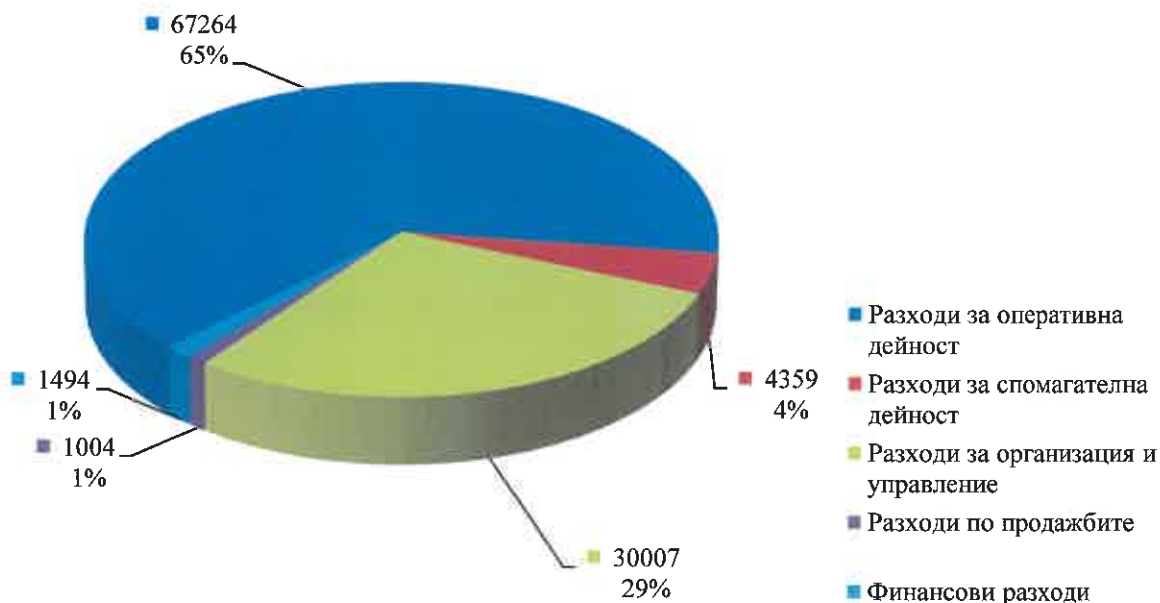

2.5. Разходи

Отчетените през 2023 г. разходи са в размер на 104 138 хил. лв., от които разходи за основна дейност – 67 274 хил. лв., разходи за спомагателна дейност 4 359 хил. лв., разходи за организация и управление – 30 007 хил. лв., разходи, свързани с продажбите – 1 004 хил. лв. и финансови разходи в размер на 1 494 хил. лв.

Вид на разходите	Сума в хил. лв.
Материали	20 386
Амортизации	3 675
Външни услуги	23 668
в т.ч. ремонти	2 164
Разходи за персонала	31 942
Себестойност на продадени активи	17 278
Други оперативни разходи	5 695
Финансови разходи	1 494
Общо разходи	104 138

РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Разходите за материали включват разходи за електроенергия, химикали за обезпаразитяване, флуоколанти, резервни части и други консумативи свързани с дейността. През 2023 г., както и през предходния период, разходите за електроенергия формират основния дял от разходите за материали – 54% (2022 г.: 74%), като са в размер на 11 085 хил. лв. (2022 г.: 27 122 хил. лв.). Спадът от около 59%, се дължи основно на нормализирането на цените на електроенергията на свободния пазар. В тази връзка намаляват и свързаните с цената на електроенергията приходи от компенсации – техният размер през 2023 г. е около 498 хил. лв., спрямо 14 181 хил. лв. през предходния период. Разходите за основни и спомогателни материали заемат втория най-голям дял от разходите за материали през 2023 г. – 21% (2022 г.: 14%), като спадът от около 15% е поради по-нисък размер на вложените материали в изпълнението на инвестиционните ангажименти на Дружеството. Разходите за материали за дезинфекция и обеззаразяване формират 9% от разходите за материали за 2023 г., като техният размер е 1 795 хил. лв., и са единствените разходи за материали, които бележат значителен ръст – около 36%. Останалата част от разходите за материали, които общо заемат около 16% от общата стойност на стойността на разходените материалите, включват горива, резервни части и материали, работно облекло и предпазни средства, канцеларски и лабораторни консумативи, активи под прага на същественост и други материали и консумативи, използвани в дейността. Като цяло отчетените разходи за материали намаляват с около 44%, като основен фактор е спадът в разходите за електроенергия. Но като се изключат разходите за електроенергия и основни материали, които са и в пряка зависимост от фактори не изцяло свързани с дейността, се наблюдава ръст от около 17% в разходите за материали, което се дължи основно на инфлационния ръст на цените.

Разходите за външни наети услуги възлизат на около 23 668 хил. лв. през 2023 г., което е увеличение от около 27%, или 5 028 хил. лв. повече, спрямо 2022 г. Основен дял заемат разходите за такси за достъп и експлоатация на публичната ВиК инфраструктура

към АВиК, които представляват стойността на отчетените разходи реконструкция, модернизация и подмяна на ВиК активи над задължителните минимални нива по Инвестиционната програма, съгласно договор с Асоциация по ВиК. През 2023 г. тези разходи формират 59% (2022 г.: 50%) от стойността на разходите за външни услуги, като през 2023 г. нарастват с 27% спрямо 2022 г. Разходите за ремонт и поддръжка на собствени активи и възстановяване на пътни настилки формират 9% (2022 г.: 10%) от общата стойност на разходите за външни услуги, а разходите за охрана на обекти съответно 6% (2022 г.: 8%). Таксите за водоползване и заустване, платими на Държавата за правото върху водните ресурси – 1 370 хил. лв., бележи спад от около 3%, спрямо 2022 г., а таксите за регулиране, дължими на КЕВР са в размер на 140 хил. лв., спрямо 132 хил. лв. за 2022 г.

През 2023 г. около 31% (2022 г. 25%) от общите разходи за дейността е делът на разходите за персонал. Те включват заплати на служителите, осигуровки и социални придобивки, изплащани от Дружеството. Увеличението в разходите за персонал, спрямо предходния период е 20%, или 5 248 хил. лв., което е резултат от редица фактори – увеличение на възнагражденията, породено от инфлационния ръст, увеличение на обезщетения при пенсиониране и при напускане. Увеличението само в разходите за възнаграждения на персонала е около 16%, или 3 047 хил. лв., което е малко над заложеното по бизнес план.

Амортизациите на нефинансови активи, формират около 4% от общите разходи, са начислени съгласно счетоводната политика на Дружеството. През 2023 г. не е извършвана обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, както не е правена промяна в техния очакван полезен живот.

Ефекти от военен конфликт между Русия и Украйна и последващи ефекти от пандемия от коронавирус (Covid-19)

В резултат на изготвени анализи, с решение от 1.02.2022 г. на Министерския съвет е одобрена Програмата за компенсиране на непредвидените разходи на дружествата от отрасъл ВиК за потребена електрическа енергия за 2021 г. Средствата по програмата ще се администрират от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

През 2022 г., разходите за електроенергия се превръщат в основен разход за Дружеството, като нарастват до 27,124 хил. лв., сравнено с 11,629 хил. лв. за 2021 г., което е ръст от 1,3 пъти. Делът на електроенергията в общия размер на оперативните разходи е около 26%, а в разходите за външни услуги и материали – 49%. През 2022 г. бяха отчетени приходи от финансираня, във връзка с компенсациите за електроенергия, в размер на 14,181 хил. лв.

На 24.02.2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19.

В края на февруари 2022 г. редица държави (включително САЩ, Обединеното кралство, Канада, Швейцария, Япония и ЕС) наложиха санкции срещу определени юридически и физически лица в Русия поради официалното признаване от нейна страна на два отделили се от Украйна региона като Донецката народна република и Луганската народна република.

Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите

и контра-отговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

През 2023 г. инфлационният ръст доведе до нарастване на разходите за персонал, индексирането на ключови договори с доставчици и изпълнители по инвестиционните ангажименти на Дружеството и до нарастване приходите от регулирани услуги, по цени утвърдени от КЕВР, на основание на предложените заявления за цени, за постигане на инвестиционните ангажименти и поддържане на оперативната функция на Дружеството.

Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени количествено влиянието на събитието върху финансовото състояние и постигнатите резултати от Дружеството.

Дружеството няма пряка експозиция към Украйна, Русия или Беларус, но е засегнато от въздействието върху общата икономическа ситуация, от колебанията в цените на горивата, в цените на стоките, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.6. Важни събития настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

В периода между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за издаване не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития, които да окажат влияние върху отчета за финансовото състояние. След края на отчетния период приключва конкурсен избор за нов съвет на директорите, като от 21 февруари 2024 г. той е в състав:

- Евгени Жечев Попов – независим член, председател
- Иоанис Парменион Партениотис – заместник-председател
- Цветан Василев Мирчев – изпълнителен член
- Георги Илиев Георгиев – член
- Станислав Иванов Дарачев – независим член

3. Информация свързана с устойчивото развитие

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за дейността на Дружеството. Тези рискове включват рискове, свързани с прехода (напр. регулаторни промени и рискове, свързани с репутацията). Начинът, по който Дружеството осъществява своята дейност, може да бъде засегнат от нови регулаторни ограничения.

Като ВиК оператор основен ресурс на Дружеството е питейната вода за битови и стопански нужди и свързаните с нея инфраструктура, съоръжения, водоеми и водоизточници. В тази връзка дългосрочните стратегии, инвестиционни ангажименти и утвърдени бизнес планове целят намаляване на загубите от вода, изграждане на резервни водоизточници при суша, както и повишаване на качеството на доставяната питейна вода.

Дружеството поддържа различни информационни кампании за пестене на водата, поддържане на изправността на водомерите и други.

Друг основен аспект от дейността на Дружеството е пречистването на отпадъчните канални води, като по този начин се намалява отпечатъкът и замърсяването, което Дружеството и неговите клиенти оставят върху околната среда. Дружеството се стреми към изграждането на пречиствателни станции, точки на заустване и количествено и качествено повишаване на процеса по пречистване, съгласно утвърдените нормативни разпоредби.

Дружеството анализира възможностите и размерът на ползите от инвестирането в проекти за инсталиране на фотоволтаични енергийни и когенерационни мощности. Използването на възобновяема енергия следва да доведе до много по-ниски разходи за енергия, както и за максимално оползотворяване на утайките образувани в пречиствателните станции.

Използваната електроенергия през отчетния период от Дружеството може да се обобщи по дейности, както следва:

	Доставяне на вода	Отвеждане на отпадъчни води	Пречистване на отпадъчни води	Административна и спомогателна дейност	Общо
Количество, МВтч	22 845	6 387	13 401	275	42 908
Разход, хил. лв.	5 970	1 753	3 259	103	11 085

Дружеството също така се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители и клиенти, като препоръчва на отказ от хартиена фактура. Към края на периода Дружеството отчита около 280 хил. абоната.

4. Предвиждано развитие на Дружеството

Бъдещото развитие на Дружеството е свързано със запазване на дейността по непрекъснато водоснабдяване на населението и фирмите в Бургаска област, запазване и повишаване качеството на доставяната питейна вода и отвеждането и пречистването на отпадните води, в съответствие с действащите екологични норми, при запазване на социално поносима цена на предоставената услуга.

Бъдещото развитие на Дружеството трябва да осигури доставката и разумното потребление на водните ресурси, в съчетание на индивидуалния и обществен интерес, без да се свива потреблението, но и да дава възможности за модерно развитие, поддържане и разширяване на каналната мрежа за отвеждане на всички отпадни и дъждовни води до специални зауствания и пречиствателни станции за отпадни води; изграждане на пречиствателни станции за отпадни води във всички курортни селища по Черноморското крайбрежие, с цел опазване чистотата на морето и в населените места с население над 10 000 души.

През 2024 г. Дружеството ще продължи да изпълнява инвестиционните ангажиментите по:

- Инвестиционна програма по договора с АВиК, като минималната стойност на вложените средства за 2024 г. е в размер на 3 766 хил. лв.
- Интегрирания воден проект за област Бургас, като през 2024 г. предстои Фаза 2;

- Ремонтните дейности по яз. Ахелой и яз. Порой, като се очаква да стартира работата по изграждането на пречиствателни станции.

Намеренията на Дружеството за бъдещото развитие са изложени в одобрения с Решение № БП-Ц-17 от 29.07.2022 г. на КЕВР бизнес план. Бизнес планът обхваща периода 2022-2026 г. набелязва целите стоящи пред Дружеството и мерките за достигането на желаното високо ниво на ВиК услугите, съобразно стандартите на Европейския съюз, чрез модернизирването на инфраструктурата и подобряването на ефективността на управление.

Дружеството е в процес на разработване и имплементиране на политики, процедури във връзка с предстоящото разширено отчитане и оповестяване на информация, данни и измерители свързани с устойчивото развитие, свързано с приетата Директива на ЕС за отчет за устойчиво развитие (CSRD). Дружеството има базовата готовност, като до момента успешно е изпълнявало задълженията за нефинансова и регулаторна отчетност.

Целите на Дружеството могат да бъдат формулирани както следва:

- (1) Да се подобри качеството на предоставяните услуги (водоснабдяване, събиране на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води);
- (2) Да се модернизира управлението на връзките с клиенти;
- (3) Да се усъвършенства финансовото изпълнение на компанията;
- (4) Да се подобри експлоатационната дейност на компанията;
- (5) Да се повиши квалификацията и да се увеличи мотивацията на персонала;
- (6) Да се осигурят външни източници на финансиране и модерно ноу-хау за управление на предоставяните услуги;
- (7) Да се съобразят всички дейности, в съответствие с изискванията за опазване на околната среда.

5. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

През 2023 г. „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас не е извършвало действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон

6.1. Броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето

„Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас е еднолично акционерно дружество и всички акции от капитала на дружеството се притежават от едноличен собственик на капитала – Български ВиК холдинг ЕАД. Крайният собственик е Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България.

6.2. Броят и номиналната стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват

Дружеството не е придобивало и не притежава собствени акции.

7. Наличието на клонове на предприятието

Дружеството няма регистрирани клонове.

8. Използваните от предприятието финансови инструменти

Структура на финансовите активи и пасиви на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас към 31.12.2023 г. по категории са както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи		
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:		
Текущи активи:		
Търговски вземания от клиенти и от свързани лица	15,220	12,912
Пари и парични еквиваленти	12,314	14,553
Общо финансови активи	27,534	27,465
Финансови пасиви		
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Нетекущи пасиви:		
Задължения за право на ползване	11,191	14,395
Задължения по получени заеми	51,498	-
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	3,182	13,667
Задължения за право на ползване	3,104	4,332
Задължения по получени заеми	968	-
Общо финансови пасиви	69,943	32,394

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас не е използвало финансови инструменти през 2023 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. През отчетната година дружеството не е извършвало сделки за хеджиране на валутен риск, тъй като не извършва сделки във валути с плаващ курс спрямо българския лев.

Дружеството би могло да има експозиция към ликвиден, пазарен, лихвен, валутен и оперативен рискове, възникващи от употребата на финансови инструменти.

9. Информацията съгласно изискванията на чл. 187 д от Търговския закон

9.1. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството

Към 31.12.2023 г. членовете на Съвета на директорите на дружеството не притежават акции от капитала на дружеството. Едноличен собственик на капитала на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас е Български ВиК Холдинг ЕАД. Краен собственик е Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

9.2. Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас е еднолично акционерно дружество, 100% собственост на Български ВиК Холдинг ЕАД и краен собственик Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Членовете на съвета на

директорите няма права да придобиват акции или облигации на Дружеството.

9.3. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети през 2023 г. и към 31.12.2023 г.

Ганчо Йовчев Тенев, изпълнителен член на съвета на директорите до 17.08.2023 г.

Не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, както и не притежава повече от 25 % от капитала на търговски дружества.

Не участва в управлението като управител, прокурист или член на съвет на други търговски дружества.

Цветан Василев Мирчев, изпълнителен член на съвета на директорите от 17.08.2023 г.

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник. Притежава повече от 25 на сто от капитала, до 12.12.2023 г., на „ВИСТА 2003“ ООД, „АЛПАЙН ВИСТА ПРОПЪРТИС“ ООД и до 13.12.2023 г. на „АЛПИНА БИЛД 2003“ ООД

Участва в управлението като управител, до 12.12.2023 г., на „ВИСТА 2003“ ООД, „АЛПАЙН ВИСТА ПРОПЪРТИС“ ООД и до 13.12.2023 г. на „АЛПИНА БИЛД 2003“ ООД.

Не участва като член на съвет или прокурист в управлението на други дружества или кооперации.

Иоанис Парменион Партениотис

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник. Притежава повече от 25 % от капитала на „САТИ КОМЕРС“ ООД.

Участва в управлението като член на съвет на ПОК „Съгласие“ АД и управляваните от него фондове.

Не участва като прокурист в управлението на други дружества или кооперации.

Станимир Донков Николов, член на съвета на директорите до 17.08.2023 г.

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник. Притежава повече от 25 % от капитала на „ДОНКОВ“ ООД.

Участва в управлението като управител на „ДОНКОВ“ ООД.

Не участва като прокурист или член на съвет в управлението на други дружества или кооперации.

Боян Митков Хлебаров, член на съвета на директорите до 17.08.2023 г.

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник. Притежава повече от 25 % от капитала на следните търговски дружества:

- „ПРОМОНД“ ООД
- „ПРОМОНТ - 2004“ ООД

Участва в управлението като управител или член на съвет на следните търговски дружества:

- „ТАРФА ХОУМС“ ЕООД
- „ПРОМОНД“ ООД
- „ПРОМОНТ - 2004“ ООД

Не участва като прокурист в управлението на други дружества или кооперации.

Димитър Петров Ганджов, член на съвета на директорите от 17.08.2023 г. до 21.02.2024 г.

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник.

Притежава повече от 25 % от капитала на „ДИГА КОНСУЛТ“ ЕООД
Участва в управлението като управител на „ДИГА КОНСУЛТ“ ЕООД
Не участва като прокурист или член на съвет в управлението на други дружества или кооперации.

Методи Георгиев Смилов, член на съвета на директорите от 17.08.2023 г. до 21.02.2024 г.

Не участва в други търговски дружества като неограничено отговорен съдружник.
Притежава повече от 25 % от капитала на „ШИК КОНСУЛТ“ ООД.
Не участва в управлението като управител, прокурист или член на съвет на други търговски дружества.

9.4. Сключени през 2023 г. договори с членове на СД или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

През 2023 г. не са сключвани договори с Дружеството от членовете на Съвета на Директорите или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ПО РАЗДЕЛ VI ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 НА НАРЕДБА № 2 НА КФН ОТ 09.11.2021 г.

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение, относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година;

Основните приходи на Дружеството са свързани с продажба на услуги по доставяне на питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Цената за тези услуги е държавно регулирана и е определена с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

През отчетния период Дружеството е реализирало приходи от предоставените регулирани услуги в размер на 87 283 хил. лв. През предходния период Дружеството е реализирало приходи от предоставените регулирани услуги в размер на 71 805 хил. лв.

	2023	2023	2022	2022
	хил. лв.	Дял, %	хил. лв.	Дял, %
Приходи от доставяне на питейна вода	56 072	63	45 387	63
Приходи от отвеждане на отпадъчни води	11 867	14	10 283	14
Приходи от пречистване на отпадъчни води	19 344	22	16 135	22
Приходи от други услуги	1 120	1	876	1
Общо приходи от продажби	88 403	100	72 681	100

През 2023 г. Дружеството реализира приходи от нерегулирани услуги в размер на 1 120 хил. лв., които включват услуги по издаване на разрешителни, калибриране на водомери, становища, съгласуване на скици и проекти и други подобни услуги предлагани от ВиК оператора. През 2022 г. Дружеството реализира приходи от нерегулирани услуги в размер на 876 хил. лв., които включват услуги по издаване на разрешителни, калибриране на водомери, становища, съгласуване на скици и проекти и други подобни услуги предлагани от ВиК оператора.

	Изменение хил. лв.	Изменение %
Приходи от доставяне на питейна вода	10 685	24%
Приходи от пречистване на отпадъчни води	1 584	15%
Приходи от отвеждане на отпадъчни води	3 209	20%
Приходи от други услуги	244	28%
Общо приходи от продажби	15 722	22%

През 2023 г. Дружеството продължава да изпълнява ангажимента си по сключения договор с Асоциацията по ВиК (АВиК), описани по-горе в раздел I, т.2. „Преглед на резултатите от дейността на финансовото състояние на Дружеството. Общи данни за дружеството“. Съгласно този договор Дружеството извършва услуги по реконструкция на публични активи, собственост на общини и държава на територията на обособена област Бургас и приети за експлоатация.

Стойностният размер на тези дейности за текущия период е в размер на 17 278 хил. лв., а функцията на изградените активи е както следва:

	2023 хил. лв.	2023 Дял, %	2022 хил. лв.	2022 Дял, %
Изградени активи по доставяне на вода	14 640	85	13 135	86
Изградени активи по отвеждане на вода	2 352	13	1 944	13
Изградени активи по пречистване на вода	286	2	241	1
Общо	17 278	100	15 320	100

Изменението в стойността на изградените активи през 2023 г., спрямо 2022 г. е както следва:

	Изменение хил. лв.	Изменение %
Изградени активи по доставяне на вода	1 505	11%
Изградени активи по отвеждане на вода	408	21%
Изградени активи по пречистване на вода	45	19%
Общо	1 958	13%

Дружеството отчита приходи от финансираня както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Приходи от финансиране по				
Програми за компенсиране на				
небитови крайни клиенти на	498	14 181	(13 683)	(96)
електрическа енергия				
Общо	498	14 181	(13 683)	150

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Дружеството;

Продажби

Дружеството няма сключен договор с клиент на ВиК услуги, на който относителният дял да надхвърля 10 на сто от приходите от продажби за отчетната финансова година. Реализираните от Дружеството приходи са само от клиенти на територията на област Бургас, Р. България.

Приходите отчетени във връзка с предадените изградени публични формират 15% от общите приходи за 2023 г., но не се отнасят до конкретен потребител или купувач на предоставяна услуга.

Покупки

Основните покупки на Дружеството са свързани с основната му дейност – услуга по доставка на питейна вода, пречистване и отвеждане на отпадъчни води и по-конкретно електроенергия, материали и услуги, свързани с ремонт, реконструкция и изграждане на водоснабдителна и канализационна мрежа, услуги по охрана и инкасо и други.

През 2023 г. Дружеството има покупки надвишаващи 10% от всички покупки от следните доставчици, като никой от тях няма свързаност с Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас:

- ВИК ГРУП ЯСНА ПОЛЯНА ДЗЗД – „Интегриран воден проект“ – около 17% от покупките
- КОНСОРЦИУМ ПОБЕДА ДЗЗД – „Интегриран воден проект“ – около 11% от покупките

Сключените договори през отчетния период не излизат от обичайната дейност на Дружеството и не се отклоняват от пазарните условия. Информация, дадена в стойностно изражение относно стоки, продукти и/или предоставени услуги е подробно представена във финансовия отчет на Дружеството.

3. Информация за сключени съществени сделки;

Дружеството е бенефициент по договор с МОСВ за изпълнението на „Интегриран воден проект за област Бургас“. Изпълнението на проекта се извършва в две фази в зависимост от това дали проектните дейности обхващат територии, попадащи в обхвата на защитените зони от Натура 2000. Дейностите по Фаза 1 се финансират от ОП „Околна среда 2014-2020 г“, а тези по Фаза 2 се очаква да се финансират от ОП „Околна среда 2021-2027г“.

Към 31.12.2023 г. договорите, сключени за изпълнение на инвестициите за Фаза 1 на проекта са на обща стойност 180 970 821 лв., в т.ч. договори за инженеринг – 159 299 758 лв., допълнителни споразумения към тях за изплащане на индексации върху приети СМР –

18 087 603 лв. и строителен надзор – 3 583 460 лв.

За дейностите, предвидени за изпълнение във Фаза 2 на проекта, са сключени договори на обща стойност 125 566 978 лв., в т.ч. инженеринг – 125 364 978 лв. и строителен надзор – 202 000 лв. Има определени изпълнители и предстоят да бъдат сключени договори на стойност 64 070 617 лв., в т.ч. инженеринг – 60 907 667 лв. и строителен надзор – 3 162 950 лв. За четири от обектите по проекта с прогнозна стойност на проектните дейности 19 112 274 лв. предстои провеждане на процедури за избор на изпълнител, съгласно ЗОП.

4. Информация относно сделките, сключени между Дружеството и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Дружеството, или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на Дружеството;

Свързаните лица на Дружеството включват ключовия управленски персонал, едноличния собственик на Дружеството и всички предприятия, свързани с държавата.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Сделки със свързани лица извършени през периода, са както следва:

Сделки с едноличен собственик

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
- получени заеми през периода	43,721	-
- начислени лихви по получени заеми	24	-
- изплатени заеми и лихви	24	-

Сделки със свързани лица под общ контрол

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Продажба на активи и услуги		
- продажба на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	1,661	1,477
- продажба на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	12	7
- продажба на транспортно средство на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол	-	2
- продажба на други услуги на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол	3	-
Покупка на стоки и услуги		
- покупка на ВиК услуги от „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	487	191
- покупка на други услуги от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Стара Загора	9	-

Сделките с „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД се извършват по утвърдените от КЕВР цени на регулирани услуги за всеки от двата ВиК оператора.

Сделките с „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД се извършват по определените от КЕВР цени за доставка на друг ВиК оператор за регулирани услуги за Водоснабдяване и канализация ЕАД.

Услугите получени от Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Стара Загора са във връзка с бедственото положение, в следствие на наводнения, в района на Царево.

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Залати	319	272
Разходи за социални и здравни осигуровки	18	15
Общо краткосрочни възнаграждения	337	287
Общо възнаграждения	337	287

В края на периода, Дружеството има неуредени разчети със свързани лица, както следва:

Разчети със свързани лица в края на годината

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Текущи вземания от:		
- „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	135	156
- „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	29	178
- Обезценка на вземания от „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	(20)	(172)
Общо текущи вземания от свързани лица	144	162
Общо вземания от свързани лица	144	162

Нетекущи задължения към:

- Български ВиК холдинг ЕАД - заеми	43,721	-
Общо нетекущи задължения към свързани лица	43,721	-

Текущи задължения към:

- ключов управленски персонал	19	18
Общо текущи задължения към свързани лица	19	18
Общо задължения към свързани лица	43,740	18

5. Информация за събития и показатели с необичаен за Дружеството, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година;

През периода не са възникнали събития и не са отчетени показатели, които да са с необичаен характер и да са оказали съществен ефект върху дейността на Дружеството.

- 6. Информация за сделки, водени извънбалансово – характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Дружеството, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Дружеството;**

Дружеството води извънбалансово вземанията и задълженията във връзка с безвъзмездното финансиране, което ще бъде получено при изпълнението на Интегрирания воден проект за област Бургас.

Отписаните от баланса на Дружеството активи публична държавна и/или публична общинска собственост описани по-горе в Раздел I, т.2. „Преглед на резултатите от дейността на и финансовото състояние на Дружеството. Общи данни за дружеството“ са заведени задбалансово съгласно изискванията на Закона за водите и договора с Асоциацията по ВиК.

- 7. Информация за дялови участия на Дружеството, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране;**

Дружеството притежава дялово участие във „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич в размер на 2.68% от капитала, което се равнява на 65 543 акции.

Ръководството на Дружеството е направило анализ и базиран на факта, че Водоснабдяване и Канализация ЕАД, гр. Бургас не притежава значително влияние над Водоснабдяване и Канализация Добрич АД и нестабилните финансови данни през последните години и очакваната силно зависима дейност от външно подпомагане от страна на Български ВиК холдинг ЕАД, е приело че стойността на инвестицията е цена близо до нула.

Балансовата стойност на нематериалните активи към 31.12.2023 г. в размер на 19 418 хил. лв. включва права на ползване, права върху интелектуална собственост и програмни продукти. Относно правата на ползване, вижте т.2 Преглед на резултатите от дейността на и финансовото състояние на Дружеството от раздел I. Развитие, резултати от дейността и състоянието на дружеството през 2023 г. Балансовата стойност на недвижими имоти към 31.12.2023 г. са в размер на 1 700 хил. лв., включва земи и сгради.

- 8. Информация относно сключените от Дружеството, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения;**

Дружеството е бенефициент по договор с МОСВ за "Интегриран воден проект за област Бургас", финансиран по ОП Околна среда, с общо стойност в размер на 459 330 хил. лв., от които безвъзмездна финансов помощ в размер на 323 691 хил. лв. и собствено съфинансиране в размер на 135 639 хил. лв., което се реализира чрез дългосрочен банков заем в размер на 17 300 хил. евро, заем от Дружеството-майка, собствени средства и ДДС начислено в покупните фактури, което ще се възстановява по пътя на ДДС кредита. Към

31.12.2023 г. получените безвъзмездни средства по програма Околна среда 2014 – 2020 година са в размер на 38 864 хил. лв. (31.12.2022 г.: 27 316 хил. лв.).

Съгласно договор между Водоснабдяване и Канализация ЕАД и МОСВ реализацията на проекта е следвало да започне на 02.07.2020 г. и да приключи в рамките на 48 месеца, като фактическото изпълнение е 43 месеца.

По първоначален график изпълнението на проекта следва да се извърши в две фази в зависимост от това дали проектните дейности обхващат територии, попадащи в обхвата на защитените зони от Натура 2000. Инвестициите, предвидени за изпълнение във Фаза 1 на проекта са на обща стойност 172 995 964 лв., без ДДС. Безвъзмездната финансова помощ е в размер общо 145 731 800 лв. в т.ч. помощ от ЕС – 123 872 030 лв. и национално финансиране - 21 859 770 лв. Собственото съфинансиране на проектните дейности възлиза на 27 264 164 лв.

За осигуряването му, Водоснабдяване и Канализация ЕАД подписа договор с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на 23.11.2021 г. Одобреният размер на заема е в общ размер до 17 300 хил. евро, в т.ч. 14 000 хил. евро средства за инвестиции от които 60% олихвяем транш от ЕБВР и 40% безлихвен транш от ЕСИФ, и 3,300 хил. евро за оборотни средства. Към 31 декември 2022 г. средства по кредита не са усвоени и са начислени и платени такси в размер на 272 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. тези такси са представени като част от предплатените разходи към Търговски и други вземания.

Погасяването на средствата за инвестиции се състои от 24 равни шестмесечни вноски, като първата вноска е на 20 януари 2024 г., а последната на 20 юли 2035 г.

През 2023 г. Дружеството усвоява транша за оборотни средства, който е погасен към 31 декември. От средствата за инвестиции Дружеството усвоява около 4 552 хил. евро. Към 31 декември 2023 г., предплатените и начислени такси по договора за заем са включени в балансовата стойност на заема, като тяхното текущо признаване ще се извършва равномерно през срока на погасяване.

Лихвеният процент може да варира при постигането на определени финансови показатели и се формира като сбор от база (междубанков лихвен процент) и надбавка (марж). Маржът на средствата за инвестиции е 1,70%-2,00%, а на оборотните средства: 1,50%. Кредитът се обслужва с такса за ангажимент в размер на 0,1% през първата година след усвояване и 0,5% след това.

Заемът от ЕБРВ е обезпечен, като на 04.04.2022 г. с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за залог на всички настоящи и бъдещи вземания, условни и безусловни на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас по договорите с основни клиенти и банкови сметки.

В началото на октомври 2023 г., Дружеството сключва договор с едноличния акционер – Български ВиК холдинг ЕАД, за предоставяне на целеви инвестиционен заем, с който да се осигури собствения принос на Водоснабдяване и Канализация ЕАД, във връзка с изпълнението на „Интегриран воден проект за област Бургас“. На 12.12.2023 г., между Дружеството и Български ВиК холдинг ЕАД, е сключен анекс към договора за заем, с който се изменят максималният размер на заема.

- 9. Информация за отпуснатите заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между Дружеството и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви**

Към 31 декември 2023 г. са наложени ограничения върху парични средства в разплащателни сметки в размер на 122 хил. лв. по банкова гаранция в полза на Асоциация по ВиК на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ЕАД гр. Бургас, ЕИК 175969975.

Получените заеми от "Водоснабдяване и канализация" ЕАД гр. Бургас са от дружеството-майка Български ВиК холдинг и от Европейската Банка за Възстановяване и Развитие (ЕБВР). Параметрите по отделните заеми са представени, както следва:

Кредитор	Неизплатена главница, хил. лв.	Лихвен %	Краен срок на погасяване	Цел
Български ВиК холдинг ЕАД	43 721	3.6	15.11.2025	Финансиране на Интегриран воден проект
ЕБВР, транш инвестиции	5 341	5.9 - 6	20.7.2035	Финансиране на Интегриран воден проект
ЕБВР, транш ЕСИФ	3 561	-	20.7.2035	Финансиране на Интегриран воден проект
	52 623			

- 10. Информация за използването на средства от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период;**

Дружеството не е емитирало ценни книжа през периода.

- 11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година и по-рано публикувани прогнози за тези резултати;**

Няма публикувани прогнози.

- 12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Дружеството, е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им;**

Управлението на риска относно управлението на финансовите ресурси се осъществява текущо от оперативното ръководство под ръководството на Съвет на директорите и Изпълнителен директор.

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци. Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

Валутен риск

Дружеството е изложено на минимален валутен риск, поради това, че основна част от сделките, които извършва са деноминирани в български лева и в евро. Българският лев е привързан към еврото, поради което Дружеството е изложено на несъществени валутни рискове при осъществяване на сделки в евро. По тази причина, дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на този риск.

Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Лихвеният риск представлява риска от колебание в размера на задълженията по заемите на дружеството, дължащо се на изменението на пазарните лихвени проценти.

Дружеството извършва постоянен мониторинг и анализ на основни си лихвени експозиции като разработва различни сценарии за оптимизиране например рефинансиране, подновяване на съществуващи заеми, алтернативно финансиране и изчислява влиянието на промяната на лихвения процент в определен диапазон върху финансовия резултат.

Към 31 декември 2023 г., Дружеството няма лихвоносни активи, а задълженията по получени заеми са с фиксиран, променлив и безлихвени. Ръководството е оценило, че лихвеният риск е несъществен за Дружеството, поради факта че само 10% от получените заемни средства се олихвяват с променлив лихвен процент, а 7% от стойността на получените заеми е безлихвена.

Оцененият ефект при негативен сценарий и повишаване на равнището на променливия лихвен процент с 0,5% ефектът във финансовите резултати за срока на заема ще е кумулативен допълнителен лихвен разход в размер на около 166 хил. лв., а за следващия отчетен период около 23 хил. лв.

Анализ на кредитния риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като има значителна експозиция на вземания от клиенти по осъществявани продажби. Съгласно приложимата нормативна база дружеството има задължение да осигури снабдяването с вода и в случаи на невъзможност за плащане от страна на неговите клиенти, поради което е налице съсредоточаване на значителен кредитен риск. Политиката на дружеството в тази област е свързана с разработване на различни продукти, свързани с подобряване събираемостта на вземанията, както и предприемане на действия за завеждане на съдебни дела срещу некоректни клиенти.

Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват от оперативната дейност.

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 мес.	Между 6 и 12	От 1 до 5	Над 5
	хил. лв.	месеца хил. лв.	години хил. лв.	години хил. лв.
Задължения за придобити права за ползване (номинал)	-	3,766	10,369	2,313
Задължения по получени заеми	1,401	1,309	49,125	5,898
Търговски и други задължения	3,182	-	-	-
Общо	4,583	5,075	59,494	8,211

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Дружеството има възможност за реализация на инвестиционните си ангажименти.

За необходими капиталови разходи Дружеството традиционно ползва собствени средства. При необходимост има добър достъп до финансиране.

Дружеството няма проблем при погасяване както на краткосрочните си задължения. Общата ликвидност към 31 декември 2023 г. е определена в размер на 1.89, спрямо 1.90 към края на предходния период. Абсолютната ликвидност е около 0.5.

Към 31 декември 2023 г. 70% (2022 г.: 60%) от заложената минимална обща стойност на инвестиционната програма, в общ номинален размер на 54 100 хил. лв., е изпълнена. Оставащата недисконтирана стойност на минималното ниво на инвестиционната програма до 2031 г. е в размер на 16,448 хил. лв., а заложеното по програма минимално ниво за следващия отчетен период е в размер на 2 766 хил. лв.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Дружеството, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството;

През 2023 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Дружеството и на неговата икономическа група.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от Дружеството в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете;

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила и процедури по отношение на системите за вътрешен контрол и отчетност.

Системата за вътрешен контрол на Дружеството се характеризира с това, че включва в себе си цялостната политика и процедури (за вътрешен контрол), възприети от ръководството на Дружеството за постигане на неговите цели и гарантира, доколкото това е практически възможно, ред и ефективност при осъществяването на дейността на Дружеството, включително придържане към управленската политика, защита на активите на предприятието, установяване и предотвратяване на измами и грешки, пълнота и правилност на счетоводната документация, както и навременно изготвяне на надеждна финансова информация. Системата за вътрешен контрол обхваща не само области, касаещи директно функциите на счетоводната система, но и много по-широки проблеми.

Вътрешният контрол по отношение на отчетната система се занимава с постигането на следните цели:

1. Всички операции да се извършват след получаване на общо или конкретно разрешение от страна на ръководството и в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове;

2. Всички операции и други събития се отразяват своевременно и с точен размер на сумите в подходящите сметки и за съответния отчетен период, така че да позволят изготвянето на финансовите отчети в съответствие с конкретно зададена рамка за финансова отчетност;

3. Достъпът до активите и регистрите е позволен само след съответно разрешение от страна на ръководството;

4. Прави се периодична съпоставка между отчетените активи и физическата им наличност и при установяване на разлики се предприемат съответни действия.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

През 2023 г. са настъпили следните промени в състава на Съвета на директорите:

С решение на едноличния собственик от 12.10.2022 г. и след вписване на 17.08.2023 г., Ганчо Йовчев Тенев, Станимир Донков Николов и Боян Митков Хлебаров са заменени като членове на съвета на директорите от Цветан Василев Мирчев, Димитър Петров Ганджов и Методи Георгиев Смилов.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е с едностепенна система на управление, със Съвет на директорите, в състав:

1. Иоанис Партениотис – Председател на съвета на директорите
2. Цветан Мирчев – Изпълнителен член на съвета на директорите
3. Методи Смилов – Член на съвета на директорите
4. Димитър Ганджов – Член на съвета на директорите

След края на отчетния периода, с решение на единичния собственик от 06.02.2024 г., и вписване на 21.02.2024 г., съставът на Съвета на директорите е определен за 3-годишен мандат, както следва:

1. Евгени Жечев Попов – независим член, председател
2. Иоанис Парменион Партениотис – заместник-председател
3. Цветан Василев Мирчев – изпълнителен член
4. Георги Илиев Георгиев – член
5. Станислав Иванов Дарачев – независим член

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от Дружеството, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на Дружеството, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

Начислените възнаграждения на членовете на Съвета на директорите през 2023 г. са както следва:

	2023
	‘000 лв.
Заплати, включително бонуси	319
Разходи за социални осигуровки	18
Общо възнаграждения	337

Членовете на Съвета на директорите не са получавали непарични възнаграждения през отчетната година и нямат разсрочени възнаграждения.

Към края на годината полагащите се осигуровки за месец декември 2023 г. не са изплатени към 31 декември, като техният размер е общо 19 хил. лв.

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Не е приложимо.

- 19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери;**

Не са известни.

- 20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно;**

Дружеството има висящи съдебни, административни или арбитражни производства касаещи задължения и вземания в размер, надхвърлящ 10 на сто от собствения му капитал, както и общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството.

Брутна стойност на вземанията от образуваните съдебни производства към 31.12.2023 г. са в размер на 4 784 хил. лв., свързани със събиране на просрочени вземания за доставка на ВиК услуги.

Най-съществените пасиви по образуваните съдебни производства към 31.12.2023 г. са в размер на 3 705 хил. лв. и представляват начислени провизии по съдебни производства със „Слънчев бряг” АД. Дружеството използва в дейността си недвижими имоти и съоръжения, заедно с охранителните зони към тях, които не са включени в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и Дружеството не притежава документи за собственост на тези активи. Ръководството на Дружеството е направило преценка, че е възможно Дружеството да изплати съществени обезщетения или да предаде владението на тези активи на съответните лица. През периода Дружеството е заделило допълнителна сума и във връзка със съдебните разноски по очаквани дела.

През 2023 г. Дружеството води дела пред Висшия административен съд във връзка с решения на управляващия орган на Оперативна програма околна среда за налагане на финансови корекции по сключените с изпълнителите договори. Делата приключват в полза на Дружеството. Поради възможността от налагането на корекции в бъдеще и потенциалните съществени съдебни разноски през текущия период е заделена провизия, във връзка с очаквани хонорари и съдебни разноски.

Материалния интерес по делата към 31 декември 2023 г. е в над 10 на сто от собствения капитал на Дружеството.

- 21. За публичните дружества – данни за директора за връзка с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция;**

Не е приложимо.

08 март 2024 г.
гр. Бургас

Изпълнителен Директор:

Цветан Мирчев

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД за 2023 г.

I. Бизнес модел.

С регистрацията на Дружеството е определен и предметът на дейност: извършване на сделки по водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, изграждане, поддържане и използване на водностопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията, експлоатация на язовири, инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания; благоустройство, озеленяване, геодезични работи и други.

Утвърденият предмет на дейност определя стопанските дейности, извършвани от Дружеството на територията на Бургаска област, свързани с доставяне питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, а също така и изграждане на нови съоръжения, свързани с тази дейност. С тази си функция, Дружеството е единствен доставчик на питейна вода на населението в областта и отговорен фактор за опазване на околната среда и екологичното равновесие в района.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас осъществява тези си функции в съответствие с екологичните норми, като самостоятелна стопанска единица, която експлоатира, поддържа, модернизира и реконструира съоръжения, собственост на държавата и общините, като съблюдава нормативната уредба в сферата на водоснабдяването и екологичното равновесие в подпочвените и повърхностните води.

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за водите. Дружеството притежава разрешителни за водоползване за питейно и битово водоснабдяване за язовири „Камчия“ и „Ясна поляна“, издадени от Министерството на околната среда и водите. Крайният срок на разрешителните е 21 май 2030

Нивото на покритие с водоснабдителни услуги е над 99% от населението в областта.

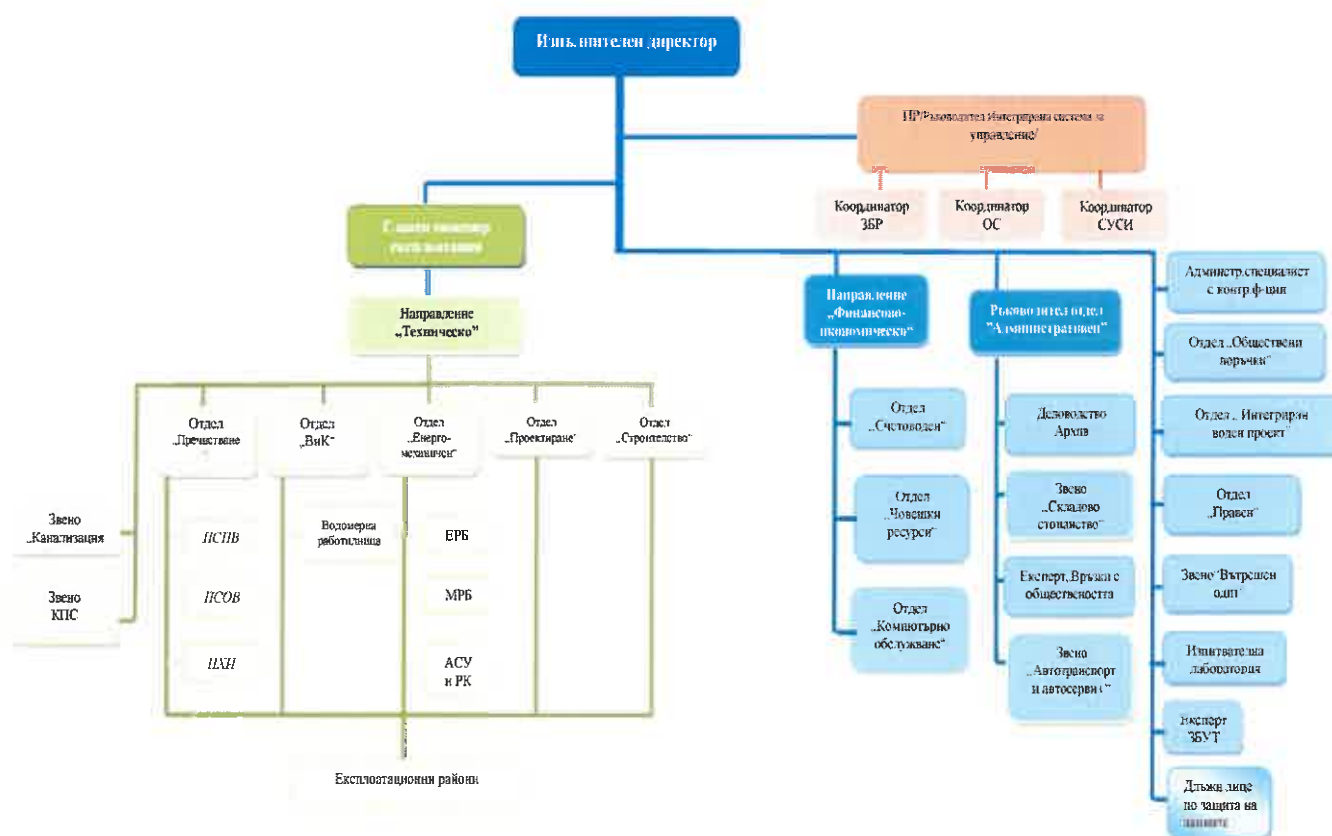
В рамките на утвърдения предмет на дейност обособената територия на действие на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, Бургас е обявена с Решение № РД-02-14-2234 от 22.12.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството. Издадено е на основание §34 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн., ДВ, бр.47 / 2009 г.) и във връзка с чл.198а от Закона за водите.

Съгласно Решението, територия на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас обхваща общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево и граничи с обособените територии на „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД, „Водоснабдяване и канализация – Шумен“ ООД, „Водоснабдяване И Канализация - Сливен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД - Ямбол, държавната граница с Република Турция и Черно море.

Общият брой населени места с услугата пречистване на отпадъчни води е 18: гр. Бургас (и кварталите, обхванати от общо четири ПСОВ), гр. Несебър, к.к. Слънчев бряг, с. Равда, с. Кошарица, гр. Поморие, гр. Приморско, гр. Китен, гр. Царево, с. Лозенец, с. Люляково, гр. Обзор, гр. Бяла, гр. Созопол, гр. Черноморец, с. Веселие, с. Манолитч и гр. Средец.

Водоснабдяването е надеждно и стабилно, по 24 часа на ден и задоволява българските и стандартите на Европейския съюз за качество. Услугата по пречистването на отпадъчни води функционира без прекъсвания, пречистването и заустването на отпадъчните води е в съответствие с изискванията на България и Европейския съюз.

Организационната структура на Дружеството е както следва:

II. Политики

Ръководството на “Водоснабдяване и канализация” ЕАД е разработило, своята политика по управление на качеството, околната среда и здраве и безопасност при работа, която е подходяща за целите и контекста на организацията и включва ангажимент за:

- спазване на приложимите законови и нормативни изисквания и удовлетворяване на задълженията за спазване;
- опазване на околната среда и предотвратяване и намаляване на замърсяването;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и предотвратяване и намаляване на трудовия травматизъм и професионалните заболявания;
- подкрепа на КУТ и осигуряване на условия за консултиране и активно участие на работниците в процесите, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- непрекъснато подобряване на интегрираната система за управление, повишаване на резултатността спрямо околната среда и здравето и безопасността при работа.

Политика на системата за сигурност на информацията

Система за управление на сигурността на информацията (СУСИ) е внедрена, функционира и непрекъснато се усъвършенства в съответствие с изискванията на ISO 27001:2013.

Системата за управление сигурността на информацията регламентира процесите осигуряващи сигурността на информационните ресурси на организацията. Сигурността е широко понятие, което включва всички активи, ресурси, взаимовръзки и зависимости. Информационната сигурност не се ограничава само до информационно-технологичната среда /информационни технологии и средства за защита/. Тя включва всички аспекти по отношение сигурността на информационните ресурси. Обекти за гарантиране на информационната сигурност са информационни ресурси, които съдържат информация, технически средства и системи за автоматизация, програмни средства, системи за връзка и пренос на данни осъществяващи приемане, обработване, съхраняване и предаване на информация с ограничен достъп.

На тази основа и с тази цел са формулирани аспектите в политиката на организацията по отношение на сигурността на информацията. Тези аспекти се разглеждат в зависимост от особеностите в дейността на организацията, нейното местоположение, продукти и технологии, информационни активи, действащо законодателство, културна и социална среда.

Социална политика на Дружеството

Социалното развитие на „Водоснабдяване и канализация” ЕАД се определя от международни принципи и права в сферата на труда и трудовото законодателство в Република България. Социалната политика на Дружеството се изпълнява съвместно със Синдикална секция „Подкрепа“ към Федерация “Строителство ,индустрия и водоснабдяване“ - „Подкрепа“ и ОСО към Национален браншов синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ.

Социалните ангажименти на фирмата са насочени към обезпечаване на :

- социални гаранции, предвидени в законите и нормативната база на Република България
- социални гаранции, определени в Колективния трудов договор на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД

На основание чл.51а от Кодекса на труда, в началото на 2020 г. е подписан колективен трудов договор (КТД). Колективният трудов договор е юридически акт, който фиксира рамките на взаимоотношенията между страните и гарантира съблюдаването на социално-икономическите права и интереси на членовете на организациите, страни по него.

С КТД се определя минималното основно трудово възнаграждение за Дружеството, както и минималните основни трудови възнаграждения за отделните категории персонал, допълнителните трудови възнаграждения, размера на изплащаните обезщетения и извънреден труд, размерът на платения годишен отпуск, социалните разходи и др.

Съгласно чл.33 ал.1 и ал.2 от КТД на работниците и служителите, членове на синдикатите, страна по Договора се изплащат обезщетения при прекратяване на трудовия договор поради болест и при пенсиониране в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 5 месеца (поради болест) и за срок от 8 месеца (при пенсиониране). Условието на колективния трудов договор поражда съществен ефект при определянето на провизиите при пенсиониране на персонала.

Съгласно КТД е определено право на обезщетение в размер на 8 месеца (6 месеца по предходния КТД) brutно трудово възнаграждение, за персонал работил в Дружеството. Новите условия на колективния трудов договор поражда съществен ефект в размера на провизиите при пенсиониране на персонала, което е намира отражение и като разход за вече отработен минал стаж. Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

В началото на 2022 г. влиза в сила нов колективен трудов договор (КТД), със срок на действие от две години. Промените, спрямо КТД от 2020 г., в условията и клаузите към него касаят повишаване на качеството на условията на труд на служителите на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, но нямат пряк или значителен ефект върху финансовия отчет и текущия отчетен период.

В края на 2023 г. са договорени съществени промени в КТД – по-високи основни трудови възнаграждения; по-високо допълнително възнаграждение за нощен труд и средства за храна. Приета е диверсификация на трудовия стаж в Дружеството и размерът на обезщетението при пенсиониране, като полагащите се обезщетения са определени на 2 месеца (независимо от стажа в дружеството), 8 месеца (при 10 години стаж в дружеството), 9 месеца (при 15 години стаж в дружеството), 10 месеца (при 20 години стаж в дружеството) и при изпълнението на определените в КТД условия.

Политика за повишаване на квалификацията на служителите

Ръководството на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД участва в:

- определяне кадровата политика на фирмата;
- назначаване на нови сътрудници;
- проучване на потребностите от обучение, повишаване, и поддържане на квалификацията;
- планиране на процеса на обучение;
- участие в процеса на обучение;
- осигуряване на необходимите ресурси и материали;
- контрол на провежданото обучение;
- анализ на ефективността на обучението.

Компанията е определила знанията, необходими за функционирането на нейните процеси и за постигането на съответствието на продуктите и услугите. Тези знания са документирани в технически и технологични документи и работни инструкции. Те са поддържани и са на разположение, когато е необходимо.

Знанията и опитът на дружеството се основават на:

- Вътрешни източници (например интелектуална собственост; знания, придобити чрез опит; в резултат на поуки от неуспехи и от успешни проекти; натрупване и споделяне на недокументирани знания; резултати от подобряване на процеси, продукти и услуги)
- Външни източници (например стандарти, академични знания, конференции, събиране на знания от клиенти или външни доставчици)

Планирането на потребностите от обучение за придобиване на знания и опит се извършва в съответствие с конкретните потребности на фирмата и включва:

- Встъпителен инструктаж;
- Обучение на новопостъпили сътрудници за придобиване на нужните умения за ефикасно изпълнение на възложената работа;
- Периодичен инструктаж по правилата за безопасна работа при изпълнение на възложените задачи;
- Обучение за поддържане и повишаване на квалификацията. За различните групи персонал това обучение включва предаване/ споделяне на професионален опит; участие в семинари и конференции с цел изучаване на чужд опит; посещение на панаири и изложби за запознаване на постиженията в дадена област; проучване на литературни източници; други форми.

Политика за управление и развитие на човешките ресурси

Политиката за управление и развитие на човешките ресурси регламентира процеса за осигуряване на обучен и компетентен персонал като определя начина на изпълнение на дейностите по прогнозиране и планиране на потребностите от персонал, за набиране и подбор, както и осигуряване на необходимите образование, квалификация и опит за изпълнение на дейностите.

За реализирането на процесите, свързани с осигуряване на човешките ресурси, е необходимо да се направи анализ на настоящото състояние на работната сила и необходимата квалификация на персонала чрез:

- Осигуряване на необходимия персонал
- Обучение
- Оценяване на ефективността на обучението

III. Основни рискове, свързани с екологичните и социалните политики

Факторите, които замърсяват или увреждат околната среда, могат да бъдат: естествени и антропогенни вещества и процеси; различни видове отпадъци и техните местонахождения; рискови енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми.

Аспектите, които могат да бъдат управлявани включват дейностите на организацията, над които тя има контролиращо управление. Те могат да включват, но не са ограничени до:

- емисии във въздуха;
- заустване във водите;
- използване и замърсяване на земи;
- използване на природни ресурси и суровини (земя, вода, енергия);
- въпроси от локално значение (шум, вибрации, миризма, прах, визуални ефекти - външен вид) и др.;
- отпадъци и странични продукти;
- транспорт (транспорт на стоки, транспорт като услуга, транспорт на персонал);
- рисковете от инциденти, засягащи околната среда, възникващите или
- възможните въздействия като последствия от тях, инцидентите и потенциалните извънредни ситуации;
- въздействия върху биологичното разнообразие.

Прилага се методика за оценяване на аспектите която е приложена, аспектите са оценени и са определени съществения аспекти на околната среда. За всеки от аспектите е разработен план за управление и подобрене.

Прилага се процедура, която определя реда и начина на оперативното управление на дейностите по Околна среда. Оперативното управление на дейностите по околната среда включва следните основни елементи:

- провеждане на всички видове дейности по такъв начин, който не застрашава околната среда;
- подходящи методи и средства за управление на Околна среда;
- подходящи процедури за контрол и мониторинг.

Оперативното управление на дейността се базира на широк спектър от нормативни документи, които трябва да се познават и прилагат.

План за действие при извънредна ситуация:

Планът за действие при извънредна ситуация може да включва:

- идентификация на възможните инциденти и извънредни ситуации и информация за най-вероятния вид и мащаб на извънредна ситуация или инцидент;
- характерът на опасностите за всеки конкретен обект в зависимост от съществуващите рискове (например запалителни течности, цистерни, газови инсталации и други съгъстени газове, съдове и инсталации под налягане, радиоактивни материали и др.)
- възможностите за извънредна ситуация в съседен обект (например, газопровод, промишлено предприятие, железопътна линия, автомобилен път, летище и др.)
- информация за опасни материали и за въздействието на всеки материал върху околната среда, както и мерките, които трябва да се вземат в случай на изпускане на вредни вещества;
- списък на най-подходящите действия за отстраняване или намаляване на вредите за ОС;
- определяне на лицето, което на място трябва да поеме оперативното ръководство по време на извънредната ситуация;
- организация на вътрешна и външна комуникация;
- списък на членове от персонала с ключова важност;
- маршрути за евакуация и сборни пунктове;
- осигуряване комуникация с външни служби за реагиране при извънредна ситуация;
- осигуряване достоверна информация за службите за справяне с извънредни ситуации (напр. Противопожарна охрана, служби за почистване от замърсяващи вещества и др.);
- възможности за взаимодействие и взаимопомощ със съседни обекти и организации;
- описание на действията, които персоналят трябва да предприеме при извънредна ситуация, вкл. действията на външния персонал (доставчици, подизпълнители и др.);
- наличие на необходимата информация и документация, необходима за действие по време на извънредната ситуация;
- периодически тестване на процедурата и действията, произтичащи от нея в условия симулиращи реалните;
- планове за обучение и проверки на ефективността им;
- действия за анализ и оценка на ефективността на работата след инциденти и определяне на коригиращи и превантивни действия.

Основни социални рискове

Целта е Дружеството е да получи и задържи като количество и качество човешките ресурси; Да предвиди проблемите, които могат да възникнат от евентуалния излишък или недостиг на квалифициран персонал. На база утвърдения режим на работа ръководството определя необходимостта от работници и служители. За целта ръководството извършва анализ на възможностите за реализиране на утвърдената търговска програма с наличния персонал и при необходимост взема решение за привеждане на числеността му в съответствие с нуждите на фирмата.

IV. Нефинансови показатели за екология и социална среда

Качеството на питейните и отпадъчните води, попадащи в териториалния обхват на ВиК дружеството, се следи стриктно от оператора, като се извършва собствен мониторинг от акредитирани лаборатории - Изпитвателна лаборатория на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и външни акредитирани лаборатории по показателите, за които лабораторията на ВиК дружеството няма акредитация.

В сектор „Питейни води“ ежегодно се изпълнява съгласувана с РЗИ Програма на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за мониторинг на питейни води в Бургаски окръг. Програмата е изготвена съгласно изискванията на Наредба №9/16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и включва график, честота на пробовземане и определя пунктове за собствен мониторинг във 129 зони на водоснабдяване.

Във връзка с гореизложеното, ежегодно се извършва химичен, микробиологичен и радиологичен анализ на питейната вода, като резултатите се обективират в протоколи и се изпращат по електронен път в РЗИ- Бургас. За 2023 г. са направени 2 618 броя проби.

При констатиране на нестандартна проба т.е някои от показателите в извършените анализи не отговарят на нормите, посочени в горепосочената Наредба №9/16.03.2001 г., РЗИ прави предписание за предприемане на мерки и действия за отстраняване на проблема, водещ до несъответствие и превишена норма.

За 2023 г., в изпълнение на 44 броя предписания на РЗИ, са направени 44 броя проби, доказващи изпълнението им и възстановяване качеството на питейната вода.

За 2023 г. са извършени 190 броя проби на питейни води от подземни водоизточници, по посочените показатели в издадените Разрешителни за водовземане от подземни води, издадени от съответната басейнова дирекция – БДЧР и БДИБР. Дружеството е титуляр на 152 броя разрешителни – 130 бр. към БДЧР и 22 броя към БДИБР.

Във връзка с гореизложеното, извършва се химичен, микробиологичен и радиологичен анализ на подземните води за питейно-битово водоснабдяване, като резултатите се обективират в протоколи и се изпращат на Басейновите дирекции. При наличие на превишение на нормата по някой показател, басейновите дирекции уведомяват РЗИ за констатираните несъответствия.

За 2023 г. са извършени 48 броя проби от повърхностни води, по определените показатели в издадените Разрешителни за водовземане от повърхностни води с цел – питейно-битово водоснабдяване, издадени от БДЧР.

Дружеството е титуляр на 2 разрешителни за водовземане от повърхностни води – язовир „Камчия“ и язовир „Ясна поляна“.

Във връзка с гореизложеното, извършва се химичен и микробиологичен анализ на повърхностните води, като резултатите се обективират в протоколи и се изпращат на Басейновите дирекции.

Качеството на заустваните отпадъчни води, формирани от пречиствателните станции, попадащи в териториалния обхват на ВиК дружеството, се следи стриктно от

оператора. Извършва се собствен мониторинг от акредитирани лаборатории-Изпитвателна лаборатория на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и външни акредитирани лаборатории по показателите, за които лабораторията на Дружеството няма акредитация.

В сектор „Отпадъчни води“ се извършва ежегодно химичен анализ на вход и изход на 20 броя пречиствателни станции за отпадъчни води, на които е оператор ВиК дружеството. Честотата и продължителността на наблюдение, вида и времето на вземане на проби се извършват съгласно посоченото в раздел „Индивидуални емисионни ограничения по потоци и места на заустване“ на разрешителните и съгласно одобрен от Басейнова дирекция План за собствен мониторинг, изготвен и различен за всеки обект. Резултатите от извършените анализи се обективират в протоколи и се изпращат в БДЧР и РИОСВ - Бургас. През 2023 г. са направени 1780 броя проби.

При констатирано превишение на определените норми в разрешителното по някой от показателите в направения собствения мониторинг на обектите, РИОСВ санкционира дружеството като издава Наказателно постановление с фиксиран размер на текуща месечна санкция.

Отделно от собствения мониторинг, РИОСВ извършва контролен мониторинг на всяка пречиствателна станция по график, където следи показателите, определени в разрешителното и плана за собствен мониторинг за всеки обект.

При констатирано превишение на определените норми в разрешителното по някой от показателите в контролния мониторинг на обектите, РИОСВ санкционира дружеството като издава Наказателно постановление с фиксиран размер на текуща месечна санкция.

ВиК дружеството извършва собствен мониторинг на водоприемниците – Пункт №3 за всяка пречиствателна станция, в които се заустват пречистените отпадъчни води, формирани от дейността им, в изпълнение на условие в издадените разрешителни и съгласно одобрения План за собствен мониторинг на всяка ПСОВ.

Химичните анализи се извършват от акредитирани лаборатории - Изпитвателна лаборатория на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и външни акредитирани лаборатории по показателите, за които лабораторията на Дружеството няма акредитация.

Показателите, по които се извършва мониторинга, са определени от БДЧР, съгласно посочените в Приложение 3 на Наредба Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води. Те нямат посочени индивидуални емисионни ограничения и не подлежат на контрол от РИОСВ.

Направеният мониторинг на водните обекти в Пункт №3 извършва обща и екологична оценка на състоянието на водните тела и определя показателите, влошаващи състоянието им, ако има такива. Целите на извършвания мониторинг в Пункт №3 са както следва:

- Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;
- Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние;
- Запазване на добро състояние по биологични елементи;
- Постигане и запазване на добро състояние по физико-химични елементи – N-NO₃, N-total;
- Постигане и запазване на добро химично състояние.

Във връзка с гореизложеното, при възникване на непосредствена заплаха за причиняване на значително отрицателно въздействие върху състоянието на повърхностните води, операторът е длъжен незабавно писмено да информира БДЧР и РИОСВ – Бургас за опасността и за предприетите превантивни мерки.

Предвидени са също мерки и мероприятия, осигуряващи временно съхранение на отпадъчните води до отстраняване на възникналите аварии и последващото им пречистване мерки в съответствие с разпоредбата на чл. 20 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Забранява се заустване във водните обекти на непречистени отпадъчни води от дейността на ПСОВ.

Качеството на заустваните отпадъчни води, формирани от канализационни системи без пречистване, попадащи в териториалния обхват на ВиК дружеството, се следи стриктно от оператора. Извършва се собствен мониторинг от акредитирани лаборатории - Изпитвателна лаборатория на Дружеството и външни акредитирани лаборатории по показателите, за които лабораторията на ВиК дружеството няма акредитация.

В сектор „Отпадъчни води“ се извършва ежегодно химичен анализ на 2 броя канализационни системи /КС/, на които е оператор ВиК дружеството. Честотата и продължителността на наблюдение, вида и времето на вземане на проби се извършват съгласно посоченото в раздел „Индивидуални емисионни ограничения по потоци и места на заустване“ на разрешителните за ползване на воден обект за заустване, издадени от съответната басейнова дирекция. Резултатите от извършените анализи се обективират в протоколи и се изпращат в БДЧР и РИОСВ - Бургас. През 2023 г. са направени 14 броя проби.

При констатирано превишение на определените норми в разрешителното по някой от показателите в собствения мониторинг на обектите, РИОСВ санкционира дружеството като издава Наказателно постановление с фиксиран размер на текуща месечна санкция.

Отделно от собствения мониторинг, РИОСВ извършва контролен мониторинг на всяка канализационна система по график, където следи показателите, определени в разрешителното за всеки обект. При констатирано превишение на определените норми в разрешителното по някой от показателите в контролния мониторинг на обектите, РИОСВ санкционира дружеството като издава Наказателно постановление с фиксиран размер на текуща месечна санкция.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас контролира и 13 броя промишлени предприятия, съгласно направени с тях договори по Наредба №7 от 14 ноември 2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места, сключени с юридически лица, за заустване на отпадъчните им води в канализациите на населените места.

Съгласно сключените договори, отпадъчните води на всеки обект, посочен в списъка на контролираните предприятия, подлежи на ежемесечен мониторинг по показател БПК₅ и два пъти годишно, по график, се извършва разширен мониторинг, включващ анализ по 20 бр. химични показатели. Пробовземането и изследването на отпадъчните води се извършва от акредитирана лаборатория – Изпитвателна лаборатория на „Водоснабдяване и Канализация“ ЕАД, гр. Бургас. През 2023 г. са направени 260 броя проби.

Наблюдението на всички компоненти на околната среда се извършва ежеседмично от съответните ръководители на обекти, звена и райони, които следят видимите характеристики на околната среда – състояние на въздуха, почвата, води и др. и в случай на несъответствие (разлив, обгазяване, замърсяване на вода, почва и пожар) се предприемат следните действия:

- Своевременно уведомяване на ръководството на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас, БДЧР и РИОСВ-Бургас;
- Извършване на действия за идентифициране на причините за констатираните несъответствия и мерки за отстраняването им;
- Предприемане на коригиращи действия;
- Реализиране на мерки за отстраняване на причинените щети по указание на контролните органи.

През 2023 г. Дружеството е извършило реконструкция и модернизация на активи свързани с пречистването на отпадъчни води в размер на 286 хил. лв.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас има разработена програма за управление на отпадъците, с период на действие 2021 – 2028 г. Програмата обхваща дейностите, реализиращи се на всички производствени площадки на ВиК дружеството и генерираните опасни, производствени, битови и строителни отпадъци. Цел на програмата е изпълнение на задълженията и отговорностите за законосъобразно управление на отпадъците на територията на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас, чрез прилагането на собствена политика и предприемане на мерки, осигуряващи:

- Предотвратяване или намаляване на количествата на образуваните отпадъци и съдържащите се в тях опасни вещества;
- Намаляване степента на тяхната вреда чрез прилагането на подходящи технологии за третиране и използване на суровини с ограничено съдържание на вредни вещества;
- Максимално оползотворяване на отпадъците, чието образуване не може да бъде предотвратено чрез повторна употреба, рециклиране или използването им като енергиен източник;
- Въвеждане на разделна система за събиране на отделните видове отпадъци и ограничаване до минимум на количествата и видовете опасни отпадъци, неподлежащи на оползотворяване;
- Обезвреждане на отпадъците, които не могат да бъдат оползотворени.

На производствените площадки на ВиК дружеството се генерират опасни, производствени, битови и строителни отпадъци. За тях се водят отчетни книги за производствените и опасните отпадъци, съгласно чл. 5, ал. 1 от Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Ежегодно дружеството изготвя и представя на ИАОС годишни отчети за образуваните отпадъци. РИОСВ ежегодно извършва проверки на място, на обектите.

Генерираните от Дружеството отпадъци се предават на дружества, притежаващи разрешително по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците или Комплексно разрешително и са задължени да ги транспортират при спазване на изискванията на Глава III от Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци.

Дружеството не притежава собствено депо и не извършва обезвреждане на отпадъци чрез депониране на площадките на предприятието.

Депониране на производствени отпадъци се извършва на регионални депа, съгласно сключен договор с лица (общини), притежаващи Разрешение по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците.

Корпоративна отчетност във връзка с устойчивостта

Правилата на ЕС изискват от големите дружества и дружествата, допуснати до борсова търговия, да публикуват редовни доклади за социалните и екологичните рискове, пред които са изправени, и за начина, по който техните дейности оказват въздействие върху хората и околната среда. На 5 януари 2023 г. влезе в сила Директивата относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта. С нея се модернизират и укрепват правилата относно социалната и екологичната информация, която предприятията трябва да докладват. Сега ще се изисква по-широк набор от големи дружества, както и регистрирани на фондовата борса малки и средни предприятия, да докладват за устойчивостта. Някои дружества извън ЕС също ще трябва да докладват, ако генерират над 150 милиона евро на пазара на ЕС.

За да постигнем целите на ЕС в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и да постигнем целите на Европейския зелен пакт, от значение е да насочването на инвестициите към устойчиви проекти и дейности. За да се постигне това, е необходим общ език и ясно определение за това какво е „устойчиво“. Ето защо в плана за действие за финансиране на устойчивия растеж се призовава за създаването на обща система за класификация на устойчивите икономически дейности или на „таксономия на ЕС“.

Таксономията на ЕС позволява на финансовите и нефинансовите дружества да споделят общо определение за икономически дейности, които могат да се считат за екологично устойчиви. По този начин тя играе важна роля за подпомагане на ЕС за увеличаване на устойчивите инвестиции чрез създаване на сигурност за инвеститорите, защита на частните инвеститори от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, подпомагане на дружествата да станат по-благоприятни за климата и смекчаване на разпокъсаността на пазара.

Регламентът за таксономията е в сила от 12 юли 2020 г. С него се установява основата за таксономията на ЕС, като се определят четирите общи условия, на които трябва да отговаря дадена икономическа дейност, за да се квалифицира като екологично устойчива. Съгласно Регламента за таксономията Европейската комисия трябваше да изготви действителния списък на екологично устойчивите дейности, като определи технически критерии за проверка за всяка екологична цел чрез делегирани актове и актове за изпълнение.

Основните дейности на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас във връзка с доставяне на вода, отвеждане на канални води, пречистване на отпадъчни води и реконструкция и модернизация на публична ВиК инфраструктура са определени като „допустими“, съгласно Таксономията, в категорията „5. Дейности по доставяне на води (водоснабдяване), канализационни услуги, управление на отпадъците и възстановяване“. Поради неизпълнението в достатъчно високо ниво на техническите критерии за оценка на отделните дейности на Дружеството са определени като допустими за таксономията, но не са екологично устойчиви (несъобразени с таксономията дейности).

Нетният оборот е формиран от сбора на приходите от продажби (пояснение 24 от приложението към годишния финансов отчет), приходи от предадени изградени публични активи услуги (пояснение 27) и приходите от продадени стоки и отпадъци (пояснение 26).

Данни за обществения избор за народни представители в общинските съвети с интерпретирана изходна информация — изходна информация за финансовата година 2023																						
Изходна информация за общинските съвети (1)	Големини		Критерии за съответствие правото							Критерии за изключване на кандидати за избор (ПЗР) (8)							Данни за съобразяване с изискванията (А.1.3) или изключване на кандидати за избор (А.1.3) (18)	Изходна информация за общинските съвети (15)	Изходна информация за общинските съвети (16)	Изходна информация за общинските съвети (17)	Изходна информация за общинските съвети (18)	
	Място (1)	Общност (2)	Данни за общинските съвети (3)	Съответствие с изискванията на кандидата (4)	Изключване на кандидата (5)	Възраст (6)	Землянище (7)	Образование (8)	Образование (9)	Изключване (10)	Съответствие с изискванията на кандидата (11)	Изключване на кандидата (12)	Възраст (13)	Землянище (14)	Образование (15)	Образование (16)						Изключване (17)
Възраст (10)	36	104 561 583,48	98,90%	НЕ ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Общност (2)	104 561 583,48	98,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Данни за общинските съвети (3)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Съответствие с изискванията на кандидата (4)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изключване на кандидата (5)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Възраст (6)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Землянище (7)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Образование (8)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Образование (9)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изключване (10)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Съответствие с изискванията на кандидата (11)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изключване на кандидата (12)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Възраст (13)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Землянище (14)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Образование (15)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Образование (16)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изключване (17)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изходна информация за общинските съвети (15)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изходна информация за общинските съвети (16)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изходна информация за общинските съвети (17)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Изходна информация за общинските съвети (18)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Б. ПЪРВИ СЪБИТИЯ ЗА ТАКА ОБЩЕСТВЕНА ДЪЛЖНОСТ																						
Общност (2)	104 561 583,48	1,14%																				

- Поради особеностите на дейността Дружеството представя определянето на този КРП по 2 метода, като при първия е приело общите капиталови разходи да се формират от добавените стойности по придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи и увеличението в стойността на изградени (предадени и не предадени) публични активи, през финансовата година, преди обезценка, амортизация и всякакви допълнителни оценки, включително тези, произтичащи от преоценки и обезценки както и с изключение на промени в справедливата стойност. Това е представено както следва:

В общият размер на капиталовите разходи са включени всички увеличения от придобиване на собствени имоти, машини и съоръжения, нематериални активи, активи във връзка с изпълнение на Инвестиционна програма, Интегриран воден проект за област Бургас и ремонт и реконструкция на яз. Ахелой и яз. Порой. Основната част от капиталовите разходи са в публични активи, които съгласно особеностите на законодателството се прехвърлят на областна управа и общините, като така се превръщат в публична държавна собственост и публична общинска собственост. Въпреки това, за целите на определянето на ключов показател за резултатите за капиталовите разходи Дружеството е приело, че ще включва тези капиталови вложения, тъй като те са в основните активи, чрез които Дружеството осъществява своята дейност, съобразена с таксономията.

- КПР, свързан с оперативните разходи (ОР) (КПР за ОР) – свързан с оперативни разходи се определя като оперативните разходи, отнасящи се до съобразени с таксономията икономически дейности (числител) се разделят на общите оперативни разходи (знаменател). По отношение на числителя Дружеството не е идентифицирало дейности, съобразени с таксономията. Дружеството представя дела на оперативните разходи за допустими за таксономията икономически дейности в общия размер на оперативните разходи;

Дел на ОР от икономически дейности, свързани с таксономията икономически дейности – отнасяване за финансовата година 2023																				
Финансова година N	Година		Критерии за съществено принос							Критерии за намаляване на значителни вреди (ЗВ)										
Икономически дейности (1)	Кола (1) (2)	ОР (3)	Дел на ОР, година N (4)	Смекчаване на изменението на климата (5)	Адаптиране към промените на климата (6)	Вода (7)	Загързяване (8)	Кръгова икономика (9)	Биологично разнообразие (10)	Смекчаване на изменението на климата (11)	Адаптиране към промените на климата (12)	Вода (13)	Загързяване (14)	Кръгова икономика (15)	Биологично разнообразие (16)	Минимални гаранции (17)	Дел на съобразени с таксономията (A.1.) или допустими за таксономията (A.2.) ОР, година N-1 (18)	Категория „спомогателна дейност“ (19)	Категория „преходна дейност“ (20)	
		Волути BGN	%	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не; НЕДОП.	Да; Не	Да; Не	Да; Не	Да; Не	Да; Не	Да; Не	Да; Не	%			
5.1. Изразжаване на съобразеността с таксономията																				
5.1. Изразжаване, разкриване и съответствие на системите за събиране, пречистване и доставяне на вода																				
	36.00	3 809 788,34	98,10%	Да	Да	Да	Не	НЕДОП.	Не	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	%		С	
ОР от емисията устойчиви дейности (съобразени с таксономията) (A.1)		3 809 788,34	98,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	%			
От които спонсори		0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	%			
От които производители		0,00	0,00%							Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	%			
5.2. Изразжаване на съобразеността с таксономията																				
5.2. Изразжаване на съобразеността с таксономията																				
ОР от дейности, които са допустими за таксономията, но не са емисията устойчиви (в съобразени с таксономията дейности) (A.2)		0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								%			
A. ОР от дейности, които са допустими за таксономията (A.1+A.2)		3 809 788,34	98,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								%			
6. НЕДОПЪСТИМИ ЗА ТАКСОНОМИЯТА ДЕЙНОСТИ																				
ОР от недопустими за таксономията дейности		73 634,64	1,90%																	

Описание на политиките, които предприятието е приело

Дружеството се е ангажирано с оценка и анализ на дейността си, като се стреми към постигане на екологичните цели и допринасяне съществено за една или повече от тях и не нанасят значителни вреди на някоя от екологичните цели. По-конкретно целите по смекчаване на изменението на климата, устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси, преход към кръгова икономика и предотвратяване и контрол на замърсяването. Дружеството е в процес на разработване и имплементиране на политики, процедури във връзка с предстоящото разширено отчитане и оповестяване на информация, данни и измерители свързани с устойчивото развитие, свързано с приетата Директива на ЕС за отчет за устойчиво развитие (CSRD). Дружеството има базовата готовност, като до момента успешно е изпълнявало задълженията за нефинансова и регулаторна отчетност

Нефинансови показатели на персонала

Към 31 декември 2023 г. в Дружеството се трудят 347 жени (28%) и 896 мъже (72%). Списъчният състав към 31 декември 2023 г. е общо 1 243 души, разпределен както следва:

Ръководители – 53, от които 1/3 жени
Специалисти – 91
Техници и Приложни специалисти – 73
Помощен административен персонал – 43
Персонал зает с услуги за населението, търговията и охраната – 10
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии – 261
Машинни оператори и монтажници – 277
Професии, неизискващи специална квалификация – 435

Възрастовата структура на персонала е както следва:

Група	Брой	Дял от общия брой	Дял в група
18-30	53	4% , от които 13 жени , или	25%
31-40	202	16% , от които 73 жени , или	36%
41-50	335	27% , от които 95 жени , или	28%
51-60	514	41% , от които 151 жени , или	29%
над 60	139	11% , от които 15 жени , или	11%
	1243	100%	28%

В съставът на персонала на Дружеството има 61 души със степен на инвалидност и 27 души, които са придобили право на пенсия, но продължават да работят.

Чрез постигане на основната цел - непрекъснато подобряване на дейността на фирмата и задоволяване потребностите на клиентите - ние гарантираме постигането и на допълнителните цели, които сме си поставили:

- Да се подобри качеството на предоставяните услуги;
- Да се модернизира управлението на връзките с клиенти;
- Да се подобри експлоатационната дейност на компанията;
- Да се повиши квалификацията и да се увеличи мотивацията на персонала;

Дружеството спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

08 март 2024 г.

гр. Бургас

Изпълнителен Директор:

Цветан Мирчев

ДЕКЛАРАЦИЯ

за корпоративно управление

Декларацията за корпоративно управление е отделен доклад, който се публикува заедно с Доклада за дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД гр. Бургас и е изготвена в изпълнение на чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия (ППЗПП), в съответствие с чл. 100н, ал. 7, т. 1 и ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на възприетите от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС), Закона за публичните предприятия и други нормативни и подзаконови актове и международно признати стандарти.

I. Информация по чл. 100н, ал.8, т.1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, относно спазване по целесъобразност на: а) Националния кодекс за корпоративно управление или б) друг Кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на Кодекса по буква „а“ или буква „б“

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление. Освен Националния кодекс за корпоративно управление, дружеството спазва принципи и норми на добро корпоративно управление, установени с Търговския закон и Закона за публичните предприятия. Доброто корпоративно управление означава лоялно и отговорно корпоративно ръководство, прозрачност и независимост, както и отговорност на дружеството пред обществото.

Управлението на Дружеството се ръководи от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, при спазване на Националния кодекс за корпоративно управление и приетия във „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД **Етичен кодекс за поведение на служителите**. Кодексът за поведение на служителите определя необходимите нива на етика и поведение, предоставя се на всички служители, същият е достъпен и на интранет страницата на дружеството.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност. Кодексът се прилага и спазва както от служителите, така и от Изпълнителния директор на Дружеството.

II. Информация по чл. 100н, ал.8, т.2 от ЗППЦК относно обяснение от страна на Дружеството кои части на Кодекса за корпоративно управление по т.1, буква „а” или буква „б” не спазва и какви са основанията за това, съответно, когато Дружеството е решило да не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на изискванията на приложимия специален Закон за водите, регламентиращ дейността на дружеството в качеството му на ВиК оператор.

Изборът и освобождаването на **Изпълнителния директор** е в правомощията на Едноличния собственик на капитала, съобразно текстовете на Търговския закон и устава на Дружеството. Изпълнителните директори се избират и назначават след провеждане на конкурс, условията и редът, за който са уредени в Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия. Критериите за подбор се определят от органа, упражняващ правата на държавата, в съответствие със Закона за публичните предприятия и отчитане изискванията на специалните закони. Договорите на Изпълнителните директори се прекратяват предсрочно, съгласно текста на чл. 24 от Закона за публичните предприятия.

III. Информация по чл. 100н, ал.8, т.3 от ЗППЦК - описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Дружеството във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешен контрол

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, осъществяван от ръководството на дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи:

- * контролна среда;
- * управление на риска;
- * контролни дейности;
- * информация и комуникация;
- * мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) във „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД е съобразена с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Указанията и Методическите насоки по елементите на финансово управление и контрол, дадени от Министерството на финансите (МФ). СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в дружеството.

СФУК има за цел:

- да регламентира цялостния процес по осигуряване на разумна увереност, че целите на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД се постигат чрез:

- * съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- * надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- * икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- * опазване на активите и информацията;
- * предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

- да създаде условия за:

* законосъобразно и целесъобразно разходване на средствата и осигуряване на надеждна информация с оглед поемане на отговорност и вземане на правилни управленски решения;

* подобряване взаимодействието между структурите, звената в тях и отделните длъжности във „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД за икономично, ефективно и ефикасно финансово управление;

* постигане на прозрачност на процесите, снижаване на разходите, децентрализация на отговорностите;

* усъвършенстване на вътрешните актове във „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД.

Системата за финансово управление и контрол периодично се подлага на преглед и оценка и се актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата, установени грешки, слабости или пропуски при осъществяване на дейността на министерството или дадени препоръки, предписания/указания на външни или вътрешни одитори или на други контролни органи.

Управление на риска

Управление на риска – това е процес, който включва идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане целите на Дружеството и въвеждане на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

Оценката на риска е процес, който дава количествена и качествена оценка на идентифицираните присъщи рискове, чрез измерване на влияние и вероятност. Оценката на риска включва преценяване на значимостта на всеки риск, оценка на вероятността от възникването му и определяне на подходящи реакции.

Идентифицираните рискове в Дружеството от гледна точка на вътрешния контрол са посочени в изготвения **Риск регистър**. В него подробно са описани и систематизирани рисковете по звена и направления. Оценени са влиянието им върху дейността и вероятността от

възникване. Посочени са взетите конкретни мерки за тяхното управление и отговорните за това лица/структури. Риск регистърът подлежи на регулярно обсъждане и актуализации от Комитета според утвърдените вътрешни правила.

Процес на финансовото отчитане

Ръководството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на одобрение от **Изпълнителния директор** и Едноличния собственик на капитала.

Счетоводната политика на дружеството подлежи на одобрение от **Изпълнителния директор**. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз.

Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от Ръководител на направление „Финансово-икономическо“, вътрешния одит и контрол и одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от Ръководител на направление „Финансово-икономическо“, и той взема крайните решения по ключови въпроси, свързани с признаването, класификацията, оценките, представянето и оповестяванията относно определени обекти, операции и събития, както и за цялостното представяне на финансовите отчети.

Външният регистриран одитор прави преглед и докладва за съществени въпроси, включени в одиторския доклад.

Декларация на Изпълнителния директор по отношение на годишния доклад за дейността и финансовите отчети

Съгласно изискванията на Кодекса, **Изпълнителният директор** потвърждава тяхната отговорност за изготвянето на годишния доклад за дейността и финансовия отчет и счита, че годишният доклад за дейността, взет като цяло, е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация с цел оценяване дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

IV. Информация по чл. 100н, ал.8, т.4 от ЗППЗК

1. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

1.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Към 31.12.2023 г. едноличен собственик на капитала на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД е „Български ВиК Холдинг“ ЕАД.

1.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма акционери със специални контролни права.

1.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Предвид факта, че „Български ВиК Холдинг“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД не са налице ограничения върху правата на глас.

1.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на органи за управление и контрол и внасянето на изменения в Устава на Дружеството са определени в Закона за публичните предприятия, Устава на дружеството и приетия Правилник за прилагане на Закона за публичните предприятия.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в Устава на Дружеството.

Общото събрание на акционерите /Едноличният собственик на капитала/ взема решения за изменение и допълване на устава; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите; назначаване и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори и др.

1.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Съгласно чл.10 от Устава капиталът може да бъде изменян по реда, определен в закона и в Устава. Съгласно чл. 14 от Устава Дружеството може да изкупува емитираните от него акции при условията, предвидени в Търговския закон.

V. Информация по чл. 100н, ал.8, т.5 от ЗППЦК

1. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД е „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 206086428, чийто Принципал е българската държава, чрез публичен орган – Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Правото на собственост от страна на държавата се упражнява от Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Органите на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД са: Едноличен собственик на капитала, Съвет на директорите и Изпълнителен директор.

На основание чл.107 от Закона за независимия финансов одит в Дружеството е създаден **Одитен комитет**.

Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Управителен съвет на Български ВиК Холдинг ЕАД.

Едноличният собственик решава всички въпроси от компетентността на Общото събрание на акционерите.

Едноличният собственик приема решения за:

1. Изменение и допълнение на Устава на дружеството;
2. Увеличаване и намаляване на капитала на дружеството;
3. Преобразуване и прекратяване на Дружеството;
4. Избор на членове на Надзорния съвет в състав съгласно чл.26, ал.2 от Устава, тяхното освобождаване и определяне на възнаграждението им;
5. Избор и освобождаване на регистриран одитор или специализирано одиторско предприятие;
6. Одобряване на годишния счетоводен отчет след заверка от назначения регистриран одитор или специализирано одиторско предприятие;
7. Издаването на облигации;
8. Назначаване на ликвидаторите при прекратяване на Дружеството освен в случай на несъстоятелност;

9. Освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите;
10. Взема решение за откриване, прехвърляне или закриване на клонове на предприятието или на значителни части от него;
11. Определя размера на обезщетението на собствениците на одържавени имоти, което те получават в случаите по чл.18 от отменения ЗППДОБП и по ЗОСОИ;
12. Дава разрешение за разпоредителни сделки с дълготрайни активи и за учредяване на вещни права върху недвижими имоти; за наем на недвижими имоти с балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година; за придобиване или разпореждане с дялове или акции - собственост на дружеството в други дружества; за сключване на договори за кредит; за съвместна дейност, за поемане на менителнични задължения; за обезпечаване на вземания - учредяване на ипотека и залог на дълготрайни активи на дружеството; за даване на обезпечения в полза на трети лица; за сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг;
13. Дава разрешение за: съществена промяна в дейността на Дружеството; съществени организационни промени; дългосрочно сътрудничество от съществено значение за Дружеството или за прекратяване на такова сътрудничество и одобрява избора на застраховател преди сключване на договорите за застраховане на имуществото;
14. Вземане на решение за разпределяне на печалбата и нейното изплащане и за изплащане на тантиеми и техния размер;
15. Решава и други въпроси, предоставени в негова компетентност от закона и устава.

Съветът на директорите приема решенията за:

1. Избира и овластява от състава си изпълнителен член да управлява и да представлява Дружеството, Председател и заместник-председател на Съвета и определя възнаграждението им;
2. Предлага на едноличния собственик на капитала да увеличи или да намали капитала;
3. Внася годишен отчет с баланса и доклада за дейността на Дружеството за одобряване от едноличния собственик на капитала;
4. Взема решения за образуване и определя вида и размера на фондовете на Дружеството, реда за набирането и разходването на средства по тях съгласно изискванията на действащото законодателство;
5. Предлага решения за откриване и закриване на клонове и определя компетенциите на ръководителите на клонове;
6. Предлага решения за откриване и закриване на представителства в чужбина;
7. Предлага решения за участие или прекратяване на участие на Дружеството в други дружества и организации;

8. Разпорежда се със собствените на Дружеството недвижими имоти в интерес на дружествените работи, съобразно действащото в страната законодателство;
9. Предлага решения за разпределение на печалбата и нейното изплащане и за изплащане на тантиеми и техния размер;
10. Одобрява вътрешните правила за дейността на Дружеството, включително и за организация на работната заплата;
11. Приема правила за дейността си;
12. Определя органа за вътрешен финансов контрол и приема правила за дейността му;
13. Решава полиграфическото оформление на временните удостоверения или акциите, както и на поименното удостоверение за притежаване на безналични акции;
14. Определя помощни органи на Дружеството;
15. Прави предложение за: съществена промяна в дейността на Дружеството; съществени организационни промени; дългосрочно сътрудничество от съществено значение за Дружеството или за прекратяване на такова сътрудничество и одобряване на избора на застраховател преди сключване на договорите за застраховане на имущество.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителния директор.

Изпълнителният директор има право:

1. Да взема решения по всички въпроси, които не са в компетентност на едноличния собственик на капитала съгласно Търговския закон, Закона за публичните предприятия, Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и учредителния акт;
2. Да сключва, изменя и прекратява трудови и граждански договори, да налага дисциплинарни уволнения, да стимулира и командирова персонала на дружеството при спазване на действащата нормативна уредба;
3. Да сформира помощни консултативни екипи при осъществяване на правомощията си, като определя състава и задачите им.

За всички заседания на органите за управление и контрол се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове, като се отбелязва гласуването по разглежданите въпроси.

2. Комитети

2.1 В Дружеството функционира Одитен комитет, който е избран в съответствие със законовите изисквания. Одитният комитет се състои от трима души и подпомага управленските органи при осъществяването на контролните им функции.

Към 31.12.2023 г. Одитният комитет на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД е в състав:

1. Станка Петкова Шишкова- председател;
2. Катя Пенчева Желязкова - член;

3. Ваня Георгиева Борисова – член.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

VI. Информация по чл. 100н, ал.8, т.6 от ЗППЦК - описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период; когато не се прилага такава политика, декларацията съдържа обяснение относно причините за това.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД гр. Бургас прилага политика на многообразие по отношение на административните и управленски органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол, образование или професионален опит. Изборът се извършва въз основа на техните лични и професионални качества, без да бъде упражнявана дискриминация.

Съветът на директорите и Изпълнителният директор на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД отговарят на определените критерии за заемане на длъжност, регламентирани в Закона за публичните предприятия и в Устава на дружеството. Длъжността се заема след провеждане на конкурс, чийто условия и ред са уредени в Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия. Съвета на директорите и Изпълнителният директор притежават необходимото образование и професионален опит, както и добра репутация и мениджърски качества.

Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията, предвидени в Закон за независимия финансов одит, относно образователно-квалификационна степен и професионален стаж.

Спазен е принципа за равнопоставеност между половете.

Прилагането на политика на многообразие е решаващо и важно за успешното управление на Дружеството. Различните способности, умения, опит и качества на всеки от членовете на изброените по-горе управителни органи и комитет допринасят за вземането на правилни, икономически изгодни и стратегически полезни решения за Дружеството. Като резултат от прилагането на политика на многообразие са: добро корпоративно управление, добра търговска репутация, привличане на висококвалифициран персонал.

08 март 2024 г.
гр. Бургас

Изпълнителен Директор:

РСМ БГ ООД

Адрес седалище и управление:

ул. Хан Омуртаг 8

1124 София, България

Адрес за кореспонденция:

ул. Проф. Фритьоф Нансен 9, ет. 7

1142 София, България

T: +359 2 987 55 22

T: +359 2 987 55 33

E: office@rsmbg.bg

W: www.rsmbg.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на
„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ“ ЕАД
гр. Бургас

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ“ ЕАД, гр. Бургас („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчета за печалбата или загубата и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2023 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на пояснение № 17 „Провизии“ и пояснение № 36 „Условни активи и условни пасиви“ към финансовия отчет, където е оповестено, че Дружеството използва в дейността си недвижими имоти и съоръжения, заедно с охранителните зони към тях, които не са включени в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г. и Дружеството не притежава документи за собственост на тези активи. В случай на предявяване на претенции за собственост от трети страни е възможно Дружеството да изплати обезщетения или да предаде владението на тези активи на съответните лица. Към 31 декември 2023 г. балансовата стойност на начислените провизии е в размер на 3,705 хил. лв. (31.12.2022 г.: 2,506 хил. лв.). През периода Дружеството е заделило допълнителна сума и във връзка със съдебните разноси по очаквани дела. Реалният размер на задълженията в случай на предявяване на претенции за собственост от трети страни може да се различава от размера на начислените провизии.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Изпълнение на инвестиционна програма по договор с Асоциация по ВиК (АВиК)	
Пояснение № 6. Нематериални активи, пояснение № 22. Задължения за придобити права за ползване и други задължения и пояснение № 27. Приходи и разходи свързани с изграждане на публични активи	
Ключов одиторски въпрос Дружеството има сключен договор с Асоциация по ВиК, действаща на обособената територия обслужвана от Дружеството, като в замяна на правото на ползване на ВиК инфраструктурата, собственост на тази Асоциация е длъжно да изпълнява инвестиционна програма по години до края на действие на договора.	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Към 31.12.2023 г. признатият размер на правото на ползване на активите на АВиК, като резултат от сключен договор между Дружеството и АВиК, с който се предоставя на Дружеството изключителното право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на Закона за водите и Закона за опазване на околната среда, са в размер на 19,407 хил. лв., което представлява 10,74% от активите на Дружеството. Извършените реконструкция, модернизация и подмяна на съществена част от ползвани ВиК активи, съгласно договор с Асоциация по ВиК извън договорените по инвестиционна програма през 2023 г. са в размер на 17,278 хил. лв., като от тях 11,979 хил. лв. са признати като текущи разходи за такси за достъп и експлоатация на публичната ВиК инфраструктура към АВиК през периода, а останалата сума е призната като намаление на задължението, свързано с правото на ползване. Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството по прилагане на счетоводната политика за отчитане на правата за ползване, поради високият им относителен дял в сумата на активите и поради значимите преценки, предположения и допускания, използвани от страна на ръководството.	По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до: - Проверка към фактурираните разходи на общините, членове на ВИК асоциацията; - Преглед на издадените приемо-предавателни протоколи; - Преглед на издадени фактури от общините членове на ВИК асоциациите; - Проверка към издадени фактури от доставчици и документи за приети извършени работи; - Преглед на спазване на изискванията за сума на инвестицията по договор за 2023 г.; - Оценка на база на изискванията на приложимите стандарти за финансово отчитане на счетоводната политика на Дружеството за последваща оценка; - Анализ на направените предположения за полезния живот и метода на амортизация на правото на ползване; - Преглед за спазване на модела за признаване на актива, разходите за амортизация и финансовите разходи, съгласно заложения модел; - Оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително оповестяванията на основните предположения и преценки.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Изпълнение на инвестиционни ангажименти

Пояснение № 8. Разходи по изпълнение на договори и Пояснение № 19. Получени заеми и финансираня

Ключов одиторски въпрос

Дружеството има сключен договор за изпълнение на „Интегриран воден проект за област Бургас“ за изграждане на ВиК инфраструктура, съгласно договор с МОСВ от 2020 г.

Съгласно решения на областната администрация на област Бургас от 01.12.2020 г. и на Министерски съвет от 17.12.2020 г., и след получено уведомление на 31.12.2020 г., на ВиК Бургас е възложено да извърши ремонтни дейности на съоръженията на яз. „Ахелой“ и яз. „Порой“ с цел подаване на питейна - битова вода по деривация „Китка“.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е акумулирало Разходи по изпълнение на договори, във връзка с изпълнението на инвестиционните ангажименти, в общ размер на 104,980 хил. лв. (към 31.12.2022 г.: 41,239 хил. лв.), представени както следва: 104,305 хил. лв. като дългосрочни активи (към 31.12.2022 г.: 30,866 хил. лв.) и 675 хил. лв. като краткосрочни активи (към 31.12.2022 г.: 10,373 хил. лв.). Общият размер на Разходите по изпълнение на договори представлява 58,12% от общата стойност на активите на Дружеството към 31 декември 2023 г.

Дружеството е признало и задължение по получено финансиране, в размер на 38,654 хил. лв. (към 31.12.2022 г. 27,316 хил. лв.), по договора за изпълнение на „Интегриран воден проект за област Бургас“ за изграждане на ВиК инфраструктура. Стойността на полученото финансиране представлява 28.62% от общия размер на пасивите на Дружеството.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е получило и усвоило целеви заеми, за финансиране на „Интегриран воден проект за област Бургас“, от ЕБВР и едноличния собственик на капитала в общ размер на 52,466 хил. лв. Общата стойност на получените заеми към 31 декември 2023 г. представлява 38,84% от пасивите на Дружеството.

Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството по прилагане на счетоводната политика за отчитане на Разходите за изпълнение на договори и полученото финансиране, поради високият им относителен дял в сумата на активите, съответно пасивите и поради комплексността на дейностите, свързани с изпълнението на договора.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:

- Проверка на сключените договори за строителство;
- Преглед на полученото финансиране по договорите;
- Преглед на договори с подизпълнители;
- Преглед на преведени аванси на подизпълнители;
- Преглед на изпълнената към 31.12.2023 г. и приета работа по проекта;
- Оценка на база на изискванията на приложимите стандарти за финансово отчитане на счетоводната политика на Дружеството за признаване и последваща оценка;
- Оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително оповестяванията на основните предположения и преценки.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на вземания

Пояснение № 12. Търговски и други вземания и пояснение № 30. Разходи за обезценка и провизии, нетно

Ключов одиторски въпрос

Дружеството прави съществени приблизителни преценки по повод отчитането на очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на вземанията от клиенти и съдебни вземания съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Поради значимостта на вземанията на Дружеството и необходимостта от прилагането на значителни преценки, допускания и предположения от страна на ръководството при определянето на очакваната кредитна загуба, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, ние преценихме, че определянето на обезценката на вземанията е ключов одиторски въпрос.

Търговските и съдебни вземания, имат брутна отчетна стойност в размер на 24,277 хил. лв. към 31 декември 2023 г. (към 31.12.2022 г.: 21,290 хил. лв.), като представляват значителна част от активите на Дружеството, а признатата провизия за очаквани кредитни загуби и обезценка на тези вземания към 31 декември 2023 г. е в размер на 9,057 хил. лв. (към 31.12.2022 г. 8,378 хил. лв.).

Прилагането на изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ по отношение на размера на очакваните кредитни загуби е определен като ключов одиторски въпрос, защото представлява сложен процес със съществен ефект върху финансовите отчети и е свързан с използването на значителни преценки и допускания. Съществената несигурност на счетоводните приблизителни оценки е оповестена в пояснение 4.21 от финансовия отчет.

По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:

- Анализ на адекватността на политиките и процедурите, свързани с процесите за класификация, последващо отчитане и мониторинг от гледна точка на съответствието им с МСФО 9;
- Проверка и оценка на процесите за класификация на търговските и съдебни вземания и определянето на необходимата обезценка на колективна и индивидуална база, като проверихме на извадков принцип конкретни вземания и извършихме тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността им. Взехме предвид историческите данни, влиянието на икономическите условия, и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на търговските и съдебните вземания, проверени на извадков принцип;
- Анализ на методологията и ключовите допускания, използвани при прилагането на моделите за очакваните кредитни загуби и калкулиране на обезценки за вземания;
- Проверка на изчисленията на ръководството на Дружеството за обезценките на колективна и индивидуална база. Сравнихме получените резултати с нашите очаквания и приблизителни изчисления на база на професионалната ни преценка.
- Оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително на основните предположения и преценки, свързани с първоначалния ефект от прилагане на МСФО 9 и класификацията и обезценката на вземанията, както и кредитния риск на Дружеството.

Параграф по други въпроси

Годишният финансов отчет на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2022 г., е одитиран от друг одитор, който е изразил немодифицирано мнение, с включен параграф за обръщане на внимание, върху този отчет на 14 март 2023 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството и чл. 100(н), ал. 7, т. 2 Закона за публично предлагане на ценни книжа, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с Глава седма от Закона за счетоводството и с чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, с изключение че в доклада да дейността ръководството на Дружеството е оповестило общия размер на възнагражденията, наградите или ползите, изплатени на членовете на управителните органи на Дружеството за годината, приключваща на 31.12.2022 г., което отговаря частично на изискванията на Приложение № 2, т.17 от Наредба № 2 от 09.11.2021 г. във връзка с чл. 100н, ал.7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- (в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- (г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „РСМ БГ“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината завършваща на 31 декември 2023 г. на "Водоснабдяване и Канализация" ЕАД, град Бургас, в резултат на проведена процедура по Закона за обществените поръчки и с решение на едноличния собственик на капитала от 03.01.2024 г. .
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява първа година на пълен непрекъснат ангажимент и кумулативно пета година на ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет.

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

28 март 2024 г.

гр. София, ул. Хан Омуртаг 8

Адрес за кореспонденция:

гр. София, ул. Проф. Фритьоф Нансен 9, ет.7, България

Отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	Пояснение	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	6	19,418	22,112
Имоти, машини и съоръжения	7	3,614	3,241
Разходи по изпълнение на договори	8.1	104,305	30,866
Отсрочени данъчни активи	10	2,181	1,780
Нетекущи активи		129,518	57,999
Текущи активи			
Разходи по изпълнение на договори	8.2	675	10,373
Материални запаси	11	12,157	13,643
Търговски и други вземания	12	16,703	15,830
Активи по договори с клиенти	13	2,410	2,820
Данъчни вземания	14	6,861	-
Пари и парични еквиваленти	15	12,314	14,553
Текущи активи		51,120	57,219
Общо активи		180,638	115,218

Съставил:
/Даниела Кирова/

Изпълнителен директор:
/Цветан Мирчев/

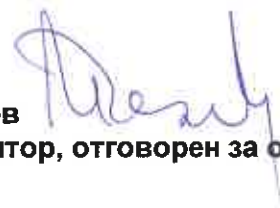
Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр.8 до стр.64 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	16.1	2,228	2,228
Резерви	16.2	30,692	32,442
Неразпределена печалба		12,643	4,876
Общо собствен капитал		45,563	39,546
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	6,656	3,787
Получени финансираня	19.1	38,654	27,316
Получени заеми	19.2	51,498	-
Задължения за придобити права за ползване	21	11,191	14,395
Нетекущи пасиви		107,999	45,498
Текущи пасиви			
Провизии	17	3,705	2,506
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	3,251	4,055
Получени заеми	19.2	968	-
Търговски задължения	20	3,182	13,667
Данъчни задължения	21	1,060	624
Задължения за придобити права за ползване	22	3,104	4,332
Други задължения	23	11,806	4,990
Текущи пасиви		27,076	30,174
Общо пасиви		135,075	75,672
Общо собствен капитал и пасиви		180,638	115,218

Съставил:
/Даниела Кирова/

Изпълнителен директор:
/Цветан Мирчев/

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр.8 до стр.64 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от продажби	24	88,403	72,681
Приходи от финансираня	25	498	14,181
Други приходи	26	1,384	1,264
Приходи от предадени изградени публични активи	27	17,278	15,320
Разходи за материали	28	(20,386)	(36,457)
Разходи за външни услуги	29	(23,668)	(18,640)
Разходи за персонала	18.1	(31,942)	(26,694)
Разходи за обезценка и провизии, нетно	30	(4,951)	(3,058)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	6.7	(3,675)	(4,314)
Себестойност преданите публични активи	27	(17,278)	(15,320)
Капитализирани разходи в изградени и предадени публични активи	27	4,219	5,091
Капитализирани разходи по изпълнение на договори	8.1	839	669
Себестойност на продадените материали		(33)	(78)
Други разходи	31	(711)	(435)
Печалба от оперативна дейност		9,977	4,210
Финансови разходи	32	(1,494)	(1,219)
Финансови приходи	32	2	-
Печалба преди данъци		8,485	2,991
Разходи за данъци върху дохода	10.33	(718)	(319)
Печалба за годината		7,767	2,672

Съставил:
/Даниела Кирова/

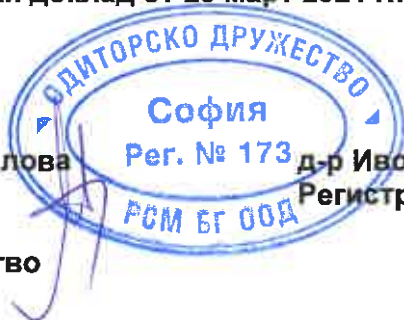

Изпълнителен директор:
/Цветан Мирчев/

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

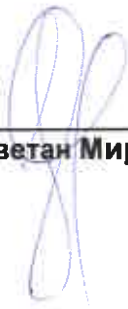

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Печалба за годината		7,767	2,672
Друга всеобхватна (загуба)/печалба:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Признати актюерски (загуби)/печалби	18.2	(1,750)	225
Общ всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		6,017	2,897

Съставил:
/Даниела Кирова/

Изпълнителен директор:
/Цветан Мирчев/

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр.8 до стр.64 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в хил. лв.

	Акционерен капитал	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2023 г.	2,228	32,442	4,876	39,546
Печалба за годината	-	-	7,767	7,767
Признати актюерски загуби	-	(1,750)	-	(1,750)
Общо друга всеобхватна загуба за годината	-	(1,750)	-	(1,750)
Общ всеобхватен доход за годината	-	(1,750)	7,767	6,017
Салдо към 31 декември 2023 г.	2,228	30,692	12,643	45,563

Съставил: Даниела Кирова

Изпълнителен директор: Цветан Мирчев

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр.8 до стр.64 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември,

Всички суми са представени в хил. лв.	Акционерен капитал	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	2,228	29,659	4,762	36,649
Разпределение на печалба към резерви	-	2,558	(2,558)	-
Печалба за годината	-	-	2,672	2,672
Признати актюерски печалби	-	225	-	225
Общо друга всеобхватна печалба за годината	-	225	-	225
Общо всеобхватен доход за годината	-	225	2,672	2,897
Салдо към 31 декември 2022 г.	2,228	32,442	4,876	39,546

Съставил: /Даниела Кирова/

Изпълнителен директор: /Цветан Мирчев/

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	105,701	84,305
Плащания към доставчици	(130,993)	(76,535)
Плащания към персонал и осигурители	(31,565)	(25,774)
Плащания за данък върху печалбата	(352)	(300)
Плащания за ДДС	(6,532)	(1,593)
Възстановени данъци	1,372	1,607
Други постъпления от оперативна дейност	680	364
Други плащания по оперативна дейност	(3,545)	(4,386)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(65,234)	(22,312)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(1,614)	(250)
Придобиване на нематериални активи	(6)	(30)
Получени лихви	2	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(1,618)	(280)
Финансова дейност		
Получени заеми	59,077	-
Плащания на лихви	(144)	(1)
Плащания на заеми	19 (6,454)	-
Получени финансираня	19 12,138	21,219
Нетен паричен поток от финансова дейност	64,617	21,218
Загуба от валутно-курсови разлики	(4)	-
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(2,239)	(1,374)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	15 14,553	15,927
Пари и парични еквиваленти в края на годината	15 12,314	14,553

Съставил:
/Даниела Кирова/

Изпълнителен директор:

/Цветан Мирчев/

Дата: 08 март 2024 г.

Съгласно одиторски доклад от 28 март 2024 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към годишния финансов отчет от стр.8 до стр.64 представляват неразделна част от него.

Пояснения към годишния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас се състои във водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, поддържане и използване на водно стопански системи или отделни водохранилища, експлоатация на язовири, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията и др.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в Бургаски окръжен съд по фирмено дело №7184 от 1991 г. Дружеството е вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ с ЕИК: 812115210. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов“ №3.

Системата на управление на Дружеството е едностепенна. Съветът на директорите през периода е в състав, както следва:

- Иоанис Парменион Партениотис – председател
- Методи Георгиев Смилов – член, от 17.08.2023 г.
- Станимир Донков Николов – член, до 17.08.2023 г.
- Ганчо Йовчев Тенев – изпълнителен член, до 17.08.2023 г.
- Цветан Василев Мирчев – изпълнителен член, от 17.08.2023 г.
- Димитър Петров Ганджов – член, от 17.08.2023 г.
- Боян Митков Хлеббаров – член, до 17.08.2023 г.

След края на отчетния период, в началото на 2024 г., след конкурсен избор е определен нов съвет на директорите, след вписване в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ на 21.02.2024 г., в състав както следва:

- Евгени Жечев Попов – независим член, председател
- Иоанис Парменион Партениотис – заместник-председател
- Цветан Василев Мирчев – изпълнителен член
- Георги Илиев Георгиев – член
- Станислав Иванов Дарачев – независим член

Броят на персонала към 31 декември 2023 г. е 1,243 (2022 г.: 1,252) служители. Средно-списъчният брой на персонала на Дружеството за 2023 г. е 1,242 (2022 г.: 1,241) служители.

Едноличен собственик към 31 декември 2023 г. е Български ВиК холдинг ЕАД. Крайният собственик е Министерство на регионалното развитие и благоустройството на Р. България.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет,

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващия военен конфликт между Русия и Украйна.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признае в началото на сравнителния период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството, тъй като договорите за наем, по които Дружеството е страна, са краткосрочни или на ниска стойност.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува правила с цел извършването на реформа в международното данъчно облагане. Втори стълб има за цел да обложи с минимална ефективна корпоративна данъчна ставка 15% големите компании, които реализират годишен оборот над 750 млн. евро. Измененията във връзка с „Международната данъчна реформа - примерни правила от втори стълб“ са:

- въвежда се изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да признава и оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб на ОИСР. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- изискване предприятието да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода от втори стълб.
- изискване в периодите, в които законодателните актове от втори стълб са приети или по същество приети, но все още не са влезли в сила, предприятието да оповести известната му или подлежащата на приблизително оценяване при разумни усилия информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта върху предприятието от данъците върху дохода от втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- изключението се прилага задължително и незабавно след публикуването на измененията в МСС 12 и със задна дата в съответствие с МСС 8.

МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на

уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;

- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и
- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:
- условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условието);
- дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
- дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСФО 16 изискват от Дружеството продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 21 включват:

- уточняване кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или механизми за обмен, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута;
- изискване как предприятието да определи обменния курс, който се прилага, когато дадена валута не може да бъде обменена - когато дадена валута не може да бъде обменена към датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курс, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.
- изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е конвертируема - когато валутата не е конвертируема, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

4. Съществена информация за счетоводната политика

4.1. Общи положения

Най-съществените счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

През 2023 г. Дружеството е приело да представя един сравнителен период във всички случаи с цел осигуряване на последователност в представянето за всяка година.

4.3. Въпроси, свързани с климата и устойчивото развитие

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за дейността на Дружеството. Тези рискове включват рискове, свързани с прехода (напр. регулаторни промени и рискове, свързани с репутацията). Начинът, по който Дружеството осъществява своята дейност, може да бъде засегнат от нови регулаторни ограничения.

Като ВиК оператор основен ресурс на Дружеството е питейната вода за битови и стопански нужди и свързаните с нея инфраструктура, съоръжения, водоеми и водоизточници. В тази връзка дългосрочните стратегии, инвестиционни ангажменти и утвърдени бизнес планове целят намаляване на загубите от вода, изграждане на резервни водоизточници при суша, както и повишаване на качеството на доставяната питейна вода.

Дружеството поддържа различни информационни кампании за пестене на водата, поддържане на изправността на водомерите и други.

Друг основен аспект от дейността на Дружеството е пречистването на отпадъчните канални води, като по този начин се намалява отпечатъкът и замърсяването, което Дружеството и неговите клиенти оставят върху околната среда. Дружеството се стреми към изграждането на пречиствателни станции, точки на заустване и количествено и качествено повишаване на процеса по пречистване, съгласно утвърдените нормативни разпоредби.

Дружеството анализира възможностите и размерът на ползите от инвестирането в проекти за инсталиране на фотоволтаични енергийни и когенерационни мощности. Използването на възобновяема енергия следва да доведе до много по-ниски разходи за енергия, както и за максимално оползотворяване на утайките образувани в пречиствателните станции.

Дружеството също така се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители и клиенти, като препоръчва на отказ от хартиена фактура.

Дружеството е в процес на разработване и имплементиране на политики, процедури във връзка с предстоящото разширено отчитане и оповестяване на информация, данни и измерители свързани с устойчивото развитие, свързано с приетата Директива на ЕС за отчет за устойчиво развитие (CSRD). Дружеството има базовата готовност, като до момента успешно е изпълнявало задълженията за нефинансова и регулаторна отчетност.

Информация относно нефинансови показатели за дейността на Дружеството е включена в годишния доклад за дейността, нефинансовата декларация и декларация за корпоративно управление, които са неразделна част от него.

Ръководството непрекъснато оценява въздействието на свързаните с климата въпроси.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.5. Приходи

4.5.1. Приходи по договори с клиенти

Приходите по договори с клиенти включват приходи от предоставяне на регулирани услуги, свързани с доставяне, отвеждане и пречистване на вода. Несъществена част от приходите от основна дейност са нерегулирани и свързани със свързани по същество услуги предоставяни от ВиК оператора. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 24.

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с доставка на ВиК услуги, които се признават с течение на времето ; други услуги, свързани предоставянето на ВиК услуги, признавани към определен момент и приходи от реконструкция, модернизация и подмяна на ВиК мрежата, съгласно договор с АВиК, които се признават при прехвърляне на правото върху активите към членовете на Асоциацията по ВиК на обособената територия, обслужвана от Дружеството .

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- Идентифициране на договора с клиент
- Идентифициране на задълженията за изпълнение
- Определяне на цената на сделката
- Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от предоставяне на ВиК услуги (доставяне, отвеждане и пречистване) се признават на база отчетените количества вода, измерени чрез показания на водомери при предложени от Дружеството и утвърдени от КЕВР цени, съгласно Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги (ЗРВКУ).

Фактурите се издават ежемесечно и са обикновено със срок на плащане 30 календарни дни от датата на издаване на фактурата.

Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, постигнат към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Дружеството прилага единен метод за измерване на напредъка за всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, като прилага този метод последователно за сходни задължения за изпълнение и при сходни обстоятелства. В края на всеки отчетен период Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето. През текущия и предходния период метода на оценка на напредъка е към метод на вложените ресурси. За повече информация виж пояснение 5.

Приходите от други услуги, се признават към определен момент, са както следва:

- Откриване, закриване и промяна на партиди;
- Съгласуване на скици и проекти;
- Ремонт на водомери във водомерна работилница;
- Узаконяване на водомер при разкриване на партида и след ремонт, включително и пломбиране;
- Откриване на скрити аварии;
- Услуги, извършвани със специализирани канал почистващи машини.

4.5.2. Приходи отчитани съгласно договор с АВиК, във връзка с изпълнение на инвестиционна програма, и други инвестиционни ангажименти

Приходите от реконструкция, модернизация и подмяна на ВиК мрежата, съгласно договор с АВиК се отчитат в края на отчетния период при завършване на строителни работи и прехвърляне на публичните активи към съответните общини или органи на държавна власт. Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.5.3. Приходи от продажба на стоки и материали

Продажбата на стоки включва продажба на водомери и други ВиК материали. Приходите от продажба на стоки се признават към определен момент и когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.5.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране). Приходите от финансиране се признават когато има значителна сигурност, че Дружеството е изпълнило условията, при които то е отпуснато.

Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

Получени финансиранятия по Европейски програми за изграждане на конкретни инвестиционни проекти и програми за изграждане на ВиК инфраструктура и други публични активи се признават при изпълнение на договорните задължения по проекта и прехвърляне на съответно изградените обекти към членовете на АВиК.

4.5.5. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.6. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Дружеството е приело, че ще представя активите и пасивите от отделните видове договори с клиенти по вид на нетна база. През периода баланси по договори с клиенти дружеството има по договорите с клиенти за доставка на вода. То приема, че независимо че има голям брой клиенти за доставка на вода, канализация и пречистване договорното задължение е едно и услугите, които са обещани в договорите представляват едно единствено задължение за изпълнение в съответствие с пар. 30 от МСФО 15. Обещаните ВиК услуги не са отделни за всеки един клиент поотделно. Дружеството приема че има единствено задължение за изпълнение. Поради неговия характера това задължение се реализира с подаването на питейна вода, канализация и отвеждане едновременно на много клиенти и изпълнението се установява към края на всеки месец, към който момент се прави констатация на прогреса на изпълнение по приетия метод на база на вложени ресурси.

4.7. Разходи по договори с клиенти - Допълнителни разходи за постигане на договор

Дружеството признава като актив допълнителните разходи за постигането на договор с клиент, когато дружеството очаква да си възстанови тези разходи. Допълнителните разходи за постигането на договор са разходите, които дадено предприятие понася за постигането на договор с клиент, които то не би понесло, ако договорът не беше факт (например комисиона за продажба). Разходи за постигане на договор, които биха били понесени независимо дали договорът е бил сключен, се признават като разход в момента на тяхното възникване, освен в случаите, когато те са изрично начислени на клиента, независимо от това дали договорът е сключен. Като практическа целесъобразна мярка, предприятието може да признае допълнителните разходи за постигане на договор като разход, когато възникнат, ако амортизационният срок на актива, който предприятието в противен случай щеше да признае, е една година или по-кратък.

Разходи за изпълнение на договор

Когато разходите, направени при изпълнението на договор с клиент, не попадат в обхвата на друг стандарт (например МСС 2 Материални запаси, МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване или МСС 38 Нематериални активи), дружеството признава актив от разходите, направени за изпълнение на договор, само ако тези разходи отговарят на всеки един от следните критерии:

- а) разходите се отнасят пряко към даден договор или към очакван договор, който предприятието може да идентифицира конкретно (например разходи, свързани с услуги, които се предоставят при подновяване на съществуващ договор или разходи по проектирането на актив, който да бъде прехвърлен по силата на договор, който все още не е одобрен);
- б) разходите създават или подобряват ресурсите на предприятието, които ще бъдат използвани за удовлетворяване в бъдеще (или за продължаване на удовлетворяването) на задължения за изпълнение; както и
- в) очаква се разходите да бъдат възстановени.

Активът „Разходи по изпълнение на договори“ се амортизира на систематична база, която съответства на прехвърлянето към клиента на стоките или услугите, за които се отнася активът. Дружеството е страна по Договор за изпълнение на интегриран воден проект за област Бургас, за изграждане на ВиК инфраструктурата на територията обслужвана от Дружеството. Проектът е на обща стойност 459 331 хил. лв., от които 323 700 хил. лв. се финансират от Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС).

Съгласно закона за Водите тази инфраструктура ще бъде прехвърлена на органите на местно и национално самоуправление (общини и областна администрация), съгласно договорите с Асоциацията по ВиК (АВиК).

В тази връзка Дружеството е получило финансиране от финансиращия орган - МОСВ. При завършване и приемане на изпълненото строителство Дружеството ще признае приход и ще прехвърли активите.

Активът се отнася до стоки или услуги, които се прехвърлят съгласно конкретен очакван договор Дружеството ще актуализира амортизацията, за да отрази значителна промяна в очакванията на предприятието относно срока, в който стоките или услугите, за които се отнася активът, ще бъдат прехвърлени на клиента. Такава промяна ще се отчита като промяна в приблизителната счетоводна оценка в съответствие с МСС 8.

4.8. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им, като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.9. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.8.1 Лихвени разходи свързани със задължение за минимални нива на разходи по инвестиционна програма, съгласно договор с АВиК

Дружеството отчита като финансови разходите възникващи от разгръщане на периода и приближаване с един период към датата определена за изпълнение на задължението по инвестиционна програма. Тези разходи са ефект от дисконтирането на номиналната стойност на минималните нива на задължителни разходи в момента на нейното признаване.

4.10. Нематериални активи

Нематериални активи включват права и собственост и пр. продукти и права на ползване. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване на Нематериалните активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи.

- Софтуер 2 години
- Други за срока на договора

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

Съгласно промените в Закона за водите (ЗВ) от 23.06.2009 г. и 29.11.2013 г., комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, както и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води са обявени за публична държавна и/или публична общинска собственост. Съгласно изискванията на ЗВ, в срок от шест месеца, считано от 24.09.2009 г. (от влизане в сила на тази разпоредба), управителните органи на съответните дружества, които притежават активи, които са обявени за публична държавна и/или общинска собственост, следва да изготвят списъци за тези активи. След подписване на приемо-предавателните протоколи за предаване на нетекущите активи към 31.03.2016 г., Дружеството е отписало активите. След датата на отписване на нетекущите активи, счетоводното отчитане следва да се основава на изискванията на КРМСФО 12 Споразумение за концесионна на услуга, на МСС 38 Нематериални активи, както и на изискванията на чл. 198п от ЗВ. Съгласно закона Дружеството признава в отчета за финансовото състояние имуществените права, предоставени им с договора с Асоциацията по ВиК, върху предоставените им ВиК системи и съоръжения – публична собственост, и начислява разходи за амортизации за тях по реда на Закона за счетоводството за срока на договора. За повече информация - пояснение 6.

4.11. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на Имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	3.33 години
• Транспортни средства	4 години
• Стопански инвентар	6.66 години
• Компютри	2 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.12. Отчитане на лизинговите договори

Дружеството като лизингополучател

За всеки нов договор Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

През периода Дружеството не е страна по договори за финансов лизинг и не сключвало нови договори, които да породят активи или задължения, съгласно МСФО 16 Лизинг.

4.13. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.14. Финансови инструменти, съгласно МСФО 9

4.14.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.14.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.14.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Освен посочените оповестявания, Дружеството следва да оповести задължително и използваната информация за моделиране ориентиран към бъдещето модел за признаване на очакваните загуби по отделни категории финансови активи. Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби за период от 96 месеца преди текущия отчетен период, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Дружеството е определило БВП и равнището на безработица в страната, като най-важните фактори и съответно коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в тези фактори.

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и регистрирани на борсата облигации, които преди са били класифицирали като финансови активи, държани до падеж в съответствие с МСС 39.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.14.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажменти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия

инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

Дружеството обезценява търговските и съдебни вземания в зависимост от дните просрочие като прилага към стойностите на вземанията съответните проценти, представени в следващата таблица:

	2023 г.	2022 г.
Непросрочени	1,02%	1,4%
Просрочени от 1 до 30 дни	3,15%	4,3%
Просрочени от 31 до 60 дни	5,57%	7,5%
Просрочени от 61 до 90 дни	7,21%	9,2%
Просрочени от 91 до 180 дни	8,65%	10,9%
Просрочени над 180 дни	100%	100%

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода на среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход, или материалите са вложени в дейността.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Към 31 декември 2023 г. Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 14 декември 2022 година за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза не оказва влияние върху дейността на Дружеството.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца. В отчета за паричните потоци Дружеството е избрало да представя цялата балансова стойност на паричните средства.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите включват законови резерви, общи резерви, резерви от преоценки на нефинансови активи.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивидент на едноличния акционер са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение преди края на отчетния период.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

На основание чл.51а от Кодекса на труда, в началото на 2020 г. е подписан колективен трудов договор (КТД). Колективният трудов договор е юридически акт, който фиксира рамките на взаимоотношенията между страните и гарантира съблюдаването на социално-икономическите права и интереси на членовете на организациите, страни по него.

С КТД се определя минималното основно трудово възнаграждение за Дружеството, както и минималните основни трудови възнаграждения за отделните категории персонал, допълнителните трудови възнаграждения, размера на изплащаните обезщетения и извънреден труд, размерът на платения годишен отпуск, социалните разходи и др.

Съгласно чл.33 ал.1 и ал.2 от КТД на работниците и служителите, членове на синдикатите, страна по Договора се изплащат обезщетения при прекратяване на трудовия договор поради болест и при пенсиониране в размер на брутното трудово възнаграждение за срок от 5 месеца (поради болест) и за срок от 8 месеца (при пенсиониране). Условието на колективния трудов договор поражда съществен ефект при определянето на провизиите при пенсиониране на персонала.

Съгласно КТД е определено право на обезщетение в размер на 8 месеца (6 месеца по предходния КТД) брутно трудово възнаграждение, за персонал работил в Дружеството. Новите условия на колективния трудов договор поражда съществен ефект в размера на провизиите при пенсиониране на персонала, което е намира отражение и като разход за вече отработен минал стаж. Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

В началото на 2022 г. влиза в сила нов колективен трудов договор (КТД), със срок на действие от две години. Промените, спрямо КТД от 2020 г., в условията и клаузите към него касаят повишаване на качеството на условията на труд на служителите на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, но нямат пряк или значителен ефект върху финансовия отчет и текущия отчетен период.

В края на 2023 г., са договорени съществени промени в КТД – по-високи основни трудови възнаграждения; по-високо допълнително възнаграждение за нощен труд и средства за храна. Приета е диверсификация на трудовия стаж в Дружеството и размерът на обезщетението при пенсиониране, като полагащите се обезщетения са определени на 2 месеца (независимо от стажа в дружеството), 8 месеца (при 10 години стаж в дружеството), 9 месеца (при 15 години стаж в дружеството), 10 месеца (при 20 години стаж в дружеството) и при изпълнението на определените в КТД условия.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 36.

4.21. Съществени преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Съществените преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-голямо влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход

предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.13). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване или промяна на договорни условия.

4.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Предвид дейността на дружеството, свързана с експлоатация и поддръжка и невъзможността за точно планиране е вероятно част от материалите трудно да могат да реализират своята стойност в дейността поради слаба използваемост. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 12,157 хил. лв. (2022 г.: 13,643 хил. лв.) се влияе от спецификата в дейността на Дружеството.

4.22.4. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.22.5. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

4.22.6. Нематериален актив права на ползване

Нематериалният актив права на ползване е признат на база на оценката по настояща стойност на времето разположение на минималните нива за извършване на разходи за инвестиции, които представляват задължение по инвестиционна програма. Дисконтовият процент е равен на 4,54% и е определен по приложим лихвен процент по заеми за компании със сходен срок на погасяване и размер. Когато има промени в инвестиционната програма в резултат на промяна на времето разположение на минималните нива на разходите по задължението, а не на общия размер на инвестициите промяната се отчита като се коригира стойността на актива на ползване и пасива задължението за придобити права на ползване. Нематериалният актив права на ползване се амортизира за периода на определените минимални нива при амортизационна норма 6.67%.

4.22.7. Очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Ръководството е определило да прилага матричен подход за определяне на обезценката за търговските си вземания от физически и юридически лица. При определяне на провизиите за очаквани загуби към 31 декември 2023 г. са направени допускания и са отчетени тенденциите във връзка с ефекта на военният конфликт между Русия и Украйна.

4.22.8. Ефекти от военен конфликт между Русия и Украйна и последващи ефекти от пандемия от коронавирус (Covid-19)

В резултат на изготвени анализи, с решение от 1.02.2022 г. на Министерския съвет е одобрена Програмата за компенсиране на непредвидените разходи на дружествата от отрасъл ВЕК за потребена електрическа енергия за 2021 г. Средствата по програмата се администрат от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

През 2022 г., разходите за електроенергия се превръщат в основен разход за Дружеството, като нарастват до 27,124 хил. лв., сравнено с 11,629 хил. лв. за 2021 г., което е ръст от 1,3 пъти. Делът на електроенергията в общия размер на оперативните разходи е около 26%, а в разходите за външни услуги и материали – 49%. През 2022 г. бяха отчетени приходи от финансираня, във връзка с компенсациите за електроенергия, в размер на 14,181 хил. лв.

На 24.02.2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19.

В края на февруари 2022 г. редица държави (включително САЩ, Обединеното кралство, Канада, Швейцария, Япония и ЕС) наложиха санкции срещу определени юридически и физически лица в Русия поради официалното признаване от нейна страна на два отделили се от Украйна региона като Донецката народна република и Луганската народна република.

Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите и контра-отговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

През 2023 г. инфлационният ръст доведе до нарастване на разходите за персонал, индексирания на ключови договори с доставчици и изпълнители по инвестиционните ангажименти на Дружеството и до нарастване приходите от регулирани услуги, по цени утвърдени от КЕВР, на основание на предложените заявления за цени, за постигане на инвестиционните ангажименти и поддържане на оперативната функция на Дружеството.

Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени количествено влиянието на събитието върху финансовото състояние и постигнатите резултати от Дружеството.

Дружеството няма пряка експозиция към Украйна, Русия или Беларус, но е засегнато от въздействието върху общата икономическа ситуация, от колебанията в цените на горивата, в цените на стоките, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4.22.9. Признаване на разходи по изпълнение на договори

Дружеството е страна по Договор за изпълнение на интегриран воден проект за област Бургас, за изграждане на ВиК инфраструктурата на територията обслужвана от Дружеството. Проектът е на обща стойност 459 331 хил. лв., от които 323 700 хил. лв. се финансират от Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС). Съгласно Закона за водите тази инфраструктура ще бъде прехвърлена на органите на местно и национално самоуправление (общини и областна администрация), съгласно договорите с Асоциацията по ВиК (АВиК). В тази връзка Дружеството е получило до 31 декември 2023 г. авансова част от сумата на финансиране, в размер на 38,654 хил. лв., от финансиращия орган - МОСВ. Към 31 декември 2023 г. набраните разходи по проекта възлизат на 104 305 хил. лв. Ръководството счита, че разходите, направени при изпълнението на договора, не попадат в обхвата на друг стандарт и отговарят за критериите за признаване на нетекущи „Разходи по изпълнение на договор“. При завършване и приемане на изпълненото строителство Дружеството ще признае приход и ще прехвърли активите.

Съгласно решения на Областна администрация Бургас от 01.12.2020 г. и на Министерски съвет от 17.12.2020 г., и след получено уведомление на 31.12.2020 г., на Дружеството е

възложено да извърши ремонтни дейности на съоръженията на яз. „Ахелой“ и яз. „Порой“ с цел подаване на питейна - битова вода по деривация „Китка“.

Разходите по изпълнение на Инвестиционната програма към договора с АВиК са по обекти, които към 31 декември не са напълно изградени. Ръководството очаква тяхното завършване и предаване към съответните общини или областна управа през следващия отчетен период.

Ръководството счита, че разходите, направени при изпълнението ремонтите по язовирите и Инвестиционната програма, не попадат в обхвата на друг стандарт и отговарят на критериите за признаване на текущи „Разходи по изпълнение на договор“.

5. Промяна на счетоводната политика и корекция на грешки от предходен период

През отчетния период няма промени на счетоводните политики или корекция на грешки, възникнали в преходен период.

6. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват права върху интелектуална собственост, права за ползване на ВиК инфраструктура, софтуер и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Права върху интелект. собственост и програмни продукти хил. лв.	Права на ползване хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2023	970	40,344	41,314
Новопридобити активи	6	-	6
Отписани активи	(16)	-	(16)
Салдо към 31 декември 2023	960	40,344	41,304
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2023	(949)	(18,253)	(19,202)
Амортизация за периода	(16)	(2,684)	(2,700)
Отписана амортизация	16	-	16
Салдо към 31 декември 2023	(949)	(20,937)	(21,886)
Балансова стойност към 31 декември 2023	11	19,407	19,418

	Права върху интелект. собственост и програмни продукти хил. лв.	Права на ползване хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2022	945	40,344	41,289
Новопридобити активи	25	-	25
Салдо към 31 декември 2022	970	40,344	41,314
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2022	(886)	(15,569)	(16,455)
Амортизация за периода	(63)	(2,684)	(2,747)
Салдо към 31 декември 2022	(949)	(18,253)	(19,202)
Балансова стойност към 31 декември 2022	21	22,091	22,112

Съгласно промените в Закона за водите (ЗВ) от 23.06.2009 г. и 29.11.2013 г., комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, както и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води са обявени за публична държавна и/или публична общинска собственост. Съгласно изискванията на ЗВ, в срок от шест месеца, считано от 24.09.2009 г. (от влизане в сила на тази разпоредба), управителните органи на съответните дружества, които притежават активи, които са обявени за публична държавна и/или общинска собственост, е следвало да изготвят списъци за тези активи.

Изготвените списъци е следвало да бъдат предоставени в Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България (МРРБ), което в шест месечен срок от тяхното получаване (до 24.09.2010 г.), е следвало да изготви протоколи за разпределение на активите между държавата и общините. В тримесечен срок (до 24.12.2010 г.) от разпределението на активите между държавата и общините, собствениците на капитала е трябвало да вземат решение за намаляване на капитала на съответното дружество със стойността на активите, които са обявени за публична държавна и/или общинска собственост.

Управлението на активите, след изваждането им от капитала на търговските дружества е предвидено да се осъществява от водни асоциации, които се създават съгласно изискванията на ЗВ. Дейността по водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води ще продължи да се осъществява от търговски дружества – водни оператори, които следва да сключат договор за това с водните асоциации.

Изпълнявайки изискванията на ЗВ, ръководството на Дружеството е подготвило списък с нетекущите активи, които са обявени за публична държавна и/или общинска собственост и следва да бъдат предадени на съответната държавна и/или общинска администрация след разпределението им от МРРБ.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор в сила от 01.04.2016 г., с който се предоставя на Дружеството изключителното право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на Закона за водите и Закона за опазване на околната среда. Дружеството няма право да продава, заменя, отдава под наем, обременява с тежести и прехвърля публични активи. Съгласно сключения договор публичните активи - ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Дружеството има право да получи всички приходи от предоставянето на услугите и ползването на публичните активи.

След подписване на приемо-предавателните протоколи за предаване на нетекущите активи към 31.03.2016 г., Дружеството е отписало активите. Отписването на публичните ВиК активи от отчета за финансовото състояние на Дружеството е извършено актив по актив, в следната последователност:

- Отписване на натрупаната амортизация на съответните активи срещу намаляване на отчетната им стойност;
- Намаляване на балансовата стойност на активите до размера на преоценъчния резерв, формиран за тях и до размера на отчетеното финансиране за тези активи. Тъй като преоценъчният резерв и финансирането не са достатъчни, за да покрият балансовата стойност на активите, остатъкът от тях са отписани за сметка на другите резерви.

След датата на отписване на нетекущите активи, счетоводното отчитане следва да се основава на изискванията на КРМСФО 12 Споразумение за концесионна услуга, на МСС 38 Нематериални активи, както и на изискванията на чл. 198п от ЗВ. Съгласно закона Дружеството признава в отчета за финансовото състояние имуществените права, предоставени им с договора с Асоциацията по ВиК, върху предоставените им ВиК системи и съоръжения – публична собственост, и начислява разходи за амортизации за тях по реда на Закона за счетоводството.

Тези амортизационни отчисления се реинвестират от Дружеството във ВиК инфраструктурата в съответствие с одобрените инвестиционни програми към утвърдените им бизнес планове.

Съгласно сключения договор, договора между Дружеството и Асоциацията по ВиК не прехвърля върху Дружеството правото на контрол върху генерираните ресурси от активите, нито предоставя стандартното право ползване на публичните ВиК активи. Той осигурява право на достъп и експлоатация на публични активи, но за целево изпълнение с тях на обществена ВиК услуга.

По силата на договора Дружеството получава достъп до публични активи и права за таксуване на потребителите на ВиК услуги, т.е. определен тип права, които са с дългосрочен характер и осигуряват за него генериране на определени бъдещи стопански изгоди (парични потоци от приходи). В този смисъл тези права отговарят на дефиницията за нематериален актив, следователно от позицията на Дружеството възниква нематериален актив под формата на права.

Договорът не прехвърля регулярното „право на ползване“, в общоприетия смисъл в счетоводната доктрина, както е при наем/лизинг, тъй като такова право е свързано с наличие или отсъствие на прехвърляне на елементи на контрола относно обстоятелствата и кой определя начина на използване на предоставените активи. При тези договори възложителят запазва своя контрол по отношение на конкретния начин на използване на публичните активи и на това какви услуги следва да предоставя Дружеството, на кого и при каква цена, както и това, че възложителят ще контролира всяко значително остатъчно участие в публичните ВиК активи в края на срока на споразумението. Остатъчното участие в публичните активи е приблизително изчислената текуща стойност на активите, все едно те вече са на възраст и са в състоянието, очаквани в края на срока на договора.

В замяна на получените по силата на договора права на достъп за експлоатация на публичните активи и приходи от предоставянето на ВиК услугите на потребителите, Операторът поема ангажимент за задължителни инвестиции в конкретно определен размер. Доколкото договорът не предвижда заплащане с парични средства за получените от ВиК Оператора права, то поетите ангажименти за задължителни инвестиции се явяват по същество възнаграждението, дължимо от Дружеството за получените от него права.

Договорът не прехвърля върху Дружеството правото на контрол върху генерираните ресурси от активите, нито предоставя стандартното право на ползване на публичните ВиК активи. Той осигурява право на достъп и експлоатация на публични активи, но за целево изпълнение с тях на обществена ВиК услуга.

Задължението по придобитите права се изплаща на бартерен принцип. За извършените разходи във връзка с реконструкция и модернизация на активите Дружеството следва да отчете текущи разходи и съответно – приходи за предоставените насрещни услуги (реконструкция на съществуващите публични ВиК активи). За целта е изчислена настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания по задължения за инвестиции в реконструкция, модернизация или подмяна на съществена част от съществуващи към датата на влизане в сила на договора активи. Признатият нематериален актив подлежи на амортизация, която следва да бъде начислена по линеен метод за срока на договора, който е 15 години.

Признатият в отчета за финансовото състояние нематериален актив подлежи и на периодичен преглед за обезценка, съгласно изискванията на МСС 36 Обезценка на активи, както и на преглед на валидността на основните предположения, които са били залегнали във формулата на изчисленията на оценката му (разпределение на инвестициите по години, дисконтова норма и др.). В резултат от това Дружеството отчита:

- Нематериален актив (права) и задължения за придобити права – текущи и нетекущи. Правата и свързаните с тях задължения са по повод на достъпа до и експлоатацията на съществуващи към момента на влизане в сила на договора публични активи.
- Приходи от услуги по реконструкция на съществуващи към момента на влизане в сила на договора публични активи и три типа разходи: разходи за амортизация на нематериалния актив, разходи за разгръщане на дисконта на задължението (към състава на финансовите разходи) за придобитите права и разходи за реконструкция, модернизация или подмяна на съществена част от съществуващи към датата на влизане в сила на договора активи;

Съгласно допълнително споразумение от 29.03.2019 г. към договора между Дружеството и Асоциацията по ВиК е взето решение за промяна годишните задължителни нива на инвестициите, които Дружеството следва да извършва, без да това до води до промяна в общия размер на задължителните нива на инвестициите. Това води само до промяна и изменение на времевите стойности на задължението, което води и до корекция в размер на около 619 хил. лв. в отчетната стойност на нематериалния актив, която да отразява нетната стойност на задължението в началото на инвестиционната програма. Номиналната стойност на задължителното ниво на инвестициите, съгласно договора от 2016 г. и допълнителното споразумение от 2019 г., не се променя и е в размер на 54,100 хил. лв. (допълнителна информация е представена в пояснение 22). Към 31 декември 2023 г. около 70% (към 31 декември 2022 г.: 60%) от заложената минимална обща стойност на инвестиционната програма е изпълнена. Оставащата недисконтирана стойност на минималното ниво на инвестиционната програма до 2031 г. е в размер на 16,448 хил. лв.

7. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Тран- спортни средства	Стоп. инвентар	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2023	37	5,763	11,883	15,311	404	33,398
Новопридобити активи	-	-	459	821	69	1,349
Отписани активи	-	-	(430)	(204)	(4)	(638)
Салдо към 31 декември 2023	37	5,763	11,912	15,928	469	34,109
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2023	-	(3,916)	(11,242)	(14,734)	(265)	(30,157)
Отписани активи	-	-	429	204	4	637
Амортизация	-	(184)	(492)	(256)	(43)	(975)
Салдо към 31 декември 2023	-	(4,100)	(11,305)	(14,786)	(304)	(30,495)
Балансова стойност към 31 декември 2023	37	1,663	607	1,142	165	3,614

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Тран- спортни средства	Стоп. инвентар	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2022	37	5,763	11,831	15,854	393	33,878
Новопридобити активи	-	-	212	-	15	227
Отписани активи	-	-	(160)	(543)	(4)	(707)
Салдо към 31 декември 2022	37	5,763	11,883	15,311	404	33,398
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022	-	(3,726)	(10,477)	(14,866)	(228)	(29,297)
Отписани активи	-	-	160	543	4	707
Амортизация	-	(190)	(925)	(411)	(41)	(1,567)
Салдо към 31 декември 2022	-	(3,916)	(11,242)	(14,734)	(265)	(30,157)
Балансова стойност към 31 декември 2022	37	1,847	641	577	139	3,241

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството няма значителни договорни задължения за придобиване на имоти, машини, съоръжения. Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

8. Разходи по изпълнение на договори

8.1. Нетекущи активи от разходи по изпълнение на договори

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Разходи по изпълнение на договор за Интегриран воден проект за област Бургас, от които:		
Предоставени аванси на доставчици	104,305	30,804
Капитализирани разходи	7,664	7,868
Разходи за сервитути	2,416	1,454
Инженеринг, в т. ч. - СМР, проектиране и авторски надзор на изпълнени работи, строителен надзор и други услуги	3,014	807
	91,211	20,675
Други	-	62
Общо активи от разходи по изпълнение на договори, представени като нетекущи активи	104,305	30,866

Съгласно договор с МОСВ, Дружеството е бенефициент по договор с МОСВ за "Интегриран воден проект за област Бургас", финансиран по ОП Околна среда, с обща стойност в размер на 459 330 хил. лв., от които безвъзмездна финансов помощ в размер на 323 691 хил. лв. и собствено съфинансиране в размер на 135 639 хил. лв., което се очаква да се реализира чрез дългосрочен банков заем. Водоснабдяване и Канализация ЕАД подписа договор с банката на 23 ноември 2021 г., като към 31.12.2021 г. е платило такси за одобрение на банковия кредит в размер на 229 хил. лв. През 2021 г. и 2022 г. усвояване на заемните средства още не е извършено., като през 2022 г. са начислени такси по банковия кредит в размер на 30 хил. лв.

През 2023 г., Дружеството е усвоило средства по двата транша на договора, като заетите суми по транша за оборотни средства са напълно погасени към края на периода. Размерът на усвоените средства от ЕБВР към 31 декември 2023 г. е в общ размер на 9,144 хил. лв., в т.ч. задължение по лихви за 242 хил. лв. За финансирането на изпълнението на програмата Дружеството е сключило договор за заем с дружеството-майка, като получените средства към края на 2023 г. възлизат на 43,721 хил. лв.

Повече информация за заемите е представена в пояснение 19.

Съгласно договора реализацията на проекта следва да започне на 02.07.2020 г. и да приключи в рамките на 48 месеца, като фактическото изпълнение е 43 месеца. Поради забавяне породено от пандемията от коронавирус (Covid-19) фактическото изпълнение на проекта е още в начален етап. Проектът включва реконструкция, модернизация и изграждане на ВиК инфраструктура и системи за минимизиране на загубите от вода.

През 2022 г. Дружеството е отчело изпълнение на договора за "Интегриран воден проект за област Бургас" в размер на 21 581 хил. лв., от които 695 хил. лв. са за администриране на проекта и включват 610 хил. лв. разходи за персонал, които са капитализирани.

Към 31 декември 2023 г. отчетените суми по изпълнението на договора за "Интегриран воден проект за област Бургас" са в общ размер на 104 305 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. приключва Фаза 1, съгласно условията на договора. Дружеството е в процес на удължаване на срока на договора в следващия програмен период, за да реализира фактическото изпълнение на Фаза 2.

8.2. Текущи активи от разходи по изпълнение на договори

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Активи в процес на изграждане по Инвестиционна програма, съгласно договор с АВиК	125	-
Ремонт на яз. „Порой“ и яз. „Ахелой“, собственост на областна администрация, съгласно решение на Министерски съвет	550	10,120
Други текущи разходи по активи публична и държавна собственост		253
- в т.ч. предоставени аванси	-	235
Общо активи от разходи по изпълнение на договори, представени като текущи активи	675	10,373

Съгласно решения на областната администрация на област Бургас от 01.12.2020 г. и на Министерски съвет от 17.12.2020 г., и след получено уведомление на 31.12.2020 г., на ВиК Бургас е възложено да извърши ремонтни дейности на съоръженията на яз. „Ахелой“ и яз. „Порой“ с цел подаване на питейна - битова вода по деривация „Китка“. През 2022 г. са завършени и предадени ремонтни дейности на стойност 5,883 хил. лв., представляващи довеждащ водопровод за яз. Ахелой и ремонт на ПС Дъбник-Габерово към яз. Порой. През 2023 г. са завършени и предадени извършените дейности на стойност 9,614 хил. лв., включващи ремонтни работи по стената, електрическата система и водовземната кула на яз. Ахелой и ремонт и възстановяване на стената на яз. Порой. През 2023 г. е започнато изграждането на пречиствателните станции.

9. Дългосрочни финансови активи

Нетекущите финансови активи представени в отчета за финансовото състояние са инвестиции в следните предприятия:

	2023	2023	2022	2022
	хил. лв.	участие %	хил. лв.	участие %
„Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД	-	2.68%	-	2.68%

Финансовата информация за „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД може да бъде представена както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
	Неодитиран	Одитиран
Активи	20,334	21,041
Пасиви	20,096	21,463
Собствен капитал	238	(422)
Приходи от дейността	24,419	30,073
Печалба/(загуба) за периода	715	(3,160)
Дял от печалбата/(загубата), полагащ се на Дружеството	17	(85)

През 2020 г., съгласно Разпореждане № 1/22.01.2020 г. на Министерски Съвет на Република България на 5 май е учреден Български ВиК Холдинг ЕАД, собственост на държавата.

До декември 2020 г. Дружеството притежава 24,61% от капитала на „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД. С решение от 18 декември 2020 г. на общото събрание на акционерите на „Водоснабдяване и Канализация Добрич“ АД и вписване на 21 декември 2020 г. е извършено едновременно увеличение и намаление на акционерния капитал на „Водоснабдяване и Канализация Добрич“ АД, съгласно разпоредбите на чл. 203 и чл. 195 от Търговския закон. Увеличението и намалението са в еднакъв размер и не променят общия брой емитирани акции и тяхната стойност.

В резултат на извършеното увеличение и намаление Български ВиК холдинг ЕАД придобива участие в капитала на „Водоснабдяване и Канализация Добрич“ АД в размер на 89.11% (2 179 315 акции). Преди увеличението и намалението на капитала Дружеството притежава 24,61% от капитала.

След решението за отмяна на предимството на акционерите при увеличението с нови акции и намалението на капитала чрез обезсилване на акции, притежанието на другите акционери на „Водоснабдяване и Канализация Добрич“ АД е както следва:

- Държавата, чрез МРРБ – 8.21% (200 788 акции)
- „Водоснабдяване и Канализация“ ЕАД, гр. Бургас – 2.68% (65 543 акции)

Ръководството на Дружеството е направило анализ и базирано на факта, че Водоснабдяване и Канализация ЕАД, гр. Бургас не притежава значително влияние над Водоснабдяване и Канализация Добрич АД и нестабилните финансови данни през последните години и очакваната силно зависима дейност от външно подпомагане от страна на Български ВиК холдинг ЕАД, е приело че стойността на инвестицията е цена близо до нула. Ръководството е приело, че не е в състояние да определи надеждно стойността, поради това че липсата на контрол и значително влияние и липсата на реален пазар не дават възможност за реална оценка на притежаваните 2.68%.

Ръководството извършва периодичен преглед на състоянието на инвестицията и при възможност за надеждна оценка ще преоцени акционерния дял от 2.68%.

10. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи	1 януари 2023 хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Активи			
Материални запаси	558	87	645
Търговски и други вземания	669	97	766
Пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	302	97	399
Провизии и търговски задължения	251	120	371
	1,780	401	2,181
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	1,780		2,181
Нетно отсрочени данъчни активи	1,780		2,181

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е не е признало отсрочен данъчен актив в общ размер на около 43 хил. лв.

Отсрочените данъци за сравнителния период могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи	1 януари 2022 хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Активи			
Материални запаси	335	223	558
Търговски и други вземания	681	(12)	669
Пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	279	23	302
Провизии и търговски задължения	453	(202)	251
	1,748	32	1,780
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	1,748		1,780
Нетно отсрочени данъчни активи	1,748		1,780

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Материали и консумативи	14,009	13,773
Стоки	4,595	5,327
Доставки	-	125
Обезценка на материални запаси	(6,447)	(5,582)
Общо материални запаси	12,157	13,643

Както е оповестено в пояснение 6 „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор в сила от 01.04.2016 г., с който се предоставя на Дружеството изключителното право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на Закона за водите и Закона за опазване на околната среда. Дружеството няма право да продава, заменя, отдава под наем, обременява с тежести и прехвърля публични активи. Съгласно сключения договор публичните активи - ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Дружеството има право да получи всички приходи от предоставянето на услугите и ползването на публичните активи.

В замяна на получените по силата на договора права на достъп за експлоатация на публичните активи и приходи от предоставянето на ВиК услугите на потребителите, Операторът поема ангажимент за задължителни инвестиции в конкретно определен размер. Доколкото договорът не предвижда заплащане с парични средства за получените от ВиК Оператора права, то поетите ангажименти за задължителни инвестиции се явяват по същество възнаграждението, дължимо от Дружеството за получените от него права.

Ръководството е направило оценка и след като е прегледало наличностите от материални запаси е начислило допълнителна обезценка за част от материалните запаси, в размер на 865 хил. лв. (2022 г.: 2,224 хил. лв.). За останалите материали Ръководството е преценило, че не е вероятно материалните запаси да могат трудно да реализират своята стойност в дейността поради слаба използваемост. Основна част от материалите са свързани с реконструкцията на яз. Ахелой и Порой. Материални запаси на обща стойност от 9,333 хил. лв. са представени като разход в отчета за печалбата и загубата.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

Движението обезценката на материалните запаси, може да бъде представено както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	5,582	3,358
Възстановена обезценка	(414)	(506)
Бракувани обезценени материали	-	(2)
Загуба от обезценка	1,279	2,732
Салдо към 31 декември	6,447	5,582

12. Търговски и други вземания

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Търговски вземания от клиенти, брутно	19,324	15,978
Вземания по съдебни спорове и присъдени вземания	2,717	2,878
Вземания по съдебни разноси	2,067	2,100
Търговски вземания от свързани лица	169	334
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски и съдебни вземания, вкл. от свързани лица	(9,057)	(8,378)
Търговски вземания от клиенти и съдебни вземания	15,220	12,912
Платени аванси на доставчици	98	780
Вземания и компенсации по национални програми за справяне с ценовата криза на електроенергията	-	811
Предплатени разходи – застраховки, абонаменти, такси	457	367
Доверители, предоставени гаранции и други вземания	928	960
Общо търговски и други вземания, нетно	16,703	15,830

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка.

Обезценените вземания са дължими главно от нередовни платци и търговски клиенти, които са имали финансови затруднения. Изменението в провизиите очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски и съдебни вземания може да бъде представено по следния начин:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	8,378	8,590
Отписани суми (несъбираеми)	(206)	(94)
Възстановяване на загуба от обезценка	-	(118)
Загуба от обезценка	885	-
Салдо към 31 декември	9,057	8,378

Признатите през периода разходи от обезценка и загуби са представени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за провизии и обезценка, нетно“.

13. Активи по договори с клиенти

Информация за балансите по договори с клиенти е представена в следващата таблица относно активите и пасивите по договори с клиенти:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Активи по договори с клиенти	3,767	3,597
Пасиви по договори с клиенти – надплащания и получени аванси от клиенти	(1,357)	(777)
Общото активи по договори с клиенти, нетно	2,410	2,820

Активите по договори с клиенти се отнасят за правата на Дружеството на възнаграждение за предоставени ВиК услуги (доставка, отвеждане, пречистване), които не са фактурирани към

датата на финансовия отчет, но предстои да бъдат фактурирани след края на отчетния период и касаят потребление в годината на финансовия отчет. Активите по договори се прехвърлят към вземания от клиенти, когато правата по тях станат безусловни – обикновено с издаването на фактура.

Пасивите по договори с клиенти представляват получено авансово възнаграждение или надплащане за ВиК услуги, или несъществена корекция по салдата на вземанията, които водят до отрицателни суми по техните партии.

Дружеството е приело, че ще представя активите и пасивите от отделните видове договори с клиенти по вид на нетна база. През периода баланси по договори с клиенти дружеството има по договорите с клиенти за доставка на вода. То приема, че независимо че има голям брой клиенти за доставка на вода, канализация и пречистване договорното задължение е едно и услугите, които са обещани в договорите представляват едно единствено задължение за изпълнение в съответствие с пар. 30 от МСФО 15. Обещаните ВИК услуги не са отделни за всеки един клиент поотделно. Дружеството приема че има единствено задължение за изпълнение. Поради неговия характера това задължение се реализира с подаването на питейна вода, канализация и отвеждане едновременно на много клиенти и изпълнението се установява в края на всеки месец, към който се прави констатация на прогреса на изпълнение по приетия метод на база на вложени ресурси.

14. Данъчни вземания

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
ДДС за възстановяване	6,861	-
Общо данъчни вземания	6,861	-

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- Български лева	11,975	7,836
- Евро	-	13
Депозити в лева до 3 месеца	201	200
Депозити в евро до 3 месеца	131	-
Парични средства в български лева, в банки, получени като целево финансиране по договор за изпълнение на интегриран воден проект	7	6,504
Общо пари и парични еквиваленти	12,314	14,553

Към 31 декември 2023 г. са наложени ограничения върху парични средства в разплащателни сметки в размер на 122 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 122 хил. лв.) по банкова гаранция в полза на Асоциацията по ВиК.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0,5% (към 31 декември 2022 г.: 0,4%) от brutната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

16. Собствен капитал

16.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 222,780 на брой поименни акции с номинална стойност в размер на 10 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31.12.2023 Брой акции	31.12.2022 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	222,780	222,780
Брой издадени и напълно платени акции	222,780	222,780
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	222,780	222,780

Едноличен собственик на капитала е:

	31 декември 2023 Брой акции	31 декември 2023 %	31 декември 2022 Брой акции	31 декември 2022 %
Български ВиК холдинг ЕАД	222,780	100	222,780	100
	222,780	100	222,780	100

На 9.10.2020 г. с Протокол № ТЗ-45/09.10.2020 г. МРРБ, като едноличен собственик на капитала на Водоснабдяване и Канализация ЕАД и на Български ВиК холдинг ЕАД, взема решение за увеличение на капитала на Български ВиК Холдинг срещу непарични вноски. На 9.10.2020 г. МРРБ прехвърля всички акции на Водоснабдяване и Канализация ЕАД чрез джиросване на Български ВиК холдинг ЕАД. На 15.10.2020 г. акционерният капитал на Български ВиК холдинг е увеличен с размер на непаричната вноска от акциите на ВиК Бургас, в размер на 2 227 бр. акции с номинална стойност от 1000 лв. всяка. Български ВиК холдинг ЕАД става едноличен собственик на Водоснабдяване и Канализация ЕАД след вписване на 9.12.2020 г. Краен собственик на Водоснабдяване и Канализация ЕАД, гр. Бургас продължава да е МРРБ.

През текущия и предходен период не е разпределян дивидент на едноличния акционер.

16.2. Резерви

Всички суми са в хил. лв.	Законови резерви	Общи резерви	Общо
Салдо към 31 декември 2021 г.	4,302	25,357	29,659
Признати актюерски печалби	-	225	225
Увеличение от заделяне на резерви за сметка на реализирани печалби	256	2,302	2,558
Салдо към 31 декември 2022 г.	4,558	27,884	32,442
Признати актюерски загуби	-	(1,750)	(1,750)
Увеличение от заделяне на резерви за сметка на реализирани печалби	-	-	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	4,558	26,134	30,692

Както е оповестено в пояснение 6, съгласно промените в Закона за водите (ЗВ) от 23.06.2009 г. и 29.11.2013 г., комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, както и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на

отпадъчните води са обявени за публична държавна и/или публична общинска собственост. Съгласно изискванията на ЗВ, в срок от шест месеца, считано от 24.09.2009 г. (от влизане в сила на тази разпоредба), управителните органи на съответните дружества, които притежават активи, които са обявени за публична държавна и/или общинска собственост, е следвало да изготвят списъци за тези активи.

В тримесечен срок (до 24.12.2010 г.) от разпределението на активите между държавата и общините, собствениците на капитала е трябвало да вземат решение за намаляване на капитала на съответното дружество със стойността на активите, които са обявени за публична държавна или общинска собственост.

Управлението на активите, след изваждането им от капитала на търговските дружества е предвидено да се осъществява от водни асоциации, които се създават съгласно изискванията на ЗВ. Дейността по водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води ще продължи да се осъществява от търговски дружества – водни оператори, които следва да сключат договор за това с водните асоциации.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор, в сила от 01.04.2016 г., с който се предоставя на Дружеството изключителното право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на Закона за водите и Закона за опазване на околната среда. Дружеството няма право да продава, заменя, отдава под наем, обременява с тежести и прехвърля публични активи. Съгласно сключения договор публичните активи - ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Дружеството има право да получи всички приходи от предоставянето на услугите и ползването на публичните активи.

След подписване на приемо-предавателните протоколи за предаване на нетекущите активи към 31.03.2016 г., Дружеството е отписало активите. Отписването на публичните ВиК активи от отчета за финансовото състояние на Дружеството е извършено актив по актив, в следната последователност:

- Отписване на натрупаната амортизация на съответните активи срещу намаляване на отчетната им стойност;
- Намаляване на балансовата стойност на активите до размера на преоценъчния резерв, формиран за тях и до размера на отчетеното финансиране за тези активи. Тъй като преоценъчният резерв и финансирането не са достатъчни, за да покрият балансовата стойност на активите, остатъкът от тях са отписани за сметка на другите резерви.

17. Провизии

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари	2,506	4,529
Допълнителни провизии (виж пояснение 30)	3,201	950
Използвани суми	(2,002)	(2,973)
Балансова стойност към 31 декември	3,705	2,506

Начислените провизии са краткосрочни. Дружеството използва в дейността си недвижими имоти и съоръжения, заедно с охранителните зони към тях, които не са включени в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г. и Дружеството не притежава документи за собственост на тези активи. В случай на предявяване на

претенции за собственост от трети страни е възможно Дружеството да изплати обезщетения или да предаде владението на тези активи на съответните лица. Към 31 декември 2023 г. балансовата стойност на начислените провизии е в размер на 3,705 хил. лв. (31.12.2022 г.: 2,506 хил. лв.). През отделните периоди от провизиите са използвани суми за погасяване на възникнали задължения по приключили дела. През периода Дружеството е заделило допълнителна сума и във връзка със съдебните разноски по очаквани дела.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разходи за заплати	(22,641)	(19,594)
Разходи за социални осигуровки	(6,939)	(5,826)
Разходи свързани с провизии за доходи при пенсиониране на персонала	(1,411)	(359)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(951)	(915)
Разходи за персонала	(31,942)	(26,694)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	6,656	3,787
Общо нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	6,656	3,787
Текущи:		
Текущи възнаграждения	2,163	2,790
Компенсирuеми отпуски	289	260
Задължения за социални и здравни осигуровки	799	1,005
Общо текущи пенсионни и други задължения към персонала	3,251	4,055

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2024 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

- *Колективен трудов договор (КТД)*

На основание чл.51а от Кодекса на труда, в началото на 2020 г. е подписан колективен трудов договор (КТД). Колективният трудов договор е юридически акт, който фиксира рамките на взаимоотношенията между страните и гарантира съблюдаването на социално-икономическите права и интереси на членовете на организациите, страни по него.

С КТД се определя минималното основно трудово възнаграждение за Дружеството, както и минималните основни трудови възнаграждения за отделните категории персонал, допълнителните трудови възнаграждения, размера на изплащаните обезщетения и извънреден труд, размерът на платения годишен отпуск, социалните разходи и др.

Съгласно чл.33 ал.1 и ал.2 от КТД на работниците и служителите, членове на синдикатите, страна по Договора се изплащат обезщетения при прекратяване на трудовия договор поради болест и при пенсиониране в размер на брутното трудово възнаграждение за срок от 5 месеца (поради болест) и за срок от 8 месеца (при пенсиониране). Условието на колективния трудов договор поражда съществен ефект при определянето на провизиите при пенсиониране на персонала.

Съгласно КТД е определено право на обезщетение в размер на 8 месеца (6 месеца по предходния КТД) брутно трудово възнаграждение, за персонал работил в Дружеството. Новите условия на колективния трудов договор поражда съществен ефект в размера на провизиите при пенсиониране на персонала, което е намира отражение и като разход за вече отработен минал стаж. Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

В началото на 2022 г. влиза в сила нов колективен трудов договор (КТД), със срок на действие от две години. Промените, спрямо КТД от 2020 г., в условията и клаузите към него касаят повишаване на качеството на условията на труд на служителите на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, но нямат пряк или значителен ефект върху финансовия отчет и текущия отчетен период.

В края на 2023 г., са договорени съществени промени в КТД – по-високи основни трудови възнаграждения; по-високо допълнително възнаграждение за нощен труд и средства за храна. Приета е диверсификация на трудовия стаж в Дружеството и размерът на обезщетението при пенсиониране, като полагащите се обезщетения са определени на 2 месеца (независимо от стажа в дружеството), 8 месеца (при 10 години стаж в дружеството), 9 месеца (при 15 години стаж в дружеството), 10 месеца (при 20 години стаж в дружеството) и при изпълнението на определените в КТД условия.

- *Обезщетения при пенсиониране*

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест brutни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Стойността на задължението, посочена в отчета за финансовото състояние, е както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Настояща стойност на задължението в началото на периода	3,787	3,837
Изменение за периода	2,869	(50)
Задължения в края на периода	6,656	3,787

	Лихвен процент	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 31 декември 2023 г.					
Дължими обезщетения		936	2,793	4,415	8,144
Сkonto	4,5%	(40)	(423)	(1,025)	(1,488)
Дисконтирани парични потоци		896	2,370	3,390	6,656

	Лихвен процент	до 1 година	от 1 до 5 години	над 5 години	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 31 декември 2022 г.					
Дължими обезщетения		611	1,488	2,724	4,823
Сkonto	5,5%	(32)	(256)	(748)	(1,036)
Дисконтирани парични потоци		579	1,232	1,976	3,787

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	3,787	3,837
Разходи за текущ стаж	313	365
Разходи за минал стаж	1,038	-
Разходи за лихви, признати в печалбата или загубата	212	25
Актюерска загуба/(печалба), призната в печалбата или загубата	60	(31)
Актюерска загуба/(печалба), призната в друг всеобхватен доход	1,750	(225)
Изплатени обезщетения на персонала	(504)	(184)
Провизии за пенсиониране в края на годината	6,656	3,787

Актюерската загуба/(печалба) за текущия и предходния период се формира от:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Актюерска загуба/(печалба), поради промяна на финансовите предположения	1,407	(795)
Актюерска загуба/(печалба), поради промяна на демографските предположения	82	(47)
Актюерска загуба, поради промяна на действителния опит	321	586
Общо актюерска загуба/(печалба), нетна, за периода	1,810	(256)

Основните финансови предположения, използвани при изчисленията са следните:

	31.12.2023	31.12.2022
Дисконтов процент	4.5%	5.5%
Бъдещо увеличение на заплатите на година	15% за 2024 г. спрямо предходната и 15% за всяка следваща година до 2026 г. и 5% на година след това	5% за 2023 г. спрямо предходната и 5% за всяка следваща година
Средна възраст на пенсиониране – мъже	64	64
Средна възраст на пенсиониране – жени	62	62

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналет има право на обезщетение в размер три работни заплати увеличени със 100% при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж. Използваните демографски статистически предположения се основават на следното:

- процент на текучество на персонала на дружеството през последните няколко години;
- смъртност на населението на България през периода 2020 г. – 2022 г. съгласно данните на Националния статистически институт;
- статистически данни на Националния център за здравна информация, относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

19. Получени заеми и финансираня

- *Финансираня и правителствени грантове*

Получените финансираня от правителството, могат да бъдат представени както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Получено финансиране от МОСВ, във връзка с договор за изпълнение на Интегриран воден проект	38,654	27,316
Правителствени дарения в края на периода	38,654	27,316

Балансите по задълженията във връзка с получени правителствени дарения са както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Правителствени дарения в началото на периода	27,316	15,541
Получено финансиране от МОСВ, във връзка с договор за изпълнение на Интегриран воден проект	11,338	11,775
Правителствени дарения в края на периода	38,654	27,316

Дружеството е бенефициент по договор с МОСВ за "Интегриран воден проект за област Бургас", финансиран по ОП Околна среда, с общо стойност в размер на 459 330 хил. лв., от които безвъзмездна финансов помощ в размер на 323 691 хил. лв. и собствено съфинансиране в размер на 135 639 хил. лв., което се реализира чрез дългосрочен банков заем в размер на 17,300 хил. евро, заем от Дружеството-майка, собствени средства и ДДС начислено в покупните фактури, което ще се възстановява по пътя на ДДС кредита. Към 31.12.2023 г. получените безвъзмездни средства по програма Околна среда 2014 – 2020 година са в размер на 38,864 хил. лв. (31.12.2022 г: 27,316 хил. лв.).

Съгласно договор между Водоснабдяване и Канализация ЕАД и МОСВ реализацията на проекта е следвало да започне на 02.07.2020 г. и да приключи в рамките на 48 месеца, като фактическото изпълнение е 43 месеца.

По първоначален график изпълнението на проекта следва да се извърши в две фази в зависимост от това дали проектните дейности обхващат територии, попадащи в обхвата на защитените зони от Натура 2000. Инвестициите, предвидени за изпълнение във Фаза 1 на проекта са на обща стойност 172 995 964 лв., без ДДС. Безвъзмездната финансова помощ е в размер общо 145 731 800 лв. в т.ч. помощ от ЕС - 123 872 030 лв. и национално финансиране - 21 859 770 лв. Собственото съфинансиране на проектните дейности възлиза на 27 264 164 лв.

За осигуряването му, Водоснабдяване и Канализация ЕАД подписа договор с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на 23.11.2021 г. Одобреният размер на заема е в общ размер до 17 300 хил. евро, в т.ч. 14 000 хил. евро средства за инвестиции от които 60% олихвяем транш от ЕБВР и 40% безлихвен транш от ЕСИФ, и 3,300 хил. евро за оборотни средства. Към 31 декември 2022 г. средства по кредита не са усвоени и са начислени и платени такси в размер на 272 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. тези такси са представени като част от предплатените разходи към Търговски и други вземания.

Погасяването на средствата за инвестиции се състои от 24 равни шестмесечни вноски, като първата вноска е на 20 януари 2024 г., а последната на 20 юли 2035 г.

През 2023 г. Дружеството усвоява транша за оборотни средства, който е погасен към 31 декември. От средствата за инвестиции Дружеството усвоява около 4,552 хил. евро. Към 31 декември 2023 г., предплатените и начислени такси по договора за заем са включени в балансовата стойност на заема, като тяхното текущо признаване ще се извършва равномерно през срока на погасяване.

Лихвеният процент може да варира при постигането на определени финансови показатели и се формира като сбор от база (междубанков лихвен процент) и надбавка (марж). Маржът на средствата за инвестиции е 1,70%-2,00%, а на оборотните средства: 1,50%. Кредитът се обслужва с такса за ангажимент в размер на 0,1% през първата година след усвояване и 0,5% след това.

Заемът от ЕБВР е обезпечен, като на 04.04.2022 г. с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за залог на всички настоящи и бъдещи вземания, условия и безусловни на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас по договорите с основни клиенти и банкови сметки.

- *Получени заеми*

Получените заеми, могат да бъдат представени както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Получени заеми от ЕБВР	8,902	-
Задължения за лихви по получени заеми от ЕБВР	242	-
Разсрочени предплатени такси по заем от ЕБВР	(399)	-
Получен заем от Български ВИК холдинг	43,721	-
Общо задължения по получени заеми	52,466	-

В началото на октомври 2023 г., Дружеството сключва договор с едноличния акционер – Български ВИК холдинг ЕАД, за предоставяне на целеви инвестиционен заем, с който да се осигури собствения принос на Водоснабдяване и Канализация ЕАД, във връзка с изпълнението на „Интегриран воден проект за област Бургас“. На 12.12.2023 г., между

Дружеството и Български ВиК холдинг ЕАД, е сключен анекс към договора за заем, с който се изменят максималният размер на заема. Съгласно последният анекс срокът за усвояване на средства е до 31 декември 2024 г., а крайният срок за издължаване е 15.11.2025 г. Към 31 декември 2023 г., усвоеният размер на заема е 43,721 хил. лв. Заемът се олихвява с 3,6% лихвен процент. Заемът е обезпечен с издадена запис на заповед.

Разпределянето на текуща и нетекуща част на получените заеми е както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Получени заеми от ЕБВР	8,160	-
Разсрочени предплатени такси по заем от ЕБВР	(383)	-
Получен заем от Български ВиК холдинг	43,721	-
Общо нетекущи задължения по получени заеми	51,498	-
Получени заеми от ЕБВР	742	-
Задължения за лихви по получени заеми от ЕБВР	242	-
Разсрочени предплатени такси по заем от ЕБВР	(16)	-
Общо текущи задължения по получени заеми	968	-

Изменението в задълженията по заеми през периода е представено в следващата седмица:

	ЕБВР хил. лв.	Български ВиК холдинг хил. лв.	Общо хил. лв.
Задължения по заеми в началото на периода	-	-	-
Непарични движения			
Начислени такси и лихви	362	24	386
Разсрочени предплатени такси	(399)		(399)
Парични потоци			
Получени заеми	15,356	43,721	59,077
Плащания по заеми	(6,454)	-	(6,454)
Платени лихви и такси	(120)	(24)	(144)
Общо задължения по получени заеми в края на периода	8,745	43,721	52,466

20. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Задължения към доставчици	1,705	11,659
Задължения за такса за водоползване	1,223	1,613
Задължения за такса за заустване към МОСВ	171	171
Задължения за такси за регулиране към КЕВР	83	224
Общо търговски задължения	3,182	13,667

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

21. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Данък върху доходите на физическите лица	229	266
Данък върху добавената стойност	-	297
Данък върху печалбата	819	52
Данък върху разходите, съгласно ЗКПО	12	9
Общо данъчни задължения	1,060	624

22. Задължения за придобити права за ползване

Разграничаването на текущата и нетекущата част на задълженията за придобитите права на ползване е както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Задължения за придобити права за ползване	11,191	14,395
Текущи:		
Задължения за придобити права за ползване	3,104	4,332
Общо задължения за придобити права за ползване	14,295	18,727

Движението по балансовата стойност на задължението през периода е както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Начално салдо на задължение за придобити права за ползване	18,727	23,556
Разход за лихви от разгръщане на дисконта на задължения за придобити права за една година	867	1,092
Извършени инвестиции (минимални нива по програма)	(5,299)	(5,921)
Крайно салдо на задължение за придобити права за ползване, дисконтирана стойност	14,295	18,727

Съгласно условията на договора с АВиК и определената инвестиционна програма Дружеството е задължено да извършва минимални разходи за инвестиции в публични активи за всеки период. Допълнителна информация е представена в пояснение 6. Равнението между реално извършените разходи и минималните по програма е както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Минимални разходи за инвестиции в публични активи по инвестиционна програма	(5,299)	(5,921)
Допълнителни разходи за инвестиции, отчетени като оперативни разходи, в размер на частта на извършените разходи над минималните разходи по инвестиционна програма и представени като такса достъп	(11,979)	(9,399)
Общо извършени инвестиции	(17,278)	(15,320)

23. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Задължения по получени гаранции	9,346	2,478
<i>в т.ч. свързани с изпълнение на</i>		
<i>Интегриран воден проект</i>	8,884	2,104
Пречистени отпадни води	2,217	2,217
Други текущи пасиви	243	295
Общо други задължения	11,806	4,990

24. Приходи от продажби

Приходите по договори с клиенти на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от продажба на ВиК услуги	87,283	71,805
Приходи от предоставяне на други услуги	1,120	876
Общо приходи от продажби	88,403	72,681

Приходите от други услуги в размер на 1,120 хил. лв. (2022 г. – 876 хил. лв.) включват услуги по издаване на разрешителни, калибриране на водомери, становища, съгласуване на скици и проекти и други подобни услуги предлагани от ВиК оператора.

Приходите от продажба на ВиК услуги могат да бъдат представени по вид на услугата, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от продажба на услуги по доставяне на вода	54,603	44,080
Приходи от продажба на услуги по отвеждане на вода	11,867	10,283
Приходи от продажба на услуги по пречистване на вода	19,344	16,135
Приходи от продажба на услуги по доставяне на вода на друг ВиК оператор	1,469	1,307
Общо приходи от продажба на ВиК услуги	87,283	71,805

25. Приходи от финансираня

Признатите приходи от финансираня през периода са както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Признат приход от финансираня по програми за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия правителствени дарения получени през периода	498	14,181
Общо признати приходи от финансираня	498	14,181

Приходите от финансираня, в предходния периода са в резултат на изготвените анализи с решение от 1.02.2022 г. на Министерския съвет е одобрена Програмата за компенсиране на непредвидените разходи на дружествата от отрасъл ВиК за потребена електрическа енергия за 2021 г. Средствата по програмата се администрат от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ). През 2022 г. във връзка с тази програма, администрирана от МРРБ, са получени 2,675 хил. лв. През сравнителния период обща сума в размер на 11,506 хил. лв. е отчетена като компенсация, получена чрез доставчиците на електроенергия. През 2023 г. отчетените приходи от финансираня са получените компенсация от доставчиците на електроенергия.

Правителствените дарения, свързани с приходи, са признати в отчета за печалбата или загубата в периода на извършените и признати разходи.

По получените финансираня от МОСВ не е отчетен приход, тъй като още не са изпълнени инвестиционните ангажименти.

26. Други приходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от съдебни такси и присъдени разноси	344	167
Лихви за забава	865	571
Продадени отпадъци	2	204
Продажба на стоки	42	106
Други (тръжни документи, неустойки, застрахователни обезщетения, присъдени вземания и други)	131	216
Общо други приходи	1,384	1,264

27. Приходи и разходи свързани с изграждане на публични активи

Приходите свързани с реконструкция, модернизация и подмяна на съществена част от ползвани ВиК активи, съгласно договор с Асоциация по ВиК, могат да бъдат представени по отделни видове предоставяни услуги, според използваемостта на активите, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Изградени активи по доставяне на вода	14,640	13,135
Изградени активи по отвеждане на вода	2,352	1,944
Изградени активи по пречистване на вода	286	241
Обща стойност на изградени и предадени активи	17,278	15,320

Разходите свързани с реконструкция, модернизация и подмяна на съществена част от ползвани ВиК активи, съгласно договор с Асоциация по ВиК, могат да бъдат представени по видове, съгласно техният характер и представяне в отчета за печалбата или загубата, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Отчетени като вложени собствени материали	(3,566)	(4,445)
Отчетени разходи за гориво, заплати и осигуровки на собствени работници	(653)	(646)
Отчетени като себестойност на предадени активи, изградени чрез възлагане	(13,059)	(10,229)
Обща себестойност на изградените предадени публични активи	(17,278)	(15,320)

Финансовият резултат от извършените и префактурирани разходи към органите на държавна и местна власт по отношение на инвестициите в публични активи, е представен както следва по видове активи, съгласно вида услуга, за който се използват:

	2023 хил. лв. Приходи	2023 хил. лв. Разходи	2023 хил. лв. Печалба	2022 хил. лв. Приходи	2022 хил. лв. Разходи	2022 хил. лв. Печалба
Активи за доставяне на вода	14,640	(14,640)	-	13,135	(13,135)	-
Активи за отвеждане на вода	2,352	(2,352)	-	1,944	(1,944)	-
Активи за пречистване на вода	286	(286)	-	241	(241)	-
Обща сума	17,278	(17,278)	-	15,320	(15,320)	-

28. Разходи за материали

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Основни и спомагателни материали	(4,318)	(5,086)
Електроенергия	(11,085)	(27,124)
Горива и смазочни материали	(1,275)	(1,413)
Резервни части и материали	(1,065)	(830)
Работно облекло	(102)	(73)
Канцеларски материали	(54)	(55)
Лабораторни материали	(282)	(258)
Материали за дезинфекция и обеззаразяване	(1,795)	(1,320)
Нетекущи активи под прага на същественост	(178)	(88)
Други материали	(232)	(210)
Общо разходи за материали	(20,386)	(36,457)

29. Разходи за външни услуги

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Ремонт на пътни настилки	(922)	(699)
Ремонт и поддръжка на активи	(2,164)	(1,100)
Такси за достъп и експлоатация на публичната ВиК инфраструктура към АВиК	(11,979)	(9,399)
Такси за водоползване и заустване	(1,370)	(1,416)
Такси към КЕВР	(140)	(132)
Депониране на отпадъци	(263)	(295)
Проверка на водомери	(87)	(46)
Лабораторни анализи	(49)	(52)
Консултантски услуги	(1,097)	(297)
Хонорари по граждански договори	(98)	(120)
Охрана на обекти	(1,489)	(1,487)
Охрана на труда	(63)	(49)
Абонаментни услуги	(302)	(317)
Комуникационни услуги	(205)	(214)
Услуги по инкасиране	(786)	(577)
Пощенски и куриерски услуги	(76)	(70)
Транспорт отпадъци	(532)	(723)
Застраховки	(211)	(256)
Правни услуги и разноски	(1,220)	(796)
Одиторски услуги	(17)	(26)
Рекламни услуги	-	(20)
Данъци и такси	(301)	(290)
Други наети услуги	(297)	(259)
Общо	(23,668)	(18,640)

Разходите за одиторски услуги през 2023 г. включват разходи за независим финансов одит на годишния финансов отчет за 2022 г. (12 хил. лв.), ангажименти за изразяване на сигурност по МСАИС 3000 и договорени процедури по МСССУ 4400 (5 хил. лв.).

30. Разходи за обезценка и провизии, нетно

Приходите и разходите свързани с обезценка и провизии, включват:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Начислени провизии за правни задължения	(3,201)	(950)
Разходи за обезценка на материални запаси	(1,279)	(2,732)
Възстановена обезценка на материални запаси	414	506
Възстановена обезценка на търговски и други вземания	-	118
Разходи за обезценка на търговски и други вземания	(885)	-
Нетен разход за обезценки и провизии	(4 951)	(3,058)

Срещу Дружеството са заведени съдебни дела за пропуснати ползи от търговци, които претендират че по негова вина са претърпели значителни щети. Към момента предстои разглеждане на делата. Ръководството счита, че съществува вероятност Дружеството да бъде осъдено и по тази причина през текущия период е начислило допълнителни провизии за правни задължения в размер на 3,201 хил. лв. (2022 г.: 950 хил. лв.).

31. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за командировки	(13)	(19)
Представителни разходи	(114)	(68)
Съдебни разходи	(90)	(32)
Обучения	(22)	(14)
Разходи за глоби и санкции	(187)	(188)
Разходи от отписани вземания	(3)	(30)
Разходи за дарения	(40)	-
Други оперативни разходи	(242)	(84)
Общо други оперативни разходи	(711)	(435)

32. Финансови разходи и приходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви и такси по заем от ЕБВР	(205)	-
Разходи за лихви по заем от Български ВиК холдинг	(24)	-
Лихви по задължения за обезщетения при пенсиониране	(212)	(25)
Други разходи за лихви	(100)	(74)
Валутно-курсови разлики	(55)	-
Такси и комисиони по банкови операции	(31)	(29)
Разход за лихви от разгръщане на дисконта на задължения за придобити права за ползване (виж пояснение 22)	(867)	(1,091)
Общо финансови разходи	(1,494)	(1,219)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви върху парични средства и еквиваленти	2	-
Общо финансови приходи	2	-

33. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2022 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	8,484	2,991
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(848)	(299)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	847	984
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(1,118)	(1,036)
Текущ разход за данъци върху дохода	(1,119)	(351)
Отсрочени данъчни разходи, нетно:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	401	32
Разходи за данъци върху дохода, представени в отчета за печалбата или загубата	(718)	(319)
Ефективна данъчна ставка	8.46%	10.67%

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват ключовия управленски персонал, Български ВиК ходинг ЕАД, като едноличен собственик на Дружеството и всички предприятия, свързани с държавата. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

През периода дружеството е сключвало сделки със свързани лица представляващи предоставяне на ВиК услуги.

Дружеството е избрало да представя информацията за сделки със свързани лица съгласно облекчението за оповестяване по МСС 24 Оповестяване на свързани лица.

Сделки със свързани лица извършени през периода, са както следва:

34.1. Сделки с едноличен собственик

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
- получени заеми през периода	43,721	-
- начислени лихви по получени заеми	24	-
- изплатени заеми и лихви	24	-

34.2. Сделки със свързани лица под общ контрол

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Продажба на активи и услуги		
- продажба на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	1,661	1,477
- продажба на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	12	7
- продажба на транспортно средство на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол	-	2
- продажба на други услуги на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол	3	-
Покупка на стоки и услуги		
- покупка на ВиК услуги от „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	487	191
- покупка на други услуги от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Стара Загора	9	-

34.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	319	272
Разходи за социални и здравни осигуровки	18	15
Общо краткосрочни възнаграждения	337	287
Общо възнаграждения	337	287

В края на периода, Дружеството има неуредени разчети със свързани лица, както следва:

35. Разчети със свързани лица в края на годината

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Текущи вземания от:		
- „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД	135	156
- „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	29	178
- Обезценка на вземания от „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД	(20)	(172)
Общо текущи вземания от свързани лица	144	162
Общо вземания от свързани лица	144	162

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Нетекущи задължения към:		
- Български ВиК холдинг ЕАД - заеми	43,721	-
Общо нетекущи задължения към свързани лица	43,721	-
Текущи задължения към:		
- ключов управленски персонал	19	18
Общо текущи задължения към свързани лица	19	18
Общо задължения към свързани лица	43,740	18

36. Условни активи, условни пасиви и гаранции

Дружеството използва в дейността си недвижими имоти и съоръжения, заедно с охранителните зони към тях, които не са включени в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г., както и към 31 декември 2022 г. и Дружеството не притежава документи за собственост на тези активи. В случай на предявяване на претенции за собственост от трети страни е възможно Дружеството да изплати обезщетения или да предаде владението на тези активи на съответните лица. Дружеството е начислило провизии в тази връзка в кумулативен размер на 3,705 хил. лв. (към 31 декември 2022 г.: 2,506 хил. лв.). За повече информация вижте пояснение 17.

На 04.04.2022 г. с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за залог на всички настоящи и бъдещи вземания, условни и безусловни на Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас по договорите с основни клиенти и банкови сметки на дружеството.

През 2023 г. Дружеството води дела пред Висшия административен съд във връзка с решения на управляващия орган на Оперативна програма околна среда за налагане на финансови корекции по сключените с изпълнителите договори. Делата приключват в полза на Дружеството. Поради възможността от налагането на корекции в бъдеще и потенциалните съществени съдебни разноски през текущия период е заделена провизия, във връзка с очаквани хонорари и съдебни разноски.

Дружеството има издадена банкова гаранция от 26.04.2021 година в полза на Асоциация по ВиК на обособената територия обслужване от Водоснабдяване и канализация ЕАД Бургас за обезпечаване на задължения по договор в размер на 122 490 лева.

37. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:		
Текущи активи:		
Търговски вземания от клиенти и от свързани лица	15,220	12,912
Пари и парични еквиваленти	12,314	14,553
Общо финансови активи	27,534	27,465

Финансови пасиви	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Нетекущи пасиви:		
Задължения за право на ползване	11,191	14,395
Задължения по получени заеми	51,498	-
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	3,182	13,667
Задължения за право на ползване	3,104	4,332
Задължения по получени заеми	968	-
Общо финансови пасиви	69,943	32,394

Вижте пояснение 4.13 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

38. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 37. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено дружеството, са описани в следващите страници.

38.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

38.1.1. Валутен риск

Дружеството е изложено на минимален валутен риск, поради това, че основна част от сделките, които извършва са деноминирани в български лева и в евро. Българският лев е привързан към еврото, поради което Дружеството е изложено на несъществени валутни рискове при осъществяване на сделки в евро. По тази причина, дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на този риск.

38.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Лихвеният риск представлява риска от колебание в размера на задълженията по заемите на дружеството, дължащо се на изменението на пазарните лихвени проценти.

Дружеството извършва постоянен мониторинг и анализ на основни си лихвени експозиции като разработва различни сценарии за оптимизиране например рефинансиране, подновяване на съществуващи заеми, алтернативно финансиране и изчислява влиянието на промяната на лихвения процент в определен диапазон върху финансовия резултат.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството няма лихвоносни вземания и задължения, поради което лихвеният риск е минимален.

Към 31 декември 2023 г., Дружеството няма лихвоносни активи, а задълженията по получени заеми са с фиксиран, променлив и безлихвени. Ръководството е оценило, че лихвеният риск е несъществен за Дружеството, поради факта че само 10% от получените заемни средства се олихвяват с променлив лихвен процент, а 7% от стойността на получените заеми е безлихвена.

Оцененият ефект при негативен сценарий и повишаване на равнището на променливия лихвен процент с 0,5% ефектът във финансовите резултати за срока на заема ще е кумулативен допълнителен лихвен разход в размер на около 166 хил. лв., а за следващия отчетен период около 23 хил. лв.

38.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като има значителна експозиция на вземания от клиенти по осъществявани продажби. Съгласно приложимата нормативна база дружеството има задължение да осигури снабдяването с вода и в случаи на невъзможност за плащане от страна на неговите клиенти, поради което е налице съсредоточаване на значителен кредитен риск. Политиката на дружеството в тази област е свързана с разработване на различни продукти, свързани с подобряване събираемостта на вземанията, както и предприемане на действия за завеждане на съдебни дела срещу некоректни клиенти.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:		
Кредити и вземания:		
Търговски вземания от клиенти и свързани лица	15,220	12,912
Пари и парични еквиваленти	12,314	14,553
Балансова стойност	27,534	27,465

Кредитният риск относно парите и парични еквиваленти, се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Като търговско дружество с над 3,000 хил. лв. парични средства и в което Държавата притежава над 50%, Дружеството спазва изискванията за ограничаване на риска от концентрация на експозиции в кредитни институции. Максималното допустимата експозиция към една банка е до 25% от балансовата стойност на паричните средства и еквиваленти. Дружеството е диверсифицирало риска, като използва услугите на пет кредитни институции.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

38.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения.

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози.

Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват от оперативната дейност.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 мес.	Между 6 и 12	От 1 до 5	Над 5
	хил. лв.	месеца хил. лв.	години ‘хил. лв.	години хил. лв.
Задължения за придобити права за ползване (номинал)	-	3,766	10,369	2,313
Задължения по получени заеми	1,401	1,309	49,125	5,898
Търговски и други задължения	3,182	-	-	-
Общо	4,583	5,075	59,494	8,211

Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 мес.	Между 6 и 12	От 1 до 5	Над 5
	хил. лв.	месеца хил. лв.	години ‘хил. лв.	години хил. лв.
Задължения за придобити права за ползване (номинал)	-	5,299	12,301	4,147
Търговски и други задължения	13,667	-	-	-
Общо	13,667	5,299	12,301	4,147

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 30 дни.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти. Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	45,563	39,546
Общо пасиви	135,075	75,642
– Пари и парични еквиваленти	(12,314)	(14,553)
Нетен дълг	<u>122,761</u>	<u>61,089</u>
Съотношение на капитал към нетен дълг	<u>0.37</u>	<u>0.65</u>

Намалението на коефициента през 2023 г. се дължи на изпълнението на договора за Интегриран воден проект за област Бургас и изпълнение на възложения ремонт на язовирите „Ахелой“ и „Порой“ и възникналите задължения по получени дългосрочни заеми.

40. Безналични сделки

През 2023 г. Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Съгласно договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията от 25.02.2016 г., в сила от 01.04.2016 г., с Асоциацията по ВиК, е извършено прихващане на задължения по придобити права към общините с вземания от тях в размер на 17,278 хил. лв. (2022 г.: 15,320 хил. лв.).

41. Действащо предприятие

Годишния финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия годишен финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще.

В резултат на извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Дружеството ще разполага с достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван при изготвянето на годишния финансов отчет.

42. Събития след края на отчетния период

В периода между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за издаване не са възникнали коригиращи събития.

След края на отчетния период е възникнало следното некоригиращо събитие – с решение на едноличния собственик от 06.02.2024 г., и вписване на 21.02.2024 г., съставът на Съвета на директорите е определен за 3-годишен мандат, както следва:

- Евгени Жечев Попов – независим член, председател
- Иоанис Парменион Партениотис – заместник-председател
- Цветан Василев Мирчев – изпълнителен член
- Георги Илиев Георгиев – член
- Станислав Иванов Дарачев – независим член

43. Одобрение на годишния финансов отчет

Годишният финансов отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 08 март 2024 г.